

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΣΧΕΣΕΩΝ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ- ΠΟΛΙΤΩΝ

ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ

**ΤΩΝ ΣΥΝΗΘΕΣΤΕΡΩΝ ΕΡΩΤΗΜΑΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ
ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΩΝ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ, ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ:**

- ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ
- ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ
- ΦΟΡΟΥ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗΣ ΑΞΙΑΣ (Φ.Π.Α.)
- ΚΩΔΙΚΑ ΒΙΒΛΙΩΝ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ (Κ.Β.Σ.)
- ΕΙΣΠΡΑΞΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ
- ΤΕΛΩΝ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΩΝ ΦΟΡΟΛΟΓΙΩΝ
- ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ
- ΜΗΤΡΩΟΥ

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2011

ΘΕΜΑΤΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

1. Ποια δικαιολογητικά πρέπει να υποβληθούν μαζί με τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος για τις εκπιπτόμενες δαπάνες;

Με τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων συνυποβάλλονται κατά περίπτωση τα εξής δικαιολογητικά από τα οποία αποδεικνύεται η πραγματοποίηση από το φορολογούμενο των δαπανών, τις οποίες αυτός επικαλείται για έκπτωση από το εισόδημά του ή μείωση του φόρου που προκύπτει σ' αυτό, για:

ΔΑΠΑΝΗ ΕΝΟΙΚΙΟΥ

Αποδείξεις που έχουν εκδοθεί από τον εκμισθωτή ή το νόμιμο εκπρόσωπό του. Αντί των οικείων αποδείξεων καταβολής ενοικίου, ο φορολογούμενος δικαιούται να υποβάλει υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986, από την οποία να προκύπτει το ποσό του ενοικίου που καταβλήθηκε από αυτόν για κύρια κατοικία του ιδίου και της οικογένειάς του, ως και τα στοιχεία των δικαιούχων στους οποίους το κατέβαλε και τον αριθμό του φορολογικού μητρώου των εκμισθωτών. Ποσοστό 20% της δαπάνης ενοικίου, η οποία δεν μπορεί να υπερβεί τα 1.200 ευρώ, **μειώνει το συνολικό φόρο**. Τα ίδια ισχύουν και για το μίσθωμα που καταβάλλει ο φορολογούμενος που μισθώνει κατοικίες για τις στεγαστικές ανάγκες των τέκνων του που σπουδάζουν σε πόλη που δεν έχουν ιδιόκτητη κατοικία. Η μείωση αυτή αναγνωρίζεται μόνο όταν ο φορολογούμενος αναγράφει στις οικείες ενδείξεις της ετήσιας αρχικής (εμπρόθεσμης ή εκπρόθεσμης) δήλωσης φόρου εισοδήματος τον ΑΦΜ του εκμισθωτή. Αν πρόκειται για εκμισθωτές που δεν κατοικούν ούτε διαμένουν στην Ελλάδα, μπορεί να αναγράφεται ο ΑΦΜ του πληρεξουσίου ή του νόμιμου εκπροσώπου τους. Για τους ανήλικους εκμισθωτές, που δεν έχουν ΑΦΜ, αναγράφεται ο ΑΦΜ του προσώπου που έχει την επιμέλεια του ανηλίκου.

Όσοι παίρνουν στεγαστικό επίδομα, ανεξάρτητα από το ύψος τους, δεν δικαιούνται την έκπτωση αυτή.

ΔΑΠΑΝΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΩΝ ΖΩΗΣ ΚΑΙ ΘΑΝΑΤΟΥ

Για την απόδειξη της καταβολής του ποσού των ασφαλιστρών, με βάση τις οικείες ασφαλιστικές συμβάσεις, απαιτείται απόδειξη είσπραξης του ποσού των ασφαλιστρών ή σχετική βεβαίωση, από τις οποίες προκύπτει το είδος της ασφαλιστικής κάλυψης και το καθαρό καταβαλλόμενο ποσό των ασφαλιστρών, χωριστά από τυχόν οποιαδήποτε άλλη σχετική επιβάρυνση του ασφαλισμένου. Επίσης, τα στοιχεία του συμβαλλομένου και των

ασφαλιζόμενων προσώπων, καθώς και τον αριθμό και την ημερομηνία της σχετικής σύμβασης.

Ποσοστό 20% της δαπάνης αυτής, η οποία δεν μπορεί να υπερβεί τα 1.200 € για άγαμο και τα 2.400 € για οικογένεια, **μειώνει το συνολικό φόρο.**

ΔΑΠΑΝΗ ΔΙΔΑΚΤΡΩΝ

Για την απόδειξη της καταβολής των διδάκτρων για ιδιαίτερα, κατ' οίκον, μαθήματα και για φροντιστήρια απαιτείται απόδειξη παροχής υπηρεσιών για το ποσό της αμοιβής, η οποία εκδίδεται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων, όπως αυτές ισχύουν κάθε φορά. Ποσοστό 20% της δαπάνης αυτής, η οποία δεν μπορεί να υπερβεί τα 1.200 ευρώ **μειώνει το συνολικό φόρο.**

Επιπλέον, για την απόδειξη καταβολής των δαπανών ασφαλιστρών ζωής ή θανάτου και διδάκτρων που καταβάλλει ο διαζευγμένος γονέας για τα τέκνα του που δεν βαρύνουν αυτόν αλλά τον άλλο γονέα τους με τον οποίο συγκατοικούν, απαιτείται και υπεύθυνη δήλωση ότι τα τέκνα είναι προστατευόμενα του άλλου γονέα με βάση το άρθρο 7 του ΚΦΕ, καθώς και τα στοιχεία των τέκνων και του άλλου γονέα (ονοματεπώνυμο, πατρώνυμο, έτος γέννησης, διεύθυνση κατοικίας ΑΦΜ και ΔΟΥ).

ΔΑΠΑΝΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΕΙΣΦΟΡΩΝ

Για την απόδειξη της καταβολής του ποσού των ασφαλιστικών εισφορών σε ταμεία ασφάλισης του υπόχρεου, απαιτείται η σχετική βεβαίωση ή απόδειξη του ασφαλιστικού φορέα από την οποία προκύπτει το ποσό των ασφαλιστικών εισφορών που η καταβολή τους είναι υποχρεωτική από το νόμο, καθώς και το ποσό των καταβαλλόμενων εισφορών στις περιπτώσεις προαιρετικής ασφάλισης σε ταμεία που έχουν συσταθεί με νόμο, χωριστά από τυχόν άλλα ποσά για εκπρόθεσμη κτλ. καταβολή των εισφορών.

Το συνολικό ποσό της δαπάνης των εισφορών αυτών **αφαιρείται από το συνολικό εισόδημα.**

ΔΑΠΑΝΗ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΗΣ ΠΕΡΙΘΑΛΨΗΣ

Έξοδα ιατρικής περίθαλψης

Ως έξοδα ιατρικής περίθαλψης θεωρούνται οι αμοιβές που καταβάλλονται στην ημεδαπή και στην αλλοδαπή σε ιατρούς φυσικά πρόσωπα όλων των ειδικοτήτων για

ιατρικές επισκέψεις και εξετάσεις, οι αμοιβές σε οδοντιάτρους για οδοντοθεραπεία, οδοντοπροσθετική και γναθοχειρουργική. Επίσης περιλαμβάνονται οι δαπάνες για φυσιοθεραπεία, λουτροθεραπεία, λογοθεραπεία και για επισκέψεις σε ψυχολόγο. Στις παραπάνω δαπάνες δεν περιλαμβάνονται οι δαπάνες που γίνονται για τους ίδιους λόγους σε νοσοκομεία, κλινικές, ιατρικά κέντρα κλπ. καθώς και για δαπάνες διαρκούς κάλυψης ιατρικών αναγκών.

Για την απόδειξη της καταβολής απαιτείται διπλότυπη απόδειξη, η οποία εκδίδεται από τον ιατρό κατά την είσπραξη της αμοιβής σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του ΚΒΣ, όπως ισχύουν κάθε φορά. Για την αναγνώριση της δαπάνης για λογοθεραπεία και για ψυχολόγο, εκτός από τη γνωμάτευση του γιατρού απαιτείται και βεβαίωση του γιατρού ότι έλαβε υπόψη του τα πορίσματα του ψυχολόγου ή λογοθεραπευτή. **Το συνολικό ετήσιο ποσό αυτών των δαπανών εκπίπτει από το εισόδημα.**

Έξοδα νοσοκομειακής περίθαλψης

Ως έξοδα νοσοκομειακής περίθαλψης θεωρούνται οι πιο κάτω δαπάνες, για την απόδειξη της καταβολής των οποίων απαιτούνται τα εξής δικαιολογητικά:

A. Προκειμένου για νοσήλια σε ιδιωτικές κλινικές:

α) Διπλότυπη απόδειξη της κλινικής, από την οποία να προκύπτει το ποσό της δαπάνης, για τη νοσηλεία του ασθενή. Για την έκδοση αυτής της απόδειξης εφαρμόζονται οι σχετικές διατάξεις Του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων, όπως αυτές ισχύουν κάθε φορά.

β) Βεβαίωση του διευθυντή της κλινικής για το χρόνο νοσηλείας του ασθενή και το ποσό των εξόδων αυτής, αναλυτικά κατά είδος εξόδου.

B. Προκειμένου για νοσήλια σε κρατικά και λοιπά νοσηλευτικά ιδρύματα:

α) Διπλότυπη απόδειξη είσπραξης του νοσηλευτικού ιδρύματος, από την οποία να προκύπτει το ποσό της δαπάνης, για τη νοσηλεία του ασθενή.

(β) Βεβαίωση του διευθυντή του νοσηλευτικού ιδρύματος, για το χρόνο νοσηλείας του ασθενή και το ποσό των εξόδων αυτής, αναλυτικά κατά είδος εξόδου.

Στις πιο πάνω υποπεριπτώσεις, όταν στην οικεία απόδειξη είσπραξης αναγράφεται ο χρόνος της νοσηλείας και αναλυτικά τα έξοδα της κατά είδος εξόδου, δεν απαιτείται η πιο πάνω ιδιαίτερη, βεβαίωση του διευθυντή του νοσηλευτικού ιδρύματος, νοσοκομείου ή κλινικής.

Γ. Έξοδα για την απασχόληση νοσοκόμου

α) Βεβαίωση του θεράποντα ιατρού, με την οποία να βεβαιώνεται το είδος της νόσου από την οποία πάσχει ο ασθενής, η διάρκειά της, καθώς και η ανάγκη απασχόλησης νοσοκόμου, λόγω της σοβαρότητας της νόσου.

β) Απόδειξη είσπραξης της αμοιβής από το πρόσωπο που πρόσφερε υπηρεσίες ως νοσοκόμος, στην οποία πρέπει να αναφέρεται το ονοματεπώνυμό του, το όνομα του πατέρα του, ο αριθμός φορολογικού μητρώου ή ταυτότητας, η διεύθυνση της κατοικίας του και η χρονική διάρκεια παροχής των υπηρεσιών του, νόμιμα υπογραμμένη.

Δ. Έξοδα σε επιχειρήσεις περίθαλψης ηλικιωμένων και προσώπων που πάσχουν από κινητική αναπηρία, οι οποίες εδρεύουν στην Ελλάδα.

α) Διπλότυπη απόδειξη παροχής υπηρεσιών, η οποία εκδίδεται από τη επιχείρηση που εισπράττει την αμοιβή σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων, όπως αυτές ισχύουν κάθε φορά.

β) Βεβαίωση του διευθυντή ή του νόμιμου εκπροσώπου της επιχείρησης για τον ακριβή χρόνο της περίθαλψης του προσώπου που κατέβαλε ή για το οποίο καταβλήθηκε η δαπάνη, καθώς και το ποσό αυτής κατά κατηγορία δαπάνης.

Ε. Έξοδα αγοράς και τοποθέτησης οργάνων στο σώμα του ασθενή και αντικατάστασης μελών του σώματός του με τεχνητά.

Σε περίπτωση που η σχετική δαπάνη αποτελεί μέρος των εξόδων νοσοκομειακής περίθαλψης, απαιτούνται τα δικαιολογητικά που προαναφέρθηκαν στην πιο πάνω περίπτωση. Σε περίπτωση που ο ίδιος ο ασθενής προμηθεύεται τα όργανα ή τα τεχνητά μέλη από το ελεύθερο εμπόριο, απαιτείται απόδειξη λιανικής πώλησης. Η απόδειξη αυτή, η οποία εκδίδεται σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων, πρέπει να περιέχει, εκτός από τα στοιχεία που ορίζουν αυτές οι διατάξεις και το ονοματεπώνυμο του αγοραστή, καθώς και το είδος του πωλούμενου πράγματος.

Σε περίπτωση αγοράς γυαλιών όρασης ή φακών επαφής ή ακουστικών βαρηκοΐας, εκτός από την απόδειξη που προβλέπει ο ΚΒΣ, απαιτείται και βεβαίωση γιατρού, η οποία παραμένει στο φάκελο του φορολογουμένου και ισχύει ως δικαιολογητικό αγοράς γυαλιών όρασης, φακών επαφής και ακουστικών βαρηκοΐας (για μια πενταετία).

ΣΤ. Ειδικές δαπάνες περίθαλψης ανάπηρων παιδιών.

α) Διπλότυπη απόδειξη είσπραξης, η οποία εκδίδεται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων, όπως αυτές ισχύουν κάθε φορά.

β) Βεβαίωση του διευθυντή της σχολής ή του θεραπευτηρίου από την οποία να προκύπτει ότι το τέκνο του υπόχρεου πάσχει από ανίατο νόσημα ή είναι τυφλό ή κωφάλαλο ή έχει διανοητική καθυστέρηση, ο ακριβής χρόνος της φοίτησης ή της περίθαλψης, γενικά, του ανάπηρου τέκνου, για το οποίο καταβλήθηκε η αμοιβή, καθώς και το ποσό της, αναλυτικά, κατά κατηγορία δαπάνης.

γ) Στοιχεία, από τα οποία να αποδεικνύεται ότι τα τέκνα είναι άγαμα ή διαζευγμένα ή τελούν σε κατάσταση χηρείας και ότι το ετήσιο φορολογούμενο και απαλλασσόμενο εισόδημά τους δεν υπερβαίνει το ποσό των 6.000 ευρώ.

Νοσήλια που καταβάλλονται στην αλλοδαπή

Προκειμένου για έξοδα ιατρικής και νοσοκομειακής περίθαλψης που καταβάλλονται στην αλλοδαπή, απαιτούνται οι σχετικές βεβαιώσεις, τα τιμολόγια και τα αποδεικτικά είσπραξης των αλλοδαπών γιατρών ή νοσοκομείων ή κλινικών. Εάν τα έξοδα αυτά έχουν καταβληθεί σε κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και σε χώρες του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ) / Ευρωπαϊκής Ζώνης Ελεύθερων Συναλλαγών (ΕΖΕΣ), απαιτείται και υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986 του φορολογούμενου ότι του παρασχέθηκαν οι συγκεκριμένες ιατρικές ή νοσοκομειακές υπηρεσίες από το συγκεκριμένο γιατρό ή νοσοκομείο ή κλινική του συγκεκριμένου κράτους και ότι κατέβαλε σ' αυτούς τα ποσά που αναγράφονται στα συνημμένα δικαιολογητικά. Εάν τα έξοδα αυτά έχουν καταβληθεί σε άλλες χώρες του εξωτερικού, οι σχετικές βεβαιώσεις, τα τιμολόγια και τα αποδεικτικά είσπραξης των αλλοδαπών γιατρών ή νοσοκομείων ή κλινικών πρέπει να φέρουν θεώρηση από τον αρμόδιο Έλληνα Πρόξενο. Αν δεν υπάρχει Ελληνικό Προξενείο, η θεώρηση των αποδείξεων πρέπει να γίνεται από την τοπική αρχή του ξένου κράτους, η οποία έχει τη σχετική εξουσιοδότηση. Σε περίπτωση που τα πιο πάνω δικαιολογητικά φέρουν σφραγίδα Apostille (σφραγίδα της Σύμβασης της Χάγης για δημόσια έγγραφα των χωρών που υπέγραψαν τη Σύμβαση αυτή), δεν απαιτείται η προξενική θεώρηση.

Όλα τα ανωτέρω δικαιολογητικά πρέπει να είναι μεταφρασμένα νόμιμα.

Στη βεβαίωση που χορηγεί ο εργοδότης ή το ασφαλιστικό ταμείο ή η ασφαλιστική επιχείρηση για την απόδειξη, σύμφωνα με το άρθρο 7 της 1017701/306/Α0012/ΠΟΛ.1040/2001 απόφασης του Υπουργού Οικονομικών, του υπόλοιπου ποσού των δαπανών ιατρικής και νοσοκομειακής περίθαλψης που δεν κάλυψαν αυτοί και με το οποίο επιβαρύνθηκε ο φορολογούμενος, πρέπει να αναγράφεται σε

χωριστή ένδειξη το συνολικό ποσό της δαπάνης ιατρικής περίθαλψης, το ποσό που δεν καλύφθηκε και το υπόλοιπο ποσό αυτής και σε χωριστή ένδειξη τα αντίστοιχα ποσά της δαπάνης νοσοκομειακής περίθαλψης. Επίσης, πρέπει να υποβάλλονται φωτοαντίγραφα των σχετικών αποδείξεων.

Ποσοστό 20% αυτών των δαπανών μειώνει το φόρο. Το ποσό της μείωσης δεν μπορεί να υπερβεί τα 6.000 €.

Επιπλέον για την απόδειξη καταβολής των δαπανών ιατρικής και νοσοκομειακής περίθαλψης που καταβάλλει ο διαζευγμένος γονέας για τα τέκνα του που δεν βαρύνουν αυτόν αλλά τον άλλο γονέα τους με το οποίο συγκατοικούν, απαιτείται και υπεύθυνη δήλωση ότι τα τέκνα είναι προστατευόμενα του άλλου γονέα με βάση το άρθρο 7 του ΚΦΕ, καθώς και τα στοιχεία των τέκνων και του άλλου γονέα (ονοματεπώνυμο, πατρώνυμο, έτος γέννησης, διεύθυνση κατοικίας, ΑΦΜ και ΔΟΥ).

ΔΑΠΑΝΗ ΔΩΡΕΩΝ

Για την απόδειξη της καταβολής του ποσού των δωρεών ή χορηγιών, απαιτούνται τα ακόλουθα, κατά περίπτωση, δικαιολογητικά:

Α) Προκειμένου για δωρεά ιατρικών μηχανημάτων και ασθενοφόρων αυτοκινήτων στα κρατικά και δημοτικά νοσηλευτικά ιδρύματα και νοσοκομεία Ν.Π.Ι.Δ. που επιχορηγούνται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό:

(αα) Βεβαίωση του δωρεοδόχου ότι έγινε αποδεκτή η δωρεά.

(αβ) Αντίγραφο του πρωτοκόλλου παράδοσης – παραλαβής.

(αγ) Σε περίπτωση αγοράς και άμεσης παράδοσης των δωρουμένων αντικειμένων, το νόμιμο στοιχείο που προβλέπεται από τον ΚΒΣ, από το οποίο προκύπτει η αξία τους.

Σε περίπτωση που ο δωρητής κατείχε από πριν τα δωρηθέντα αντικείμενα, η αξία τους προσδιορίζεται από τον προϊστάμενο της αρμόδιας ΔΟΥ.

Β) Προκειμένου για δωρεά χρηματικών ποσών στο Δημόσιο τους Ο.Τ.Α., τους Ιερούς ναούς, τις ιερές μονές του Αγίου Όρους, το Οικουμενικό Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως, τα Πατριαρχεία Αλεξανδρείας και Ιεροσολύμων, την Ιερά Μονή Σινά, την Ορθόδοξη Εκκλησία της Αλβανίας, τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, τα κρατικά και δημοτικά νοσηλευτικά ιδρύματα και νοσοκομεία Ν.Π.Ι.Δ. που επιχορηγούνται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό και το Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων:

(βα) Διπλότυπη απόδειξη ή γραμμάτιο είσπραξης του ποσού της δωρεάς ή χορηγίας, η οποία εκδίδεται από το νόμιμο εκπρόσωπο του δωρεοδόχου.

(ββ) Βεβαίωση ή αντίγραφο της οικείας πράξης του νόμιμου εκπροσώπου του δωρεοδόχου από την οποία να προκύπτει η αποδοχή της δωρεάς και η καταχώρηση του ποσού αυτής στα επίσημα βιβλία του δωρεοδόχου.

Σε περίπτωση δωρεάς χρηματικών ποσών με όρο, βεβαίωση του νόμιμου εκπροσώπου του δωρεοδόχου από την οποία να προκύπτει το ύψος του καθαρού προϊόντος που περιέρχεται στο δωρεοδόχο.

Γ) Προκειμένου για δωρεά χρηματικών ποσών στα κοινωφελή ιδρύματα, τα σωματεία μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα με υπηρεσίες εκπαίδευσης, τα Ν.Π.Δ.Δ., τα Ν.Π.Ι.Δ. με κοινωφελείς σκοπούς κλπ, και χορηγίες στα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα Ν.Π.Ι.Δ. με σκοπούς πολιτιστικούς:

Στην περίπτωση αυτή, όταν το ποσό της δωρεάς ή χορηγίας υπερβαίνει τα 300 ευρώ ετησίως, κατατίθεται σε ειδικό λογαριασμό του δωρεοδόχου ή του αποδέκτη της χορηγίας, που έχει ανοιχθεί σε τράπεζα ή στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, και εκτός των παραπάνω δικαιολογητικών, απαιτείται και το οικείο γραμμάτιο είσπραξης της Τράπεζας ή του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων, στο οποίο πρέπει να αναγράφονται τα στοιχεία που αναφέρονται στις διατάξεις του άρθρου 8 του ν. 2238/1994.

Αν το πρωτότυπο έχει δοθεί στο δωρεοδόχο για την είσπραξη του ποσού που δωρήθηκε, υποβάλλεται αντίγραφο του γραμματίου, κυρωμένο από το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων ή την Τράπεζα, από την οποία εκδόθηκε.

Για τα χρηματικά ποσά που καταβάλατε για πολιτιστικές χορηγίες του ν.3525/2007 στο Δημόσιο, Ν.Π.Δ.Δ., Ν.Π.Ι.Δ. μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα και στις αστικές μη κερδοσκοπικές εταιρίες του άρθρου 741 Α.Κ. που επιδιώκουν σκοπούς πολιτιστικούς, απαιτείται επικυρωμένο αντίγραφο της απόφασης του Υπουργού Πολιτισμού με την οποία χαρακτηρίζεται η χορηγία ως πολιτιστική, τα πρωτότυπα αποδεικτικά καταβολής των ποσών εάν η χορηγία είναι χρηματικό ποσό και την Υπουργική Απόφαση για την εκτίμηση της αξίας της χορηγίας εάν αυτή έγινε σε είδος ή άυλα αγαθά ή υπηρεσίες, καθώς και το αποδεικτικό παράδοσης και παραλαβής της χορηγίας.

Για την απόδειξη της καταβολής των δωρεών χρηματικών ποσών υπέρ κρατικών φορέων και παρεμφερών κοινωφελών νομικών προσώπων (οργανισμών, ιδρυμάτων, κ.λπ.),

εγκατεστημένων σε άλλα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και σε χώρες του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ) / Ευρωπαϊκής Ζώνης Ελεύθερων Συναλλαγών (ΕΖΕΣ), τα δικαιολογητικά που απαιτούνται είναι αυτά που ορίζονται στο Κεφάλαιο ΣΤ του άρθρου 6 της 1017701/306/Α0012/ΠΟΛ.1040/19-2-2001 (ΦΕΚ 232 Β) απόφασης του Υπουργού Οικονομικών. Εάν από τα δικαιολογητικά αυτά δεν προκύπτει ο μη κερδοσκοπικός και κοινωφελής χαρακτήρας των προσώπων αυτών, απαιτείται βεβαίωση αυτών, στην οποία θα αναγράφεται ότι είναι νομικά πρόσωπα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που επιδιώκουν κοινωφελή σκοπό. Όλα τα ανωτέρω δικαιολογητικά πρέπει να είναι μεταφρασμένα νόμιμα.

Ποσοστό 20% αυτών των δαπανών μειώνει το φόρο. Η μείωση αυτή γίνεται εφόσον τα ποσά των δωρεών και χορηγιών υπερβαίνουν συνολικά τα 100 ευρώ.

Το συνολικό ποσό των δωρεών και χορηγιών επί του οποίου υπολογίζεται η μείωση δεν μπορεί να υπερβαίνει ποσοστό 10% του συνολικού εισοδήματος.

ΔΑΠΑΝΗ ΤΟΚΩΝ

Για την απόδειξη της καταβολής των τόκων, απαιτείται, προκειμένου για:

α) Στεγαστικά δάνεια, σχετική βεβαίωση της Τράπεζας ή του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων ή του Ταχυδρομικού Ταμιευτηρίου ή άλλου πιστωτικού οργανισμού, από την οποία να προκύπτει ότι πρόκειται για στεγαστικό δάνειο για απόκτηση πρώτης κατοικίας (αγορά ή ανέγερση ή αποπεράτωση), ότι έχει εγγραφεί υποθήκη ή προσημείωση σε ακίνητο του φορολογούμενου ή του άλλου συζύγου ή των τέκνων τους που τους βαρύνουν, το ποσό μόνο των δεδουλευμένων συμβατικών τόκων (ληξιπρόθεσμων και απαιτητών) που όφειλε και κατέβαλε αυτός μέσα στο έτος 2010 καθώς και το έτος σύναψης του δανείου.

Εάν δεν αναγράφεται στη βεβαίωση αυτή σε ποιον ανήκει το ακίνητο, στο οποίο έχει εγγραφεί υποθήκη ή προσημείωση, πρέπει να επισυνάπτεται υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 του ν. 1599/1986, στην οποία να βεβαιώνεται ότι το ακίνητο ανήκει στο φορολογούμενο ή στη σύζυγο ή στα τέκνα τους, που τους βαρύνουν και ο αριθμός εγγραφής στο βιβλίο μεταγραφών του οικείου Υποθηκοφυλακείου (στην ίδια υπεύθυνη δήλωση βεβαιώνεται ότι πρόκειται για δάνειο για αγορά πρώτης κατοικίας, αν αυτό δεν βεβαιώνεται στην οικεία βεβαίωση της Τράπεζας ή του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων κτλ.).

β) Νέα δάνεια που λαμβάνονται για εξόφληση παλιών στεγαστικών δανείων που είχαν ληφθεί για αγορά πρώτης κατοικίας, βεβαίωση της Τράπεζας ή γενικά του φορέα που χορήγησε το νέο δάνειο, από την οποία να προκύπτει ότι πρόκειται για νέο δάνειο για εξόφληση παλιού στεγαστικού δανείου, που είχε ληφθεί για αγορά πρώτης κατοικίας με υποθήκη ή προσημείωση σε ακίνητο του φορολογουμένου ή του άλλου συζύγου ή των τέκνων τους που τους βάρυναν, το ανεξόφλητο ποσό του παλιού δανείου και ο χρόνος λήξης του, ότι οι δεδουλευμένοι τόκοι που καταβλήθηκαν το έτος 2010 αφορούν το τμήμα του νέου δανείου που καταβλήθηκε για εξόφληση του υπόλοιπου ποσού του παλιού δανείου που δεν είχε εξοφληθεί μέχρι τη σύναψη του νέου δανείου, καθώς και ότι έχει εγγραφεί και για το νέο δάνειο υποθήκη ή προσημείωση σε ακίνητο του φορολογουμένου ή του άλλου συζύγου ή των τέκνων τους που τους βαρύνουν.

γ) Στεγαστικά δάνεια για απόκτηση πρώτης κατοικίας που χορηγούνται από ασφαλιστικές επιχειρήσεις στους υπαλλήλους τους, βεβαίωση αυτών που να περιλαμβάνει τα στοιχεία που αναφέρονται στην προηγούμενη περίπτωση α'.

δ) Προκαταβολές που έχουν χορηγηθεί από τα Ταμεία Αλληλοβοηθείας Στρατού, Ναυτικού και Αεροπορίας, σχετική βεβαίωση αυτών, από την οποία να προκύπτει ότι ο φορολογούμενος είναι βοηθηματούχος του αντίστοιχου Ταμείου, ότι η προκαταβολή χορηγήθηκε σ' αυτόν με βάση τις διατάξεις του άρθρου 18 του ν.δ. 398/1974 (Φ.Ε.Κ. 116 Α') για απόκτηση πρώτης κατοικίας, το ποσό των τόκων, καθώς και ότι οι τόκοι αυτοί είναι δεδουλευμένοι και καταβλήθηκαν μέσα στο έτος 2010.

ε) Δάνεια που έχουν χορηγηθεί από τράπεζες, το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, τα Ταχυδρομικά Ταμιευτήρια και λοιπούς πιστωτικούς οργανισμούς στο φορολογούμενο για αναστήλωση, επισκευή, συντήρηση ή εξωραϊσμό διατηρητέων κτισμάτων, καθώς και κτισμάτων που βρίσκονται σε περιοχές χαρακτηριζόμενες ως παραδοσιακά τμήματα πόλεων ή ως παραδοσιακοί οικισμοί, βεβαίωση αυτών που να περιλαμβάνει το ποσό των δεδουλευμένων τόκων που καταβλήθηκαν μέσα στο έτος 2010, καθώς και επικυρωμένο αντίγραφο της οικείας απόφασης για χαρακτηρισμό των κτισμάτων ως διατηρητέων ή σημείωση για την κανονιστική πράξη με την οποία χαρακτηρίστηκε η περιοχή, που βρίσκονται τα κτίσματα, ως παραδοσιακό τμήμα πόλεως ή ως παραδοσιακός οικισμός.

Στις πιο πάνω περιπτώσεις αν, εκτός από τους τόκους που είναι δεδουλευμένοι, καταβλήθηκαν τόκοι υπερημερίας, τα ποσά αυτών των τόκων πρέπει να αναφέρονται χωριστά στην οικεία βεβαίωση, δεδομένου ότι τα ποσά αυτά δεν εκπίπτουν από το φορολογητέο εισόδημα.

Στη βεβαίωση καταβολής των τόκων στεγαστικών δανείων για απόκτηση πρώτης κατοικίας, ειδικά για συμβάσεις δανείων που έχουν ληφθεί από 1.1.2000 και μετά, θα αναγράφεται και η συνολική επιφάνεια της κατοικίας, που αποκτιέται, σε τετραγωνικά μέτρα. Επίσης, προκειμένου για δάνεια που έχουν ληφθεί από 1.1.2003 και μετά, πρέπει να αναγράφεται στη βεβαίωση και το ποσό του δανείου. Εάν το δάνειο έχουν λάβει οι σύζυγοι από κοινού, στη βεβαίωση του καθενός θα αναγράφεται το ποσό του δανείου που του αναλογεί.

Διευκρινίζεται ότι για συμβάσεις δανείων που έχουν συναφθεί μέχρι 31.12.2002, οι τόκοι αφαιρούνται από το συνολικό εισόδημα, ενώ για συμβάσεις δανείων που έχουν συναφθεί από 1.1.2003 και μετά, οι τόκοι μειώνουν το συνολικό φόρο κατά ποσοστό 20% αυτών.

ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΤΑΙ ότι, με τις διατάξεις του άρθρου 43 ν.3763/2009, που καταργήθηκαν με τον ν. 3842/2010, προβλεπόταν μείωση του φόρου κατά ποσοστό σαράντα τοις εκατό (40%) του ποσού των τόκων στεγαστικών δανείων που είχαν συναφθεί κατά τα έτη 2009 και 2010 για απόκτηση οποιασδήποτε κατοικίας μέχρι διακόσια τετραγωνικά μέτρα (200 τ.μ.). Συνεπώς, οι τόκοι αυτών των δανείων που καταβάλλονται από το 2010 αναγνωρίζονται με το γενικό κανόνα της έκπτωσης των τόκων για πρώτη κατοικία μέχρι 120 τ.μ. κ.λ.π.

ΔΑΠΑΝΗ ΓΙΑ ΑΓΟΡΑ ΜΕΡΙΔΙΩΝ ΗΜΕΔΑΠΩΝ ΜΕΤΟΧΙΚΩΝ ΚΑΙ ΜΕΙΚΤΩΝ ΑΜΟΙΒΑΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ

Η έκπτωση από το εισόδημα της δαπάνης αγοράς μεριδίων μετοχικών και μεικτών αμοιβαίων κεφαλαίων εσωτερικού ισχύει για αγορές μεριδίων αμοιβαίων κεφαλαίων που πραγματοποιήθηκαν μέσα στο 2007 και δεν μεταβιβάστηκαν για τρία έτη δηλαδή μέχρι 31-12-2010 και εφόσον το ποσό της δαπάνης αγοράς τους δεν προέρχεται από ρευστοποιήσεις ήδη υπάρχοντων μετοχικών και μεικτών αμοιβαίων κεφαλαίων, αλλά από νέα κεφάλαια. Η έκπτωση αυτή ανέρχεται σε ποσοστό 20% της δαπάνης και δεν μπορεί να υπερβεί το ποσό των 3.000 ευρώ.

Η ίδια έκπτωση ισχύει και για την αγορά μεριδίων μετοχικών και μεικτών αμοιβαίων κεφαλαίων εσωτερικού που είναι συνδεδεμένα με ασφαλιστήρια συμβόλαια ζωής μέσω εσωτερικού μεταβλητού κεφαλαίου, που πραγματοποιείται από 1-1-2007 έως 31-12-2009 και εφόσον διακρατηθούν τρία έτη, οπότε η πρώτη εφαρμογή θα γίνει με τις δηλώσεις του οικον. έτους 2011.

ΕΦΑΠΑΞ ΔΑΠΑΝΗ ΧΩΡΙΣ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ, ΛΟΓΩ ΑΝΑΠΗΡΙΑΣ

Για την αναγνώριση της δαπάνης χωρίς δικαιολογητικά των 2.400 Ευρώ απαιτούνται τα ακόλουθα δικαιολογητικά, από τα οποία πιστοποιείται η ιδιότητα του φορολογουμένου ή του κάθε προσώπου που συνοικεί με αυτόν και τον βαρύνει, ως αναπήρου, τυφλού κ.τ.λ., λόγω της οποίας δικαιούται ο φορολογούμενος την έκπτωση αυτής της δαπάνης.

α) Προκειμένου για αναπήρους με αναπηρία 67% και πάνω από νοητική καθυστέρηση, φυσική αναπηρία ή ψυχική πάθηση, γνωμάτευση της οικείας πρωτοβάθμιας υγειονομικής επιτροπής της νομαρχίας, η διαδικασία για την έκδοση της οποίας ορίζεται στην 1035166/400/Α' 0012/ΠΟΛ. 1087/9-3-93 (Φ.Ε.Κ. 198Β') κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

β) Προκειμένου για τυφλούς, βεβαίωση της αρμόδιας Διεύθυνσης της οικείας νομαρχίας ότι είναι γραμμένοι στο γενικό μητρώο τυφλών, που τηρείται σ' αυτήν.

γ) Προκειμένου για νεφροπαθείς που τελούν υπό αιμοκάθαρση ή περιτοναϊκή κάθαρση ή έχουν κάνει μεταμόσχευση νεφρού, καθώς και πρόσωπα που πάσχουν από μεσογειακή δρεπανοκυτταρική και μικροδρεπανοκυτταρική αναιμία και κάνουν μεταγγίσεις αίματος, σχετική βεβαίωση του φορέα (νοσοκομείο, ιδιωτική κλινική κτλ) που έκανε τη μεταμόσχευση νεφρού ή που κάνει την αιμοκάθαρση ή τις μεταγγίσεις, από την οποία να προκύπτει η κατάστασή τους αυτή.

δ) Προκειμένου για ανάπηρους αξιωματικούς ή οπλίτες ή θύματα πολέμου, καθώς και αναπήρους ή θύματα εθνικής αντίστασης ή εμφύλιου πολέμου, σύμφωνα με τις διατάξεις των νόμων 1543/1985 (Φ.Ε.Κ. 73 Α') και 1863/1985 (Φ.Ε.Κ. 204 Α'), όπως τροποποιήθηκαν με το νόμο 1976/1991 (ΦΕΚ 184 Α), σχετική βεβαίωση της αρμόδιας Υπηρεσίας του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους.

Ειδικά για τους αναπήρους αξιωματικούς και οπλίτες, καθώς και τα θύματα πολέμου αρκούν τα ενημερωτικά σημειώματα πληρωμής της σύνταξής τους, στα οποία αναγράφεται ο δεκαψήφιος ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΗΤΡΩΟΥ της σύνταξής τους, ο οποίος πρέπει να αρχίζει από 3 ή 4. Επίσης, ειδικά για τα πρόσωπα που έχουν υπαχθεί στις διατάξεις του ν. 1579/1950 (Φ.Ε.Κ. 286 Α') και ν.δ. 330/1947 (Φ.Ε.Κ. 84 Α'), απαιτείται σχετική βεβαίωση της Ελληνικής Αστυνομίας.

Τέλος, ειδικά για αξιωματικούς οι οποίοι έχουν τεθεί σε κατάσταση πολεμικής διαθεσιμότητας ή για αξιωματικούς που εξαιτίας πολεμικού τραύματος ή νοσήματος που επήλθαν λόγω κακουχιών σε πολεμική περίοδο, βρίσκονται σε κατάσταση υπηρεσίας γραφείου, βεβαίωση της αρμόδιας κρατικής υπηρεσίας που τους χορηγεί τις αποδοχές τους.

ΔΑΠΑΝΗ ΑΜΟΙΒΩΝ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ

Για την αμοιβή που καταβάλλατε σε δικηγόρους για την παροχή υπηρεσιών, με εξαίρεση τις αμοιβές για παράσταση κατά τη σύνταξη συμβολαιογραφικών πράξεων και για δίκες μισθωτικών διαφορών ακινήτων ή διαφορών μεταξύ ιδιοκτητών και διαχειριστών ιδιοκτησίας κατ' ορόφους, απαιτείται απόδειξη παροχής υπηρεσιών του δικηγόρου σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Β.Σ. **Ποσοστό 20% αυτής της δαπάνης_εκπίπτει από το φόρο.**

ΔΑΠΑΝΗ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ

α) Για την απόδειξη της καταβολής της διατροφής από τον ένα σύζυγο στον άλλο υποβάλλονται επικυρωμένο αντίγραφο της σχετικής δικαστικής απόφασης ή της σχετικής συμβολαιογραφικής πράξης και β) υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986 του συζύγου που την εισέπραξε, στην οποία θα αναγράφεται ο ΑΦΜ του, το ετήσιο ποσό που εισέπραξε και τα στοιχεία αυτού που την κατέβαλε. **Ποσοστό 20% του ποσού_της διατροφής εκπίπτει από το φόρο, το ποσό δε αυτής της μείωσης δε μπορεί να υπερβεί τις 3.000 ευρώ.**

ΔΑΠΑΝΗ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ-ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΪΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ-ΤΗΛΕΘΕΡΜΑΝΣΗΣ Κ.Τ.Λ.

Για την απόδειξη της δαπάνης:

α) αλλαγής εγκατάστασης χρήσης κεντρικού κλιματισμού χρήσης καυσίμου από πετρέλαιο σε φυσικό αέριο ή για νέα εγκατάσταση φυσικού αερίου ηλιοθερμικών και φωτοβολταϊκών συστημάτων,

β) αντικατάστασης του λέβητα πετρελαίου για την εγκατάσταση συστήματος τηλεθέρμανσης ή νέας εγκατάστασης τηλεθέρμανσης, με σκοπό τη θέρμανση των σπιτιών,

γ) αγοράς και εγκατάστασης ηλιακών συλλεκτών για θέρμανση νερού (ηλιακοί θερμοσίφωνες) ή για εγκατάσταση κεντρικού κλιματισμού με χρήση ηλιακής ενέργειας,

δ) αγοράς αποκεντρωμένων συστημάτων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας που βασίζονται σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (φωτοβολταϊκά, μικρές ανεμογεννήτριες), καθώς και συμπαραγωγής ηλεκτρισμού και ψύξης-θέρμανσης με χρήση φυσικού αερίου ή ανανεώσιμων πηγών και

ε) θερμομόνωσης κτηρίων που ήδη υπάρχουν και για τα οποία δεν προβλέπονταν η τοποθέτηση θερμομονωτικών υλικών, απαιτούνται τα δικαιολογητικά που εκδίδονται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων, όπως αυτές ισχύουν κάθε φορά.

Εάν οι προηγούμενες δαπάνες (α) έως (ε) αφορούν εργασίες που γίνονται σε πολυκατοικία, **ο διαχειριστής της πολυκατοικίας** εκδίδει και χορηγεί σε κάθε συνιδιοκτήτη συγκεντρωτική κατάσταση δαπανών, στην οποία επισυνάπτονται φωτοαντίγραφα των πρωτότυπων δικαιολογητικών και στην οποία εμφανίζονται τα ονόματα των συνιδιοκτητών, τα χιλιοστά του καθενός και το ποσό της δαπάνης που αναλογεί στον καθένα.

Στις δαπάνες αυτές περιλαμβάνεται και το ποσό που καταβάλλεται για τέλη σύνδεσης στην εταιρεία παροχής αερίου, ενώ δεν περιλαμβάνεται το ποσό που καταβάλλεται ως εγγύηση.

Ποσοστό 10% της δαπάνης αυτής αφαιρείται από το φόρο και το ποσό της δαπάνης επί της οποίας υπολογίζεται η μείωση δε μπορεί να υπερβεί τις 6.000 ευρώ.

2. Ποια δικαιολογητικά πρέπει να υποβληθούν με τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος για την απαλλαγή από την αντικειμενική δαπάνη απόκτησης περιουσιακών στοιχείων, στην περίπτωση αγοράς τους με επαναπατριζόμενα κεφάλαια;

Για τη μη εφαρμογή του τεκμηρίου απόκτησης περιουσιακών στοιχείων στην περίπτωση που αυτά αγοράζονται με επαναπατριζόμενα κεφάλαια, υποβάλλεται το λογιστικό παραστατικό της συναλλαγής – εισαγωγής των κεφαλαίων που εκδίδει η τράπεζα που διενεργεί την εισαγωγή, όπως ορίζεται με τις 10732/Β0012/ΠΟΛ.1058/14.05.2010 και 10733/Β0012/ΠΟΛ.1059/14.05.2010 αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών.

Η Τράπεζα εκδίδει ένα παραστατικό το οποίο είναι μοναδικό. Σε περίπτωση κοινού λογαριασμού ο ένας από τους συνδικαιούχους παίρνει το πρωτότυπο και οι λοιποί επικυρωμένα φωτοαντίγραφα αυτού, στα οποία πάνω σημειώνουν ενυπόγραφα ποιος έχει πάρει το πρωτότυπο και ποια είναι η Δ.Ο.Υ. του.

3. Τα γεωργικά εισοδήματα συμπληρώνονται και στο Ε3;

Τα φυσικά πρόσωπα που ασκούν γεωργική εκμετάλλευση και τα οποία δεν τηρούν ή τηρούν βιβλία Β' Κατηγορίας του Κ.Β.Σ. δεν συνυποβάλλουν το έντυπο Ε3. Αντίθετα, το Ε3 θα συνυποβληθεί με το έντυπο Ε5 από τους υποχρέους που δηλώνουν εισοδήματα από γεωργική εκμετάλλευση.

4. Πώς αποδεικνύεται ότι ένα ακίνητο παρέμεινε κενό;

Πρέπει να προσκομίζονται φωτοαντίγραφα των λογαριασμών της Δ.Ε.Η. ή οποιοδήποτε άλλο στοιχείο, όπως λογαριασμοί ύδρευσης, κοινοχρήστων κ.λ.π. από τα οποία να αποδεικνύεται ότι το ακίνητο ήταν κενό το συγκεκριμένο χρονικό διάστημα.

5. Πώς φορολογούνται εισοδήματα που αποκτήθηκαν στην αλλοδαπή;

Πρώτα εξετάζουμε τι προβλέπει η σύμβαση αποφυγής της διπλής φορολογίας του εισοδήματος που τυχόν ισχύει, μεταξύ του συγκεκριμένου κράτους με την Ελλάδα. Αν δεν προβλέπεται κάτι διαφορετικό ή δεν υπάρχει σύμβαση, τότε το εισόδημα που αποκτήθηκε στην αλλοδαπή προστίθεται στα υπόλοιπα εισοδήματα και φορολογείται.

Σημειώνεται ότι από το οικον. έτος 1993 (χρήση 1/1-31/12/1992) οι συντάξεις του εξωτερικού υπάγονται σε φόρο εισοδήματος στην Ελλάδα. Ο φόρος ο οποίος τυχόν καταβλήθηκε στην αλλοδαπή, για το εισόδημα που προέκυψε σ' αυτή, εκπίπτει από το φόρο που αναλογεί στο συνολικό του εισόδημα, μέχρι όμως του ποσού του φόρου που αναλογεί για το εισόδημα της αλλοδαπής στην Ελλάδα, με την επιφύλαξη των όσων προβλέπονται από τη διμερή σύμβαση, αν υπάρχει.

6. Ποιο ποσό κεφαλαίου προηγούμενων ετών που φορολογήθηκε ή νόμιμα έχει απαλλαχθεί από τη φορολογία, αναγνωρίζεται για την κάλυψη της ετήσιας αντικειμενικής δαπάνης;

Για τον προσδιορισμό κεφαλαίου του φορολογούμενου ανά έτος λαμβάνονται υπόψη, τα πραγματικά εισοδήματα που έχουν φορολογηθεί ή νόμιμα απαλλαγεί από το φόρο, τα οποία προκύπτουν από συμψηφισμό των θετικών και αρνητικών στοιχείων αυτών, τα χρηματικά ποσά που ορίζονται στο άρθρο 19 του ΚΦΕ. και οποιοδήποτε άλλο ποσό το οποίο αποδεδειγμένα έχει εισπραχθεί, και στη συνέχεια εκπίπτουν οι δαπάνες που προσδιορίζονται στα άρθρα 16 και 17, ανεξάρτητα αν απαλλάσσονται της εφαρμογής των άρθρων αυτών. Αν δεν υπάρχουν δαπάνες του άρθρου 16 του ν. 2238/1994 ή αν είναι κάτω από 3000 ευρώ προκειμένου για άγαμο και 5000 ευρώ προκειμένου για συζύγους, το ποσό που πρέπει να εκπέσει προσδιορίζεται με βάση την κοινωνική, οικονομική και οικογενειακή κατάσταση των φορολογουμένων και τις αποδεδειγμένες δαπάνες διαβίωσής τους και σε καμιά περίπτωση δεν μπορεί να είναι κατώτερο των 3000 και 5000 ευρώ αντίστοιχα.

Για την κάλυψη της ετήσιας τεκμαρτής δαπάνης ο φορολογούμενος μπορεί να επικαλεστεί κεφάλαιο προηγούμενων ετών προς ανάλωση, για όσα χρόνια ο ίδιος έχει στοιχεία που το αποδεικνύουν και εφόσον βέβαια αυτά γίνονται δεκτά από τον προϊστάμενο της αρμόδιας Δ.Ο.Υ.

Εξάλλου για την κάλυψη της ετήσιας τεκμαρτής δαπάνης ο φορολογούμενος, φέροντας το βάρος της απόδειξης, μπορεί να επικαλεστεί, πραγματικά εισοδήματα που απαλλάσσονται από το φόρο ή φορολογούνται με ειδικό τρόπο, χρηματικά ποσά που δε θεωρούνται

εισόδημα, ποσά που προέρχονται από τη διάθεση περιουσιακών στοιχείων, εισαγωγή συναλλάγματος εφόσον δικαιολογείται η απόκτησή του στην αλλοδαπή, δάνεια, δωρεές ή γονικές παροχές χρηματικών ποσών.

Τα δάνεια που λαμβάνονται για αγορά, ανέγερση ή επισκευή κατοικίας δε λαμβάνονται υπόψη για την κάλυψη της ετήσιας τεκμαρτής δαπάνης, ενώ τα καταναλωτικά δάνεια μπορούν να ληφθούν υπόψη.

7. Σε ποιόν κωδικό θα καταχωρηθεί η σύνταξη πολύτεκνης μητέρας;

Στα ποσά που απαλλάσσονται από το φόρο. Για το οικον. έτος 2011 στους κωδ. 659-660.

8. Οι δαπάνες προμήθειας φαρμάκων αναγνωρίζονται ως έξοδα;

Μόνον τα φάρμακα που χορηγήθηκαν κατά τη νοσηλεία σε νοσοκομεία ή κλινικές, τα οποία συμπεριλαμβάνονται στα έξοδα νοσηλείας.

9 Πώς πρέπει να δηλωθούν οι αναδρομικές αποδοχές, οι οποίες εισπράχθηκαν μέσα στο διαχειριστικό έτος 2010 και δεν υπάγονται στις διατάξεις της περίπτωσης δ της παραγράφου 4 του άρθρου 45 του ν.2238/1994;

Με συμπληρωματικές δηλώσεις στο έτος που ανάγονται.

10. Σε περίπτωση διάστασης των συζύγων και υποβολής χωριστών δηλώσεων, χωρίς την προσκόμιση αντιγράφου αγωγής για διαζύγιο ή διατροφής ή πρακτικό κατανομής της κοινής περιουσίας για συναινετικό διαζύγιο, ποια δικαιολογητικά πρέπει να συνυποβάλλουν με τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος;

Δεν ορίζονται άλλα συγκεκριμένα δικαιολογητικά. Είναι θέμα πραγματικό.

11. Ποιες οι τιμές ζώνης για τον προσδιορισμό της ετήσιας αντικειμενικής δαπάνης ιδιοκατοικούμενης ή μισθούμενης ή δωρεάν παραχωρούμενης κατοικίας;

Για τον υπολογισμό της ετήσιας αντικειμενικής δαπάνης λαμβάνεται υπόψη η τιμή ζώνης που ισχύει την 1η Ιανουαρίου της φορολογούμενης περιόδου.

12. Ισχύουν οι δωρεές χρηματικών ποσών για την κάλυψη συνολικής ετήσιας δαπάνης;

Μόνο οι δωρεές χρηματικών ποσών για τις οποίες η οικεία φορολογική δήλωση έχει υποβληθεί μέχρι τη λήξη του έτους στο οποίο πραγματοποιήθηκε η σχετική δαπάνη.

13. Ποια είναι η αρμόδια Δ.Ο.Υ. για την κατάθεση ιδιωτικών συμφωνητικών μισθώσεως ακινήτων;

Οποιαδήποτε ΔΟΥ.

14. Ποιες είναι οι προθεσμίες κατάθεσης των ιδιωτικών συμφωνητικών μίσθωσης ακινήτων;

Μέσα σε 30 ημέρες από τη σύνταξή τους (άρθρο 77 ν. 2238/1994).

15. Ποια δικαιολογητικά απαιτούνται και ποια έντυπα θα συμπληρωθούν για έκδοση πιστοποιητικών που αφορούν μεταβιβάσεις ακινήτων ή αγωγές εξώσεων;

Προκειμένου να γίνει μεταβίβαση ακινήτου απαιτείται να υποβληθεί στο συμβολαιογράφο υπεύθυνη δήλωση ότι έχουν δηλωθεί εμπρόθεσμα τα μισθώματα του ακινήτου κατά την τελευταία διετία πριν από τη μεταβίβαση, ή ότι το ακίνητο δεν απέφερε εισόδημα κατά την τελευταία πενταετία. Προκειμένου για μεταβίβαση γεωργικού ακινήτου υποβάλλεται υπεύθυνη δήλωση ότι δηλώθηκε εμπρόθεσμα ή εκπρόθεσμα το γεωργικό εισόδημα. Διατηρείται το πιστοποιητικό του άρθρου 81 του ν.2238/1994 στην περίπτωση εκδίκασης αγωγής εξώσης και στην περίπτωση εκπρόθεσμης υποβολής δήλωσης (άρθρο 26 ν.3220/ΦΕΚ 15Α/28.1.2004).

16. Ποια δικαιολογητικά απαιτούνται για την αναγνώριση ως προστατευομένων μελών, των ενήλικων άγαμων τέκνων άνω των 18 και μέχρι 20 ετών που δε σπουδάζουν, που σπουδάζουν για 2 χρόνια μετά το πέρας των σπουδών τους και μέχρι 27 ετών, εφόσον είναι γραμμένα στα Μητρώα ανέργων του ΟΑΕΔ.

Απαιτείται, εκτός από τη βεβαίωση της σχολής εάν το τέκνο σπουδάζει και βεβαίωση του ΟΑΕΔ, υπογεγραμμένη από τον Προϊστάμενο της αρμόδιας υπηρεσίας του, ότι μέσα στο έτος 2010 ήταν εγγεγραμμένο στα μητρώα ανέργων του.

17. Πώς υπολογίζεται η προκαταβολή φόρου επόμενου οικονομικού έτους σε φορολογουμένους με εισοδήματα από μισθωτές υπηρεσίες και εισοδήματα από λοιπές πηγές;

Ως προκαταβολή υπολογίζεται το πενήντα πέντε τοις εκατό (55%) του φόρου που αναλογεί στο συνολικό (πραγματικό ή τεκμαρτό) εισόδημα το κρινόμενο έτος. Αν υπάρχουν εισοδήματα για τα οποία ο φόρος παρακρατήθηκε στην πηγή, ο φόρος αυτός θα εκπέσει από το φόρο που πρέπει να βεβαιωθεί ως προκαταβολή.

Δηλαδή, προκαταβολή = (κύριος φόρος + συμπληρωματικός) Χ 55% μείον παρακρατούμενος φόρος ή προκαταβλητέος φόρος ελεύθερων επαγγελματιών.

18. Πώς υποβάλλεται η φορολογική δήλωση σε περίπτωση θανάτου ενός των συζύγων;

Υποβάλλονται χωριστές δηλώσεις. Δηλαδή, μία στο όνομα του αποβιώσαντος, η οποία υποβάλλεται από τους κληρονόμους αυτού και μία στο όνομα του άλλου συζύγου.

19. Ποια η φορολογική κλίμακα που θα φορολογηθούν τα εισοδήματα του οικον. έτους 2011 (χρήση 1.1-31.12.2010);

ΚΛΙΜΑΚΑ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΦΟΡΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

ΟΙΚΟΝ. ΕΤΟΥΣ 2011

Κλιμάκιο Εισοδήματος (ευρώ)	Φορολογικός Συντελεστής %	Φόρος Κλιμακίου (ευρώ)	Σύνολο Εισοδήματος (ευρώ)	Σύνολο Φόρου (ευρώ)
12.000	0	0	12.000	0
4.000	18	720	16.000	720
6.000	24	1.440	22.000	2.160
4.000	26	1.040	26.000	3.200
6.000	32	1.920	32.000	5.120
8.000	36	2.880	40.000	8.000
20.000	38	7.600	60.000	15.600
40.000	40	16.000	100.000	31.600
Υπερβάλλον	45			

20. Σε ποιο εισόδημα επιβάλλεται συμπληρωτικός φόρος;

Στο ακαθάριστο ποσό από ακίνητα, εκτός από το απαλλασσόμενο εισόδημα από ιδιοκατοίκηση, με συντελεστή 1,5%. Για κατοικίες που έχουν επιφάνεια πάνω από 300 τ.μ. η καθεμιά ο συντελεστής γίνεται 3%.

21. Ποιες δαπάνες συνδέονται με τη χορήγηση του αφορολόγητου ποσού της φορολογικής κλίμακας;

Οι δαπάνες που πραγματοποιούνται στην Ελλάδα για την αγορά και λήψη υπηρεσιών, εφόσον προσκομίστούν τα νόμιμα στοιχεία όπως ορίζονται από τις διατάξεις του Κ.Β.Σ.

Στις δαπάνες αυτές περιλαμβάνονται και τα ειδικά στοιχεία που εκδίδουν οι επιχειρήσεις λόγω των συγκεκριμένων υπηρεσιών που παρέχουν (π.χ. αποδείξεις των Ε.Λ.Τ.Α., εταιρειών Courier, πινακίδια χρηματιστηριακών εταιρειών για την αμοιβή των παρεχόμενων υπηρεσιών μόνο, κλπ) όπως και οι πάσης φύσεως δαπάνες αγοράς υλικών και παροχής υπηρεσιών των κοινόχρηστων χώρων εκτός από τις δαπάνες εξόφλησης των λογαριασμών ύδρευσης, αποχέτευσης και ηλεκτροδότησης αυτών μετά τον επιμερισμό τους στους ενοίκους ή στους ιδιοκτήτες των οριζόντιων ιδιοκτησιών.

Επίσης, περιλαμβάνεται και η δαπάνη για παροχή υπηρεσιών από συμβολαιογράφο για σύνταξη συμβολαίου απόκτησης ακινήτου, εφόσον βέβαια η δαπάνη αυτή δεν εμπίπτει στις αντικειμενικές δαπάνες του άρθρου 17 του ΚΦΕ (π.χ. γονική παροχή ή δωρεά). Όταν στις περιπτώσεις αυτές η αμοιβή του συμβολαιογράφου αναγράφεται στο συμβόλαιο, τότε για την απόδειξη της πραγματοποίησης αυτής της δαπάνης επισυνάπτονται από τον φορολογούμενο φωτοτυπίες των σελίδων του συμβολαίου από τις οποίες προκύπτει η δαπάνη.

Περαιτέρω, διευκρινίζεται ότι στη διαμόρφωση του αφορολόγητου ποσού της κλίμακας περιλαμβάνονται και οι πάσης φύσεως δαπάνες αγοράς υλικών και παροχής υπηρεσιών των κοινόχρηστων χώρων εκτός από τις δαπάνες εξόφλησης των λογαριασμών ύδρευσης, αποχέτευσης και ηλεκτροδότησης αυτών μετά τον επιμερισμό τους στους ενοίκους ή στους ιδιοκτήτες των οριζόντιων ιδιοκτησιών.

ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΤΑΙ ότι, δεν λαμβάνονται υπόψη οι δαπάνες για απόκτηση περιουσιακών στοιχείων, οι δαπάνες για ύδρευση, αποχέτευση, ηλεκτρισμό, τηλεπικοινωνίες γενικά, για εισιτήρια σε κάθε είδους μεταφορικό μέσο και όσες δαπάνες με βάση άλλες φορολογικές διατάξεις λαμβάνονται υπόψη για φορολογικές ελαφρύνσεις. Συγκεκριμένα δεν λαμβάνονται υπόψη:

α) οι δαπάνες για αγορά ή χρηματοδοτική μίσθωση ακινήτου, πλοίων αναψυχής, αυτοκινήτων, δίτροχων κλπ. οχημάτων, για ανέγερση ακινήτου, για τοκοχρεωλυτική απόσβεση δανείων ή πιστώσεων κλπ.

β) οι δαπάνες για ασφάλιση ζωής ή θανάτου, οι εισφορές που καταβάλλονται στα ταμεία ασφάλισης του φορολογούμενου, οι τόκοι στεγαστικών δανείων για πρώτη κατοικία, τα έξοδα ιατρικής περίθαλψης κλπ.

γ) οι δαπάνες για ενοίκιο κύριας κατοικίας, για παράδοση κατ' οίκον μαθημάτων ή για φροντιστήρια, για τόκους στεγαστικών δανείων για απόκτηση πρώτης κατοικίας, για δικηγόρους λόγω παροχής νομικών υπηρεσιών κλπ.

δ) οι δαπάνες για ασφάλιστρα πυρκαγιάς ή άλλων κινδύνων, για δικαστικές δαπάνες και για αμοιβή δικηγόρων για δίκες μισθωτικών διαφορών μεταξύ ιδιοκτητών και διαχειριστών ιδιοκτησίας κατ' ορόφους οι οποίες εκπίπτουν από το ακαθάριστο εισόδημα των ακινήτων.

Επίσης, δε λαμβάνεται υπόψη το κόστος αγοράς κρατικών λαχείων, τα ποσά που καταβάλλονται για τη συμμετοχή σε τυχερά παιχνίδια (πχ. ΚΙΝΟ, ΣΤΟΙΧΗΜΑ, κλπ) και η δαπάνη εισόδου σε ΚΑΖΙΝΟ, καθόσον στις πιο πάνω περιπτώσεις δεν πραγματοποιείται αγορά αγαθών ή παροχή υπηρεσιών όπως επιβάλλει ο νόμος, αλλά οι εν λόγω δαπάνες αφορούν το κόστος ή την προϋπόθεση συμμετοχής σε τυχερά παιχνίδια.

Για ατομικό εισόδημα μέχρι **6000** ευρώ δεν απαιτείται η προσκόμιση αποδείξεων δαπανών. Αν το εισόδημα είναι μέχρι **12.000** ευρώ το ελάχιστο ποσό των αποδείξεων πρέπει να ανέρχεται στο **10%** του εισοδήματος. Αν το εισόδημα είναι **μεγαλύτερο από 12.000** ευρώ το ελάχιστο ποσό των δαπανών πρέπει να ανέρχεται στο **30%** του εισοδήματος για το τμήμα πάνω από τα 12.000 ευρώ. Το ανώτερο όριο των αποδείξεων που μπορεί να προσκομισθεί είναι **15.000** ευρώ για ατομικό εισόδημα και **30.000** ευρώ για οικογενειακό εισόδημα.

22. Πως καλύπτονται οι δαπάνες και υπηρεσίες που συνδέονται με τη χορήγηση του αφορολόγητου ποσού της φορολογικής κλίμακας, όταν μέρος αυτών καλύπτεται από ασφαλιστικό φορέα ή ασφαλιστική εταιρία;

Ο ασφαλιστικός φορέας ή η ασφαλιστική εταιρία πρέπει να εκδώσει βεβαίωση για τη διαφορά της δαπάνης που δεν καλύπτει η ίδια, στην οποία θα αναγράφονται τα εξής:

- α) Τα στοιχεία του προσώπου για το οποίο υποβλήθηκε η δαπάνη.
- β) Το συνολικό ποσό της δαπάνης για το οποίο υποβλήθηκαν δικαιολογητικά.
- γ) Τον αριθμό και χρόνο έκδοσης της απόδειξης παροχής υπηρεσιών ή της απόδειξης λιανικής πώλησης, κατά περίπτωση.
- δ) Το ποσό της δαπάνης που καλύφθηκε από το ασφαλιστικό ταμείο ή την ασφαλιστική επιχείρηση.
- ε) Το υπόλοιπο ποσό της δαπάνης με το οποίο επιβαρύνεται ο φορολογούμενος.

Τη βεβαίωση αυτή, η οποία θα αναφέρει αριθμό πρωτοκόλλου και την ημερομηνία έκδοσή της, θα υποβάλλετε στην Δ.Ο.Υ. όπου φορολογείστε (μαζί με τις λοιπές αποδείξεις) για την αναγνώριση ως αφορολόγητου του ποσού της δαπάνης που επιβαρυνθήκατε και δεν κάλυψαν οι πιο πάνω φορείς.

23. Ποιοι φορολογούμενοι δικαιούνται το αφορολόγητο ποσό της κλίμακας , χωρίς την προσκόμιση αποδείξεων;

α) Οι δημόσιοι υπάλληλοι που υπηρετούν στην αλλοδαπή, οι υπάλληλοι του Υπουργείου εξωτερικών και των λοιπών πολιτικών υπηρεσιών, του Ελληνικού Οργανισμού Τουρισμού, της Μόνιμης Αντιπροσωπείας στις Ευρωπαϊκές Κοινότητες και των στρατιωτικών που υπηρετούν στην αλλοδαπή, καθώς και των υπαλλήλων του Εθνικού Οργανισμού Μικρομεσαίων Μεταποιητικών Επιχειρήσεων και των υπαλλήλων της Πανελλήνιας Συνομοσπονδίας Ενώσεων Γεωργικών Συνεταιρισμών, που υπηρετούν στα οικεία αντιπροσωπευτικά γραφεία τους στις Βρυξέλλες.

23. Ποιες αντικειμενικές δαπάνες λαμβάνονται υπόψη για τον προσδιορισμό της συνολικής ετήσιας δαπάνης του φορολογούμενου;

- Ιδιοκατοικούμενες ή μισθωμένες ή δωρεάν παραχωρηθείσες κύριες και δευτερεύουσες κατοικίες.
- Δαπάνες επιβατικών αυτοκινήτων Ι.Χ.
- Δαπάνη ιδιωτικών σχολείων
- Δαπάνη οικιακών βοηθών, οδηγών αυτοκινήτου κλπ.
- Δαπάνες σκαφών αναψυχής.
- Δαπάνες αεροσκαφών, ελικοπτέρων, ανεμόπτερων.
- Δαπάνες δεξαμενών κολύμβησης.
- Επίσης, στις παραπάνω αντικειμενικές δαπάνες, προστίθεται και ένα ποσό ως ελάχιστη αντικειμενική δαπάνη διαβίωσης που ορίζεται στο ποσό των τριών χιλιάδων ευρώ (3.000) προκειμένου για άγαμο, διαζευγμένο ή χήρο και στο ποσό των πέντε χιλιάδων ευρώ (5.000) προκειμένου για συζύγους που υποβάλλουν κοινή δήλωση.

24. Ποιοί είναι οι δικαιούχοι του φοιτητικού επιδόματος; Ποιες είναι οι προϋποθέσεις χορήγησής του και τι δικαιολογητικά απαιτούνται;

Δικαιούχοι του φοιτητικού επιδόματος είναι όλοι οι προπτυχιακοί φοιτητές της οικογένειας, εφόσον διαμένουν σε άλλη πόλη εκτός της κύριας κατοικίας τους. Χορηγείται για τόσα έτη όσα είναι και τα έτη σπουδών της Σχολής ή του Τμήματος σύμφωνα με τον κανονισμό της λειτουργίας τους.

Για τη χορήγηση του επιδόματος απαιτείται:

- 1) Το οικογενειακό εισόδημα να μην υπερβαίνει το ποσό των 30.000 ευρώ προσαυξανόμενο κατά 3.000 ευρώ για κάθε προστατευόμενο παιδί πέραν του ενός.
- 2) Μισθωτήριο συμβόλαιο θεωρημένο από τη Δ.Ο.Υ.,
- 3) Πιστοποιητικό σπουδών που χορηγεί η Σχολή, όπου θα αναφέρονται τα μισά τουλάχιστον μαθήματα στα οποία ο φοιτητής είχε επιτυχία.

- 4) Οι γονείς του φοιτητή ή ο ίδιος να μην είναι κύριος ή επικαρπωτής κατοικιών (ιδιοχρησιμοποιούμενων ή εκμισθωμένων) που υπερβαίνουν τα 200 τ.μ..

Τα παραπάνω ελέγχονται από τη Δ.Ο.Υ.

25. Ποιοί είναι οι δικαιούχοι του επιδόματος της εισοδηματικής ενίσχυσης νοικοκυριών ορεινών και μειονεκτικών περιοχών με χαμηλά εισοδήματα; Ποια δικαιολογητικά απαιτούνται;

Δικαιούχοι είναι οικογένειες, συμπεριλαμβανομένων και των μονογονεϊκών, Ελλήνων υπηκόων και υπηκόων κρατών μελών της Ε.Ε., που κατοικούν μόνιμα σε ορεινές και μειονεκτικές περιοχές, εφόσον το ετήσιο οικογενειακό τους εισόδημα δεν υπερβαίνει τα 4.700 ευρώ.

Δικαιολογητικά

- 1) Αίτηση του δικαιούχου.
- 2) Βεβαίωση του Δήμου ή Κοινότητας για τον τόπο διαμονής του δικαιούχου, από την οποία να προκύπτει η επί διετία τουλάχιστον διαμονή του σε ορεινή και μειονεκτική περιοχή.
- 3) Αντίγραφο εκκαθαριστικού σημειώματος ή φορολογικής δήλωσης, ή υπεύθυνη δήλωση του ν.1599/86 εάν δεν είναι υπόχρεος σε υποβολή δήλωσης.

26. Ποιοί είναι οι δικαιούχοι εισοδηματικής ενίσχυσης οικογενειών με τέκνα υποχρεωτικής εκπαίδευσης και χαμηλά εισοδήματα; Ποια δικαιολογητικά απαιτούνται;

Δικαιούχοι είναι οικογένειες, συμπεριλαμβανομένων και των μονογονεϊκών, Ελλήνων υπηκόων και υπηκόων κρατών μελών της Ε.Ε., που έχουν ανήλικα τέκνα που φοιτούν σε δημόσια σχολεία υποχρεωτικής εκπαίδευσης, εφόσον το ετήσιο οικογενειακό εισόδημά τους δεν υπερβαίνει τα 3.000 ευρώ.

Δικαιολογητικά

- 1) Αίτηση του δικαιούχου.
- 2) Βεβαίωση του διευθυντή του σχολείου για την εγγραφή του μαθητή και την κανονική παρακολούθηση των μαθημάτων κατά το σχολικό έτος που έληξε.
- 3) Αντίγραφο εκκαθαριστικού σημειώματος ή φορολογικής δήλωσης, ή υπεύθυνη δήλωση του ν.1599/86 εάν δεν είναι υπόχρεος σε υποβολή δήλωσης

27. Ποιες προϋποθέσεις απαιτούνται προκειμένου να απαλλάσσονται από το φόρο εισοδήματος τα κέρδη από την άσκηση ατομικής επιχείρησης ή ελευθέριο επάγγελμα μέχρι 30.000 ευρώ;

Απαιτείται οι φορολογούμενοι που ασκούν ατομική επιχείρηση ή ελευθέριο επάγγελμα να κάνουν έναρξη εργασιών για πρώτη φορά από 1/1/2010 και μετά και κατά το χρόνο της έναρξης να μην

έχουν συμπληρώσει το τριακοστό πέμπτο έτος της ηλικίας του. Η απαλλαγή ισχύει για τρία έτη, το έτος της έναρξης και για τα δύο επόμενα έτη. Η ίδια απαλλαγή ισχύει και στις ομόρρυθμες εταιρίες, εφόσον σε αυτές συμμετέχουν αποκλειστικά φυσικά πρόσωπα, τα οποία έκαναν έναρξη μετά την 1/1/2010 για πρώτη φορά και δεν έχουν συμπληρώσει το τριακοστό πέμπτο έτος της ηλικίας τους.

28. Τι καθεστώς ισχύει για την αγορά ή ανέγερση της πρώτης κατοικίας;

Με τις διατάξεις της περίπτωσης γ' του άρθρου 17 του ν.2238/1994 εξαιρούνται από την ετήσια δαπάνη τα ποσά που πραγματικά καταβάλλονται για την αγορά από ενήλικο, με δικαίωμα πλήρους κυριότητας, καθώς και η ανέγερση από αυτόν οικοδομής, ως πρώτης κατοικίας, εφόσον η επιφάνειά της δεν υπερβαίνει τα 120τ.μ.. Αν η επιφάνεια υπερβαίνει τα 120τ.μ., λαμβάνεται υπόψη ως δαπάνη, η δαπάνη που αντιστοιχεί στην επιφάνεια πάνω από τα 120τ.μ. Οι διατάξεις αυτές ίσχυαν **μέχρι 22.4.2010**, πριν την εφαρμογή του ν.3842/2010.

Με τις διατάξεις της περίπτωσης β' της παραγράφου 4 του άρθρου 3 του ν.3842/2010 καταργήθηκαν οι παραπάνω διατάξεις, δηλαδή καταργήθηκε η απαλλαγή από το τεκμήριο της δαπάνης αγοράς ή ανέγερσης πρώτης κατοικίας, καθώς και της δαπάνης για την ανέγερση οικοδομής από οικοδομική επιχείρηση. Επομένως τα ποσά που καταβάλλονται **από 23.4.2010 και μετά** για την αγορά ή ανέγερση πρώτης κατοικίας ή οικοδομής από ατομική οικοδομική επιχείρηση αποτελούν ετήσια δαπάνη. Οι διατάξεις αυτές ίσχυαν **μέχρι 16.12.2010**, πριν την εφαρμογή του ν.3899/2010.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 8 του ν.3899/2010 εξαιρείται και δεν υπάγεται στις διατάξεις της περίπτωσης γ' του άρθρου 17 του Κ.Φ.Ε., **από τις 17.12.2010 και μέχρι 31.12.2010**, η δαπάνη για την αγορά από ενήλικο, με δικαίωμα πλήρους κυριότητας, καθώς και η ανέγερση από αυτόν οικοδομής, ως πρώτης κατοικίας, συνολικής αξίας 200.000 ευρώ και όριο εμβαδού τα 120 τ.μ. Επομένως αν αγορασθεί ή ανεγερθεί πρώτη κατοικία μέχρι 120 τ.μ. της οποίας η συνολική αξία δεν υπερβαίνει το ποσό των 200.000 ευρώ δεν απαιτείται δικαιολόγηση του ποσού αγοράς ή του κόστους ανέγερσης.

29. Ποιόν βαρύνει η αντικειμενική δαπάνη διαβίωσης στην περίπτωση που παραχωρείται δωρεάν κύρια κατοικία από γονείς σε τέκνα ή το αντίθετο;

Στην περίπτωση αυτή, η αντικειμενική δαπάνη διαβίωσης βαρύνει αυτόν που χρησιμοποιεί την κατοικία αυτή.

30. Πως υποβάλλεται η δήλωση εκχώρησης μισθωμάτων, όταν η δήλωση φορολογίας εισοδήματος υποβάλλεται ηλεκτρονικά;

Η δήλωση εκχώρησης μη εισπραχθέντων μισθωμάτων ακολουθεί διαφορετική διαδικασία υποβολής από τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος και δεν μπορεί να υποβληθεί ηλεκτρονικά, αλλά υποβάλλεται στο Τμήμα Φορολογίας Εισοδήματος με ειδική θεώρηση στο σώμα της οικείας δήλωσης ή με την καταχώρησή της στο γενικό πρωτόκολλο της αρμόδιας ΔΟΥ (σχετ. ΠΟΛ. 1096/Α0012/6.4.2001 διαταγή).

Η δήλωση εκχώρησης μισθωμάτων στο Δημόσιο υποβάλλεται απαραίτητα προσωπικά ή από ειδικά εξουσιοδοτημένο πρόσωπο στην αρμόδια ΔΟΥ, μέσα στο χρόνο φορολογίας των εκχωρούμενων μισθωμάτων, πριν ή μετά την υποβολή της ετήσιας δήλωσης φορολογίας εισοδήματος.

Αν προηγηθεί η υποβολή της δήλωσης εκχώρησης μισθωμάτων και ακολουθήσει η υποβολή της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος, στη ΔΟΥ ή ταχυδρομικά ή ηλεκτρονικά, υπάρχει δυνατότητα να μη συνυπολογισθούν τα εκχωρηθέντα μισθώματα στο συνολικό σας εισόδημα. Αντίθετα αν η υποβολή της δήλωσης εκχώρησης μισθωμάτων υποβληθεί μετά την υποβολή της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος, θα φορολογηθείτε και για τα εισοδήματά σας από τα ακίνητα, ο δε φόρος που προκύπτει από τα μισθώματα του ακινήτου που θα κάνετε την εκχώρηση, θα σας επιστραφεί μετά την υποβολή της δήλωσης εκχώρησης.

Τελευταία ενημέρωση:17/2/2011

Τηλ. Επικοινωνίας για παροχή διευκρινίσεων σε θέματα Φορολογίας Εισοδήματος:210-3375317 έως 318

ΘΕΜΑΤΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

A.- ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΩΝ - ΔΩΡΕΩΝ - ΓΟΝ. ΠΑΡΟΧΩΝ

1. Ποιος είναι υπόχρεος για την υποβολή της δήλωσης φόρου κληρονομιάς;

Ο κληρονόμος ή ο νόμιμος αντιπρόσωπός του (άρθρο 61 του Κώδικα Φορολογίας Κληρονομιών – Δωρεών - Γονικών παροχών, ο οποίος κυρώθηκε με το ν. 2961/01).

2. Ποια είναι η προθεσμία υποβολής της δήλωσης φόρου κληρονομιάς;

Μέσα σε έξι μήνες, αν ο κληρονομούμενος πέθανε στην Ελλάδα, ή μέσα σε ένα χρόνο, αν ο κληρονομούμενος ή οι κληρονόμοι ή οι κληροδόχοι διέμεναν κατά το χρόνο θανάτου στην αλλοδαπή.

Η προθεσμία αρχίζει από :

το θάνατο του κληρονομουμένου

τη δημοσίευση της διαθήκης ή

τη δημοσίευση της τελεσίδικης απόφασης που κηρύσσει την αφάνεια ή

το θάνατο του υπόχρεου σε δήλωση, αν αυτός δεν υπέβαλε δήλωση ή

το διορισμό των κηδεμόνων σχολαζουσών κληρονομιών, των εκτελεστών διαθήκης, των συνδίκων πτώχευσης ή

την αναγνώρισή τους, σε περίπτωση κληρονόμων σχολαζουσών κληρονομιών ή

το χρόνο που ορίζεται στα άρθρα 7 και 8 του Κώδικα.

Η κατά τα άνω εξάμηνη ή ετήσια προθεσμία μπορεί να παραταθεί για τρεις (3) κατ' ανώτατο όριο μήνες, με απόφαση του προϊσταμένου της αρμόδιας Δ.Ο.Υ., αν συντρέχουν αποχρώντες λόγοι (άρθρα 62, 63 και 64).

3. Ποια δικαιολογητικά απαιτούνται κατά την υποβολή δηλώσεων φόρου κληρονομιάς;

α) Ληξιαρχική πράξη θανάτου

β) αντίγραφο διαθήκης

γ) κληρονομητήριο ή πιστοποιητικό της αρμόδιας δημοτικής ή κοινοτικής αρχής περί του είδους και του βαθμού συγγενείας προς τον κληρονομούμενο

δ) πιστοποιητικό του Γραμματέα Πρωτοδικών περί μη δημοσιεύσεως νεότερης διαθήκης ή περί μη δημοσιεύσεως διαθήκης στην περίπτωση της εξ αδιαθέτου διαδοχής

ε) πιστοποιητικό για την ηλικία του επικαρπωτή, όταν για τον προσδιορισμό της αξίας λαμβάνεται υπόψη η ηλικία αυτού

στ) έγγραφο νομιμοποίησης, σε περίπτωση πληρεξουσίου

ζ) τα έγγραφα που αποδεικνύουν τη μετάθεση του χρόνου γένεσης της φορολογικής υποχρέωσης

η) αποδεικτικά χρεών της κληρονομιάς

(άρθρο 67).

4. Ποια είναι αρμόδια Δ.Ο.Υ. για την παραλαβή δηλώσεων φόρου κληρονομιάς;

Η Δ.Ο.Υ. της κατοικίας του κληρονομούμενου ή η Δ.Ο.Υ. Κατοίκων Εξωτερικού, αν ο κληρονομούμενος ήταν κάτοικος αλλοδαπής.

Αν όμως ο κληρονομούμενος είχε την κατοικία του στην αλλοδαπή, αλλά πέθανε στην Ελλάδα, αρμόδια είναι η Δ.Ο.Υ. του τόπου θανάτου.

Ως κατοικία του κληρονομούμενου θεωρείται αυτή που προκύπτει από το ΑΦΜ αυτού (άρθρο 66).

5. Ποιος είναι υπόχρεος υποβολής δήλωσης φόρου δωρεάς - γονικής παροχής;

Είναι οι συμβαλλόμενοι δωρητής – δωρεοδόχος, γονέας - τέκνο και, σε περίπτωση άτυπης δωρεάς, ο δωρεοδόχος (άρθρο 85).

6. Ποια είναι αρμόδια Δ.Ο.Υ. για την παραλαβή δήλωσης φόρου δωρεάς-γονικής παροχής;

Η Δ.Ο.Υ. της κατοικίας του δωρητή. Ως κατοικία του δωρητή θεωρείται αυτή που προκύπτει από το ΑΦΜ αυτού. (άρθρο 87).

Για τις χρηματικές δωρεές προς τα ν.π.δ.δ., τις νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις, τους δήμους, τις κοινότητες, τους ιερούς ναούς, τις ιερές μονές κ.λ.π. καθώς και τα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα νομικά πρόσωπα που αποδεδειγμένα επιδιώκουν σκοπούς κοινωφελείς, εθνωφελείς, θρησκευτικούς, φιλανθρωπικούς, εκπαιδευτικούς ή καλλιτεχνικούς, αρμόδια είναι η Δ.Ο.Υ. της περιφέρειας της κατοικίας του δωρεοδόχου.

7. Ποια είναι η προθεσμία υποβολής της δήλωσης φόρου δωρεάς -γονικής παροχής;

Η δήλωση υποβάλλεται πριν από την κατάρτιση του συμβολαίου, το οποίο συντάσσεται με βάση θεωρημένο αντίγραφο της δήλωσης, και, προκειμένου για άτυπες δωρεές, μέσα σε έξι μήνες από την παράδοση του αντικειμένου της δωρεάς στο δωρεοδόχο (άρθρο 86).

8. Ποιες είναι οι προϋποθέσεις απαλλαγής από το φόρο κληρονομιών και γονικών παροχών για την απόκτηση της πρώτης κατοικίας;

Ο κληρονόμος (σύζυγος ή τέκνο του κληρονομούμενου) ή το ενήλικο τέκνο που αποκτά τη γονική παροχή ή ο σύζυγος αυτού ή τα ανήλικα τέκνα τους, να μην έχουν δικαίωμα πλήρους κυριότητας ή επικαρπίας ή οίκησης σε άλλη κατοικία ή ιδανικό μερίδιο κατοικίας που πληροί τις στεγαστικές ανάγκες της οικογένειας ή δικαίωμα πλήρους κυριότητας επί οικοπέδου οικοδομήσιμου ή επί ιδανικού μεριδίου οικοπέδου, στα οποία αντιστοιχεί εμβαδόν κτίσματος που πληροί τις στεγαστικές τους ανάγκες και βρίσκονται σε δήμο ή κοινότητα με πληθυσμό άνω των 3.000 κατοίκων. Οι στεγαστικές ανάγκες θεωρείται ότι καλύπτονται αν το συνολικό εμβαδόν των ανωτέρω ακινήτων (και των λοιπών αντίστοιχων κληρονομιών ακινήτων) είναι 70 τ.μ. προσαυξανόμενα κατά 20 τ.μ. για καθένα από τα δύο πρώτα τέκνα και κατά 25 τ.μ. για το τρίτο και καθένα από τα επόμενα τέκνα του δικαιούχου. (άρθρα 26 ενότητα Α' και 43 ενότητα Α').

9. Ποια είναι τα αφορολόγητα ποσά για την απόκτηση πρώτης κατοικίας αιτία θανάτου ή γονικής παροχής;

Στην αιτία θανάτου κτήση, η απαλλαγή παρέχεται για αξία κατοικίας μέχρι **200.000 €** για κάθε ανήλικο ή άγαμο κληρονόμο και μέχρι **250.000 €** για έγγαμο, η οποία προσαυξάνεται κατά **25.000 €** για καθένα από τα δύο πρώτα τέκνα και κατά **30.000 €** για το τρίτο και καθένα από τα επόμενα ανήλικα τέκνα, των οποίων την επιμέλεια έχει ο δικαιούχος. Στο ποσό της απαλλαγής περιλαμβάνεται και η αξία μιας θέσης στάθμευσης αυτοκινήτου και ενός αποθηκευτικού χώρου, για επιφάνεια εκάστου έως 20 τ.μ., εφόσον βρίσκονται στο ίδιο ακίνητο και αποκτώνται ταυτόχρονα. Επίσης χορηγείται απαλλαγή για οικόπεδο αξίας μέχρι **50.000 €** για κάθε ανήλικο ή άγαμο κληρονόμο και μέχρι **100.000 €** για κάθε έγγαμο κληρονόμο, προσαυξανόμενη κατά **10.000 €** για καθένα από τα δύο πρώτα τέκνα και κατά **15.000 €** για το τρίτο και καθένα από τα επόμενα τέκνα. Τα παραπάνω ισχύουν εφόσον στο δικαιούχο κληρονόμο ή κληροδόχο περιέρχεται μία μόνο κατοικία ή ένα οικόπεδο εξ ολοκλήρου και κατά πλήρη κυριότητα και όχι ποσοστό εξ αδιαίρετου.

Αντίστοιχη απαλλαγή παρέχεται και κατά τη γονική παροχή πρώτης κατοικίας, σε ενήλικο τέκνο (άρθρα 26 ενότητα Α' και 43 ενότητα Α').

10. Γεωργικές απαλλαγές

Με το ν. 3842/2010 από 23-4-2010, καταργούνται οι γεωργικές απαλλαγές και ο φόρος υπολογίζεται πλέον με βάση τα αφορολόγητα ποσά και τους φορολογικούς συντελεστές της αντίστοιχης κατηγορίας, όπως και τα λοιπά περιουσιακά στοιχεία.

11. Σε πόσες δόσεις καταβάλλεται ο φόρος κληρονομιών, δωρεών και γονικών παροχών;

α) Σε 12 ίσες διμηνιαίες δόσεις των 500 €, αν η βεβαίωση έγινε με βάση τη δήλωση του υποχρέου ή την έκδοση οριστικής πράξης ή μετά από συμβιβασμό και την καταβολή του 1/5 ή ύστερα από απόφαση δικαστηρίου ή από δικαστικό συμβιβασμό.

β) Σε 6 ίσες μηνιαίες δόσεις των 500 €, αν η βεβαίωση του 50% του φόρου έγινε μετά από άσκηση προσφυγής.

Σε περίπτωση κληρονομιάς, αν ο κληρονόμος είναι ανήλικος, ο αριθμός των δόσεων διπλασιάζεται.

12. Ποιος είναι ο χρόνος φορολογίας για την κτήση αιτία θανάτου;

Κατά κανόνα χρόνος φορολογίας είναι ο χρόνος θανάτου. Ο χρόνος φορολογίας μετατίθεται σε μεταγενέστερο του θανάτου χρονικό σημείο αυτοδίκαια στις περιπτώσεις αναβλητικής αίρεσης, επιδικίας περί το κληρονομικό δικαίωμα ή περί την κληρονομιά, διαχωρισμού επικαρπίας από την κυριότητα κ.λ.π. ή με απόφαση του προϊσταμένου της αρμόδιας Δ.Ο.Υ. στις περιπτώσεις του άρθρου 8 του Κώδικα (άρθρα 7 και 8).

13. Πότε παραγράφεται το δικαίωμα του δημοσίου για επιβολή φόρου κληρονομιάς ή δωρεάς, γονικής παροχής;

Παραγράφεται μετά την πάροδο 10 ετών αν υποβλήθηκε δήλωση, ή 15 ετών αν δεν υποβλήθηκε δήλωση.

Ανεξάρτητα από τα παραπάνω το δικαίωμα του δημοσίου είναι παραγραμμένο για όλες τις υποθέσεις για τις οποίες η φορολογική υποχρέωση γεννήθηκε μέχρι 31-12-1994. (άρθρο 102 του Κώδικα όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 25 του ν. 3842/2010).

14. Ποια είναι τα αφορολόγητα όρια και οι φορολογικοί συντελεστές στη φορολογία κληρονομιών, δωρεών και γονικών παροχών;

α) Η αιτία θανάτου κτήση **πάσης φύσεως περιουσιακών στοιχείων** καθώς και η αιτία δωρεάς ή γονικής παροχής κτήση ακινήτων ή εμπράγματων ή ενοχικών δικαιωμάτων επί ακινήτων, μετοχών καθώς και λοιπών περιουσιακών στοιχείων (δηλ. όλων των περιουσιακών στοιχείων πλην μετρητών), από δωρεοδόχους που υπάγονται στην **Α΄** και **Β΄** και **Γ΄** κατηγορία, υπόκεινται σε φόρο, ο οποίος υπολογίζεται με βάση τις πιο κάτω φορολογικές κλίμακες:

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Α΄

Κλιμάκια (σε ευρώ)	Συντελεστής κλιμακίου (%)	Φόρος κλιμακίου (σε ευρώ)	Φορολογητέα περιουσία (σε ευρώ)	Φόρος που αναλογεί (σε ευρώ)
150.000	---	---	150.000	---
150.000	1	1.500	300.000	1.500
300.000	5	15.000	600.000	16.500
Υπερβάλλον	10			

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Β΄

Κλιμάκια(σε ευρώ)	Συντελεστής κλιμακίου (%)	Φόρος κλιμακίου (σε ευρώ)	Φορολογητέα περιουσία (σε ευρώ)	Φόρος που αναλογεί (σε ευρώ)
30.000	---	---	30.000	---
70.000	5	3.500	100.000	3.500
200.000	10	20.000	300.000	23.500
Υπερβάλλον	20			

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Γ΄

Κλιμάκια	Συντελεστής κλιμακίου (%)	Φόρος κλιμακίου	Φορολογητέα περιουσία	Φόρος που αναλογεί
6.000	---	---	6.000	---
66.000	20	13.200	72.000	13.200
195.000	30	58.500	267.000	71.700
Υπερβάλλον	40			

β) Η αιτία γονικής παροχής κτήση χρηματικών ποσών φορολογείται αυτοτελώς, με συντελεστή δέκα τοις εκατό (10%) ενώ η αιτία δωρεάς κτήση χρηματικών ποσών φορολογείται αυτοτελώς με συντελεστή δέκα τοις εκατό (10%) για δωρεοδόχους που υπάγονται στην **Α΄** κατηγορία, είκοσι τοις εκατό (20%) για δωρεοδόχους που υπάγονται στη **Β΄** κατηγορία και σαράντα τοις εκατό (40%) για δωρεοδόχους που υπάγονται στη **Γ΄** κατηγορία.

15. Ποιο είναι το απαλλασσόμενο ποσό όταν κληρονόμος είναι σύζυγος ή ανήλικο τέκνο του κληρονομούμενου;

Μετά την 26-1-2010, όταν κληρονόμος είναι σύζυγος ή ανήλικο τέκνο του κληρονομούμενου, απαλλάσσεται από το φόρο κληρονομιάς αξία κληρονομιάς περιουσίας μέχρι 400.000 € για κάθε κληρονόμο (με αντίστοιχο περιορισμό των κλιμακίων υπολογισμού του φόρου της Α' κατηγορίας).

B.- ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ

1. Ποιο είναι το αντικείμενο του φ.μ.α. και ποιος ο υπόχρεος για την καταβολή του φόρου;

Σε κάθε μεταβίβαση ακινήτου με αντάλλαγμα και σύσταση εμπραγμάτου σε ακίνητο δικαιώματος καθώς και σε μεταβίβαση πλοίου με ελληνική σημαία επιβάλλεται φόρος στην αξία αυτών και υπόχρεος για την καταβολή του είναι ο αγοραστής.

2. Ποια είναι η αρμόδια Δ.Ο.Υ. για την υποβολή της δήλωσης;

Για κάθε μεταβίβαση ακινήτου οι συμβαλλόμενοι υποχρεούνται πριν από τη σύνταξη του συμβολαίου, να επιδώσουν κοινή δήλωση φ.μ.α. προς τον αρμόδιο Προϊστάμενο Δ.Ο.Υ. της περιφέρειας στην οποία βρίσκεται το ακίνητο.

3. Σε πόσα αντίγραφα υποβάλλεται η δήλωση;

Η δήλωση υποβάλλεται σε δύο αντίγραφα εκ των οποίων το ένα κρατείται από τον Προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ. και το δεύτερο, αφού βεβαιωθεί από τον Προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ. για την ακρίβεια της αντιγραφής, παραδίδεται στον συμβαλλόμενο.

4. Επιτρέπεται η επίδοση της δήλωσης σε αναρμόδιο Προϊστάμενο Δ.Ο.Υ.;

Επιτρέπεται η επίδοση της δήλωσης σε αναρμόδιο Προϊστάμενο Δ.Ο.Υ., όταν είναι δύσκολη η επίδοσή της στον αρμόδιο Προϊστάμενο, λόγω του ότι η έδρα αυτού είναι σε διαφορετική πόλη από εκείνη που καταρτίζεται η σύμβαση, ο οποίος, αφού καταχωρήσει τη δήλωση αυτή στο βιβλίο δηλώσεων, υποχρεούται να την αποστείλει στον αρμόδιο Προϊστάμενο Δ.Ο.Υ. προς έλεγχο.

Επίσης, αν στην περιφέρεια που βρίσκεται το ακίνητο εφαρμόζεται το σύστημα αντικειμενικού προσδιορισμού της αξίας των ακινήτων, επιτρέπεται, όταν είναι δύσκολη η επίδοσή της στον αρμόδιο Προϊστάμενο, να επιδοθεί η δήλωση του φόρου μεταβίβασης στον Προϊστάμενο της αρμόδιας για τη φορολογία εισοδήματος του αγοραστή Δημόσιας Οικονομικής Υπηρεσίας. Στην περίπτωση αυτή χορηγείται αντίγραφο της δήλωσης για τη σύνταξη συμβολαίου και στη συνέχεια η δήλωση διαβιβάζεται στον προϊστάμενο της αρμόδιας Δ.Ο.Υ. για έλεγχο των προσδιοριστικών στοιχείων του ακινήτου που δηλώθηκαν.

5. Πώς καταβάλλεται ο φόρος μεταβίβασης ακινήτων;

Στις περιοχές που εφαρμόζεται το αντικειμενικό σύστημα, κατά την υποβολή της δήλωσης Φ.Μ.Α., ο φορολογούμενος υποχρεούται να αναγράφει σε αυτήν την αντικειμενική αξία του μεταβιβαζόμενου ακινήτου, βάσει της οποίας καταβάλλει εφάπαξ το φόρο που αναλογεί. Σε περίπτωση που το τίμημα είναι μεγαλύτερο της αντικειμενικής αξίας, ο φόρος υπολογίζεται επί του τιμήματος. Αν όμως ο φορολογούμενος αμφισβητήσει την αντικειμενική αξία του ακινήτου, έχει το δικαίωμα μέσα σε 60 ημέρες από τότε που υπέβαλε τη δήλωση να προσφύγει στα διοικητικά δικαστήρια, τα οποία θα αποφανθούν για τον προσδιορισμό της αξίας με βάση τα συγκριτικά στοιχεία.

Στις υπόλοιπες περιοχές που δεν εφαρμόζεται το αντικειμενικό σύστημα, κατά την υποβολή της δήλωσης Φ.Μ.Α., ο φορολογούμενος καταβάλλει εξ ολοκλήρου το φόρο που αναλογεί με βάση την αξία που δήλωσε. Στη συνέχεια, ο προϊστάμενος της Δ.Ο.Υ. προσδιορίζει προσωρινά την αγοραία αξία του ακινήτου και ο αγοραστής έχει πλέον το δικαίωμα μέσα σε δίμηνη ανατρεπτική προθεσμία από την ημερομηνία παραλαβής της δήλωσης να επιδώσει συμπληρωματική δήλωση σύμφωνα με τη προσωρινή αξία του προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. και να καταβάλει χωρίς προσαυξήσεις και πρόστιμα το μισό του αναλογούντος φόρου και το υπόλοιπο μισό τον επόμενο της βεβαίωσης μήνα. Στην περίπτωση που δεν υποβάλει την πιο πάνω συμπληρωματική δήλωση, ενεργείται πλέον τακτικός έλεγχος από το προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ. για το προσδιορισμό της αξίας, χωρίς να τον δεσμεύει πλέον η προσωρινή προεκτίμηση και στη συνέχεια εκδίδεται το σχετικό φύλλο ελέγχου. Μέσα σε 60 ημέρες από την κοινοποίηση του φύλλου ελέγχου ο αγοραστής έχει το δικαίωμα να συμβιβαστεί ή να προσφύγει στα διοικητικά δικαστήρια.

6. Ποιοι είναι οι συντελεστές για τον υπολογισμό του Φ.Μ.Α.;

Με τη διάταξη του άρθρου 22 του ν. 3842/2010 (ΦΕΚ 58 Α'/23.4.2010) αναπροσαρμόστηκαν οι συντελεστές του Φ.Μ.Α. ως ακολούθως:

8% για το μέχρι είκοσι χιλιάδων (20.000) € τμήμα της φορολογητέας αξίας και 10% για το άνω του ποσού αυτού τμήμα της, ανεξάρτητα από την ύπαρξη ή μη πυροσβεστικής υπηρεσίας στην περιοχή.

Στο ποσό του κύριου φόρου επιβάλλεται και φόρος υπέρ δήμων και κοινοτήτων 3%.

Για να γίνει κατανοητό αυτό, παρατίθενται τα ακόλουθα παραδείγματα:

α) Ο Α' αγοράζει οικόπεδο αξίας 8.800 €. Ο αναλογών φόρος μεταβίβασης θα υπολογισθεί με συντελεστή 8%.

β) Ο Α' αγοράζει οικόπεδο αξίας 22.000 €. Ο αναλογών φόρος θα υπολογισθεί για το μέχρι των 20.000 € τμήμα της αγοραίας αξίας με συντελεστή 8%, για το άνω δε των 2.000 € τμήμα με συντελεστή 10%.

Οι ανωτέρω συντελεστές εφαρμόζονται σε μεταβιβάσεις ακινήτων, η φορολογική υποχρέωση των οποίων γεννιέται από τις 23-4-2010 και μετά.

Ο Φ.Μ.Α. που προκύπτει κατά τα προεκτεθέντα μειώνεται στο μισό ή στο ένα τέταρτο ανάλογα με τη νομική μορφή της πραγματοποιούμενης μεταβίβασης ή την ιδιότητα των συμβαλλόμενων προσώπων. Οι κυριότερες κατηγορίες είναι οι ακόλουθες:

α) Φ.Μ.Α. μειωμένος στο τέταρτο.

Οι περιπτώσεις που ο Φ.Μ.Α. μειώνεται στο τέταρτο είναι η αυτούσια διανομή ακινήτων μεταξύ των συγκυρίων, η διάλυση Ο.Ε., Ε.Ε. και Ε.Π.Ε. και η μεταβίβαση των ακινήτων της εταιρείας στους εταίρους της κατά το λόγο της εταιρικής τους μερίδας καθώς και η απόληψη ακινήτων της εταιρείας από εταίρους που αποχωρούν από αυτή.

β) Φ.Μ.Α. μειωμένος στο μισό.

Οι περιπτώσεις που ο Φ.Μ.Α. μειώνεται στο μισό είναι η ανταλλαγή ακινήτων ίσης αξίας, η υποχρεωτική ανταλλαγή οικοπέδων, συγχώνευση Α.Ε και Συνεταιρισμών, η αναγκαστική απαλλοτρίωση για δημόσια ωφέλεια καθώς και η συνένωση οικοπέδων.

7. Σε ποιες περιπτώσεις σύστασης ή τροποποίησης οριζόντιας ή κάθετης ιδιοκτησίας οφείλεται φ.μ.α.;

Σε κάθε περίπτωση σύστασης ή τροποποίησης οριζόντιας ή κάθετης ιδιοκτησίας θα πρέπει να ερευνάται αν συντελείται, άμεσα ή έμμεσα, μεταβίβαση εμπραγμάτων επί ακινήτων δικαιωμάτων μεταξύ των συγκυρίων, είτε με μορφή διανομής, είτε ανταλλαγής, είτε πώλησης, είτε δωρεάς ιδανικών μεριδίων π.χ.

- σύσταση σε οικόπεδο με υφιστάμενα κτίσματα.
- σύσταση και στο μελλόκτιστο δικαίωμα υφούν με υφιστάμενα κτίσματα.
- μεταφορά ποσοστών εξ αδιαιρέτου οικοπέδου σε μελλόκτιστο δικαίωμα υφούν, στο οποίο υφίστανται κτίσματα και στις οριζόντιες ιδιοκτησίες αυτών έχει κατανεμηθεί το σύνολο των ποσοστών του οικοπέδου.
- τροποποίηση σύστασης με απόσπαση τμήματος οριζόντιας ιδιοκτησίας από εκείνη στην οποία ανήκε και μεταφορά της σε οριζόντια ιδιοκτησία άλλου συνιδιοκτήτη.
- σύσταση με διανομή ψιλής κυριότητας.
- διανομή υφιστάμενης κάθετης ιδιοκτησίας σε οικόπεδο με κτίσματα.
- κατάργηση υφιστάμενης σύστασης σε οικόπεδο με κτίσματα.

8. Τεκμήριο αποπερατωμένου κτίσματος – Ποιες είναι οι προϋποθέσεις εφαρμογής του;

- α. να μεταβιβάζονται ιδανικά μερίδια οικοπέδου
- β. η μεταβίβαση να γίνεται με αντάλλαγμα
- γ. να έχει εκδοθεί οικοδομική άδεια ανέγερσης πολυκατοικίας, ή η σχετική αίτηση να έχει υποβληθεί το αργότερο σε 2 χρόνια από τη μεταβίβαση και
- δ. η ανέγερση των κτισμάτων να γίνει είτε από τον πωλητή των ποσοστών του οικοπέδου, είτε από εργολάβο ο οποίος ανέλαβε με αντιπαροχή την ανέγερση της πολυκατοικίας, είτε από τρίτο πρόσωπο το οποίο ενεργεί για λογαριασμό είτε του οικοπεδούχου είτε του εργολάβου.

9. Πότε οφείλεται φόρος διανομής;

Κατά την αυτούσια διανομή ακινήτων μεταξύ των συγκυρίων τους οφείλεται φ.μ.α , αν συντρέχουν οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α. η διανομή να είναι αυτούσια, δηλαδή ο καθένας από τους συγκυρίους να παίρνει είτε ένα διαιρετό μέρος των ακινήτων που διανέμονται είτε ποσοστό εξ αδιαιρέτου αυτών.
- β. η αξία της μερίδας που παίρνει από τη διανομή κάθε συγκύριος δηλ. η φυσική του μερίδα, να είναι ίση με την αξία της ιδανικής του μερίδας, δηλ. με την αξία που είχε η εξ αδιαιρέτου συμμετοχή του.

Ο φ.μ.α. μειωμένος στο $\frac{1}{4}$ επιβάλλεται στο σύνολο της περιουσίας που διανέμεται και σε περίπτωση άνισης διανομής, η επί πλέον αξία θεωρείται ότι αποκτάται με ξεχωριστή μεταβίβαση και φορολογείται με ακέραιο συντελεστή φ.μ.α, αν καταβληθεί αντάλλαγμα, διαφορετικά οφείλεται φόρος δωρεάς.

Σε περίπτωση άνισης διανομής η διαφορά της φυσικής από την ιδανική μερίδα υποβάλλεται τόσο σε φόρο διανομής όσο και κατά περίπτωση σε φόρο δωρεάς ή φ.μ.α. με ακέραιο συντελεστή.

10. Ποιοι είναι οι πρόσθετοι φόροι και πότε επιβάλλονται;

Σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 2523/1997, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 24 παρ. 1 του ν.3296/2004:

α) Σε περίπτωση μη υποβολής δήλωσης, επιβάλλεται πρόσθετος φόρος που ορίζεται σε ποσοστό 2,5% επί του φόρου, την πληρωμή του οποίου θα απέφυγε ο υπόχρεος λόγω μη υποβολής της δήλωσης, για κάθε μήνα καθυστέρησης.

β) Σε περίπτωση υποβολής ανακριβούς δήλωσης, επιβάλλεται στον υπόχρεο πρόσθετος φόρος που ορίζεται σε ποσοστό 2% επί του φόρου, την πληρωμή του οποίου θα απέφυγε, για κάθε μήνα καθυστέρησης.

γ) Σε περίπτωση υποβολής εκπρόθεσμης δήλωσης, επιβάλλεται πρόσθετος φόρος που ορίζεται σε ποσοστό 1% επί του φόρου που οφείλεται με τη δήλωση, για κάθε μήνα καθυστέρησης.

Τα ανωτέρω ισχύουν για υποθέσεις φορολογίας μεταβίβασης ακινήτων, η φορολογική υποχρέωση των οποίων γεννιέται από τη δημοσίευση του ν. 3296/2004 και μετά (14.12.2004).

Σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 2 του ν. 2523/97, ορίζονται ως ανώτατα όρια για την επιβολή πρόσθετων φόρων, το ποσοστό **60%** για υποβολή εκπρόθεσμης δήλωσης και **120%** για την υποβολή ανακριβούς δήλωσης ή μη υποβολής δήλωσης του φόρου, την πληρωμή του οποίου θα απέφυγε ο υπόχρεος φορολογούμενος (άρθρο 26 ν.3943/2011).

11. Δικαίωμα προσφυγής – Εξώδικη επίλυση της διαφοράς

α. Κατά του φύλλου ελέγχου έχει δικαίωμα προσφυγής ο υπόχρεος ή οι κληρονόμοι του, εντός 60 ημερών από την κοινοποίηση του φύλλου ελέγχου.

β. Κατά τη διάρκεια της προθεσμίας προς άσκηση της προσφυγής, ο υπόχρεος δικαιούται να ζητήσει από τον αρμόδιο Προϊστάμενο Δ.Ο.Υ την εξώδικη επίλυση της διαφοράς (συμβιβασμός).

ΑΠΑΛΛΑΓΕΣ**12. Ποιοι είναι οι δικαιούχοι της απαλλαγής από το Φ.Μ.Α για αγορά πρώτης κατοικίας;**

Η απαλλαγή παρέχεται μόνο σε φυσικά πρόσωπα (έγγαμα ή άγαμα), **εφόσον κατοικούν μόνιμα στην Ελλάδα ή προτίθενται να εγκατασταθούν σε αυτή το αργότερο εντός δύο ετών από την αγορά** (άρθρο 23 παρ. 4-5 ν. 3943/2011, ΦΕΚ 66 Α΄/31-3-2011).

Με τις διατάξεις του άρθρου 21 του ν. 3842/2010 καταργήθηκε η απαλλαγή για τους Έλληνες ή ομογενείς του εξωτερικού που δεν κατοικούν στην Ελλάδα κατά το χρόνο της αγοράς. Επίσης, καθορίστηκαν οι κατηγορίες δικαιούχων ως ακολούθως:

α) Έλληνες,

β) ομογενείς από Αλβανία, Τουρκία και χώρες της πρώην Σοβιετικής Ένωσης,

γ) πολίτες των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

δ) αναγνωρισμένοι πρόσφυγες, σύμφωνα με τις διατάξεις του π.δ. 96/2008 (ΦΕΚ 152 Α΄), και

ε) πολίτες τρίτων χωρών που απολαύουν του καθεστώτος του επί μακρόν διαμένοντος στην Ελλάδα, σύμφωνα με τις διατάξεις του π.δ. 150/2006 (ΦΕΚ 160 Α΄).

Επισημαίνεται ότι ειδικά για τους αλλοδαπούς η πρόθεσή τους για μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα δεν αναιρείται από το γεγονός ότι για ειδικούς λόγους, οι αρμόδιες υπηρεσίες τους χορηγούν προσωρινές άδειες παραμονής που ανανεώνονται.

Οι καταγόμενοι από τη Βόρεια Ήπειρο και την Τουρκία, εφόσον απέκτησαν ιθαγένεια τρίτου κράτους πλην της Αλβανικής και Τουρκικής, δεν μπορούν να τύχουν απαλλαγής από το φόρο.

Για τους έμμισθους Έλληνες δημοσίους υπαλλήλους που υπηρετούν στο εξωτερικό θεωρείται ότι η κατοικία τους βρίσκεται στην Ελλάδα και συνεπώς δικαιούνται της απαλλαγής.

Η απαλλαγή παρέχεται και στον κύριο εξ αδιαιρέτου ποσοστού ή ψιλό κύριο ή επικαρπωτή κατοικίας ή οικοπέδου που αγοράζει το υπόλοιπο ποσοστό ή το εμπράγματο δικαίωμα της επικαρπίας ή της ψιλής κυριότητας, προκειμένου να γίνει εξ ολοκλήρου κύριος του ακινήτου, εφόσον το ποσοστό που έχει δεν του πληροί τις στεγαστικές ανάγκες.

Η απαλλαγή παρέχεται και στο σύζυγο που βρίσκεται σε διάσταση, υπό τον όρο ότι έχει καταθέσει αίτηση ή αγωγή διαζυγίου τουλάχιστον προ έξι μηνών από το χρόνο της αγοράς. Αν δε λυθεί ο γάμος με διαζύγιο μέσα σε πέντε έτη από την αγορά, αίρεται η χορηγηθείσα απαλλαγή και καταβάλλεται ο οικείος φόρος.

Οι ιδιοκτήτες ξενοδοχείων, αποθηκών, γραφείων, βιομηχανοστασίων και γενικά αμιγών επαγγελματικών στεγών έχουν δικαίωμα απαλλαγής. Δεν θεωρείται επαγγελματική στέγη το ακίνητο, το οποίο από την οικοδομική άδεια ή τον τίτλο κτήσης χαρακτηρίζεται ως κατοικία, έστω και αν αυτό χρησιμοποιείται ως επαγγελματική στέγαση.

13. Ποια είναι η έκταση της παρεχόμενης απαλλαγής; Παρέχεται απαλλαγή για βοηθητικούς χώρους;

Με τις διατάξεις του άρθρου 21 του ν. 3842/2010 επήλθαν μεταβολές στο αντικείμενο της απαλλαγής ως ακολούθως:

Καταργήθηκε η χορήγηση της απαλλαγής για αγορά κατοικίας με εμβαδόν έως 200 τ.μ. ή οικοπέδου, στο οποίο αντιστοιχεί κατοικία με εμβαδόν έως 200 τ.μ., ανεξάρτητα από την αξία τους, και παρέχεται απαλλαγή, η οποία συνδέεται με την οικογενειακή κατάσταση του δικαιούχου και το είδος του αγοραζόμενου ακινήτου ως εξής:

- Για αγορά **κατοικίας**: από άγαμο μέχρι ποσού αξίας 200.000€,
από άγαμο που παρουσιάζει αναπηρία τουλάχιστον 67% από διανοητική καθυστέρηση ή φυσική αναπηρία μέχρι ποσού αξίας 250.000€,

από έγγαμο μέχρι ποσού αξίας 250.000€ ενώ από έγγαμο που παρουσιάζει αναπηρία τουλάχιστον 67% από διανοητική καθυστέρηση ή φυσική αναπηρία μέχρι ποσού αξίας 275.000€.

Το ποσό αυτό προσαυξάνεται κατά 25.000€ για καθένα από τα δύο πρώτα τέκνα αυτού και κατά 30.000€ για το τρίτο και καθένα από τα επόμενα τέκνα του.
- Για αγορά **οικοπέδου**: από άγαμο μέχρι ποσού αξίας 50.000€
από έγγαμο μέχρι ποσού αξίας 100.000€. Το ποσό αυτό προσαυξάνεται κατά 10.000€ για καθένα από τα δύο πρώτα τέκνα αυτού και κατά 15.000€ για το τρίτο και καθένα από τα επόμενα τέκνα του.

Αν η αξία του ακινήτου υπερβαίνει τα παραπάνω αφορολόγητα όρια, η απαλλαγή χορηγείται μέχρι του αντίστοιχου αφορολόγητου ποσού και για την επιπλέον αξία οφείλεται ΦΜΑ με συντελεστή 10%.

Σε περίπτωση αγοράς κατοικίας, στο ποσό της απαλλαγής περιλαμβάνεται και η αξία μιας **θέσης στάθμευσης** και ενός **αποθηκευτικού χώρου**, για επιφάνεια εκάστου έως 20 τ.μ., εφόσον βρίσκονται στο ίδιο ακίνητο και αποκτώνται ταυτόχρονα με το ίδιο συμβόλαιο αγοράς.

Τα ανωτέρω εφαρμόζονται σε αγορές πρώτης κατοικίας, η φορολογική υποχρέωση των οποίων γεννιέται από τις 23-4-2010 και μετά.

14. Ποιες είναι οι προϋποθέσεις για την απαλλαγή πρώτης κατοικίας;

α) Ο αγοραστής ή η σύζυγός του ή τα ανήλικα παιδιά του να μην έχουν δικαίωμα πλήρους κυριότητας ή επικαρπίας ή οικήσεως σε άλλη οικία ή διαμέρισμα που πληροί τις στεγαστικές ανάγκες της οικογένειάς του ή δικαίωμα πλήρους κυριότητας επί οικοπέδου οικοδομήσιμου ή επί ιδανικού μεριδίου οικοπέδου, στο οποίο αντιστοιχεί εμβαδόν κτίσματος που πληροί τις στεγαστικές του ανάγκες, και βρίσκονται σε δημοτικό διαμέρισμα με πληθυσμό άνω των 3.000 κατοίκων. Ακόμη για την απαλλαγή απαιτείται το αγοραζόμενο οικόπεδο ή το γήπεδο στο οποίο βρίσκεται η αγοραζόμενη οικία ή το διαμέρισμα να είναι οικοδομήσιμο και εντός εγκεκριμένου ρυμοτομικού σχεδίου δήμου ή κοινότητας, και μεταξύ αγοραστή και πωλητή να μην υπάρχει συγγένεια εξ αίματος ή εξ αγχιστείας πρώτου βαθμού.

Οι προϋποθέσεις για τη χορήγηση της απαλλαγής θα πρέπει να συντρέχουν στο όνομα του αγοραστή.

β) Θεωρείται ότι καλύπτονται οι στεγαστικές ανάγκες του αγοραστή και της οικογένειάς του, αν το συνολικό εμβαδόν της καθαρής επιφάνειας (της επιφάνειας χωρίς τους κοινόχρηστους χώρους) κατοικιών που υφίστανται ή υπάρχει η δυνατότητα βάσει των πολεοδομικών διατάξεων να αναγεθούν είναι: 70 τ.μ., προσαυξανόμενα κατά 20 τ.μ. για καθένα από τα δύο πρώτα παιδιά του και 25 τ.μ. για το τρίτο και τα επόμενα τέκνα. Κατ' εξαίρεση, οι στεγαστικές ανάγκες του αγοραστή με ποσοστό αναπηρίας τουλάχιστον 67% αυξάνονται από 70 τ.μ. σε 90 τ.μ. (άρθρο 16 παρ. 14 ν. 3522/2006).

γ) Η απαλλαγή παρέχεται με τον όρο ότι το ακίνητο θα παραμείνει στην κυριότητα του αγοραστή για μία τουλάχιστον πενταετία.

15. Πότε αίρεται η απαλλαγή;

α) Σε περίπτωση που με πράξη εν ζωή μεταβιβασθεί το ακίνητο ή συσταθεί σ' αυτό οποιοδήποτε εμπράγματο δικαίωμα, πλην υποθήκης, πριν από την παρέλευση της πενταετίας, αυτός που μεταβιβάζει ή συνιστά εμπράγματο δικαίωμα υποχρεούται, προ της μεταβίβασης ή της σύστασης του εμπράγματος δικαιώματος, να υποβάλει δήλωση και να καταβάλει εφάπαξ το Φ.Μ.Α. που αναλογεί στην αξία του μεταβιβαζομένου ακινήτου. Ως αξία του ακινήτου λαμβάνεται η αξία που έχει το ακίνητο κατά το χρόνο της νέας μεταβίβασης ή της σύστασης του εμπράγματος δικαιώματος ή το δηλωθέν τίμημα της μεταβίβασης, εφόσον αυτό είναι μεγαλύτερο της αντικειμενικής αξίας. Ο φόρος υπολογίζεται με βάση τους συντελεστές που ίσχυαν κατά το χρόνο χορήγησης της απαλλαγής, εκτός εάν ο φόρος που αναλογεί στην αξία του ακινήτου του χρόνου απαλλαγής είναι μεγαλύτερος, οπότε καταβάλλεται ο μεγαλύτερος αυτός φόρος.

Σημειώνεται ότι στην περίπτωση χορήγησης απαλλαγής και στους δύο συζύγους κατά την αγορά ακινήτου εξ αδιαιρέτου, κατά τη μεταβίβαση του ποσοστού του ενός συζύγου σε τρίτον εντός της πενταετίας καταβάλλεται ο φόρος που αναλογεί στο ποσοστό αυτό.

β) Αν ο αγοραστής δεν εγκατασταθεί στην Ελλάδα εντός προθεσμίας δύο ετών από την αγορά, υποχρεούται να υποβάλει δήλωση το αργότερο εντός προθεσμίας έξι μηνών από τη συμπλήρωση της διετίας και να καταβάλει τον αναλογούντα φόρο. Για τον υπολογισμό του φόρου λαμβάνεται υπόψη η αξία του ακινήτου κατά το χρόνο υποβολής της δήλωσης (άρθρο 23 παρ. 4-5 ν. 3943/2011).

16. Ποιες είναι οι κυρώσεις σε περίπτωση διαπίστωσης μη συνδρομής των προϋποθέσεων απαλλαγής;

Αν διαπιστωθεί από την Δ.Ο.Υ. ότι χορηγήθηκε απαλλαγή από το φόρο μεταβίβασης, ενώ δε συνέτρεχαν οι προϋποθέσεις της απαλλαγής, επιβάλλεται σε βάρος του αγοραστή, εκτός από τον αναλογούντα κύριο φόρο, και πρόσθετος φόρος που ορίζεται σε ποσοστό 100% επί του κυρίου φόρου. Ο κύριος φόρος υπολογίζεται με βάση την αξία του ακινήτου κατά το χρόνο διαπίστωσης της παράβασης με εφαρμογή των συντελεστών που ίσχυαν κατά το χρόνο χορήγησης της απαλλαγής, εκτός εάν ο φόρος που αναλογεί στην αξία του ακινήτου του χρόνου της απαλλαγής είναι μεγαλύτερος. Σε περίπτωση διοικητικής επίλυσης της διαφοράς ο ανωτέρω πρόσθετος φόρος **δεν** μπορεί να μειωθεί στα 3/5 αυτού, κατά τις διατάξεις της παραγράφου 8 του άρθρου 2 του ν. 2523/1997. Αν η αξία που έχει απαλλαγεί από το φόρο αποτελεί τμήμα της συνολικής αξίας του ακινήτου, ο κύριος και πρόσθετος φόρος επιβάλλεται με βάση το τμήμα αυτό, η αξία του οποίου υπολογίζεται με βάση τη σχέση της αξίας που έχει απαλλαγεί προς τη συνολική αξία, κατά το χρόνο της απαλλαγής (άρθρο 3 παρ. 6 ν. 3634/2008).

Τα ανωτέρω ισχύουν για αγορές πρώτης κατοικίας η φορολογική υποχρέωση των οποίων γεννιέται από τις **13-12-2007 και μετά**.

17. Υπάρχει δικαίωμα απαλλαγής για δεύτερη φορά;

Η απαλλαγή από το φόρο μεταβίβασης για αγορά κατοικίας ή οικοπέδου παρέχεται μια φορά.

Απαλλαγή παρέχεται και για κάθε νέα αγορά ακινήτου, εφόσον:

α) τα ακίνητα που έχει στην κυριότητά του κατά το χρόνο της νέας αγοράς ο αγοραστής, ο σύζυγος ή τα ανήλικα τέκνα τους, δεν πληρούν τις στεγαστικές ανάγκες της οικογένειάς τους και

β) ο αγοραστής υποβάλει την οικεία δήλωση και καταβάλει εφάπαξ το φόρο που αναλογεί στην αξία του ακινήτου που έτυχε της απαλλαγής.

Ως αξία του ακινήτου λαμβάνεται η αξία που έχει αυτό κατά το χρόνο της νέας απαλλαγής. Για τον υπολογισμό του φόρου γίνεται χρήση των συντελεστών που ίσχυαν κατά το χρόνο χορήγησης της πρώτης απαλλαγής και καταβάλλεται εφάπαξ, εκτός εάν ο φόρος που αναλογεί στην αξία του ακινήτου ή στο καταβληθέν τίμημα κατά το χρόνο χορήγησης της πρώτης απαλλαγής είναι μεγαλύτερος, οπότε καταβάλλεται ο μεγαλύτερος αυτός φόρος.

Η απαλλαγή αυτή παρέχεται και σε πρόσωπα τα οποία έτυχαν απαλλαγής από το φόρο μεταβίβασης για απόκτηση στέγης μέχρι 14.7.1980, καθώς και σε πρόσωπα τα οποία έτυχαν απαλλαγής από το φόρο κληρονομιάς ή γονικής παροχής για απόκτηση πρώτης κατοικίας, εφόσον για τα πρόσωπα αυτά συντρέχουν οι προϋποθέσεις απαλλαγής και καταβληθεί ο οικείος φόρος κατά περίπτωση.

18. Ποια είναι τα δικαιολογητικά για τη χορήγηση της απαλλαγής για πρώτη κατοικία και πότε υποβάλλονται;

Τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για τη χορήγηση της απαλλαγής από το Φ.Μ.Α. υποβάλλονται μαζί με την δήλωση Φ.Μ.Α. πριν από την υπογραφή του οριστικού συμβολαίου.

Τα δικαιολογητικά για τη διαπίστωση των προϋποθέσεων απαλλαγής καθορίζονται με την υπ' αριθ. ΠΟΛ. 1101/24-6-2010 (Φ.Ε.Κ. 1021 Β'/30-6-2010) απόφαση του Υπουργού Οικονομικών.

19. Ποιες απαλλαγές παρέχονται στους αγρότες;

Με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρ. 8 του ν. 3220/2004 παρέχεται πλήρης απαλλαγή από το φόρο μεταβίβασης κατά την αγορά ή ανταλλαγή γεωργικών ή κτηνοτροφικών εκτάσεων, μαζί με τις εγκαταστάσεις τους που εξυπηρετούν αποκλειστικά την εκμετάλλευσή τους, **σε όλους τους αγρότες** (νέους, νεοεισερχόμενους ή άνω των 40 ετών) είτε με τις διατάξεις του ν. 634/1977 είτε με εκείνες του ν. 2520/1997, **χωρίς κανένα περιορισμό (ανώτατο όριο) ως προς την αξία ή την έκταση των αγροτικών ακινήτων.**

20. Χορηγείται απαλλαγή για αγορά οικίας, διαμερίσματος ή οικοπέδου με εισαγωγή συναλλάγματος;

Χορηγείτο, καταργήθηκε όμως από 28-12-2000 με τις διατάξεις του ν.2873/2000.

21. Πότε παραγράφεται το δικαίωμα του Δημοσίου για την επιβολή του Φ.Μ.Α.;

Το δικαίωμα του Δημοσίου για επιβολή Φ.Μ.Α. παραγράφεται μετά την πάροδο πενταετίας από το τέλος του έτους μέσα στο οποίο επιδόθηκε η δήλωση Φ.Μ.Α. και μετά πάροδο δεκαπέντε ετών από το τέλος του έτους εντός του οποίου παρεσχέθη η απαλλαγή, έστω και αν η υπόθεση περαιώθηκε οριστικά.

Γ.- ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΗΛΩΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΕΤΟΥΣ 2011 (ΕΝΤΥΠΟ Ε9)

1. Ποιοι έχουν υποχρέωση υποβολής δήλωσης στοιχείων ακινήτων έτους 2011;

Υπόχρεοι σε υποβολή δήλωσης στοιχείων ακινήτων για το έτος 2011 είναι:

- ❖ Όλα τα φυσικά και νομικά πρόσωπα, που έχουν εμπράγματα δικαιώματα πλήρους ή ψιλής κυριότητας ή επικαρπίας ή οίκησης σε ακίνητα που βρίσκονται στην Ελλάδα και αποκτήθηκαν εντός του έτους 2010.
- ❖ Τα φυσικά και νομικά πρόσωπα που την 1^η Ιανουαρίου 2011 έχουν οποιαδήποτε μεταβολή στα ακίνητά τους, τα οποία έχουν δηλωθεί στο έντυπο Ε9 προηγούμενων ετών.
- ❖ Ο υπόχρεος που στις δηλώσεις Ε9 προηγούμενων ετών συμπεριέλαβε σύζυγο ή λοιπά προστατευόμενα μέλη, εφόσον έχουν επέλθει μεταβολές στην οικογενειακή του κατάσταση όπως έχει απεικονισθεί στις δηλώσεις Ε9 προηγούμενων ετών (έτη 2005 έως 2010), ανεξάρτητα από το αν έχει μεταβληθεί η κατάσταση των ακινήτων.
- ❖ Το προστατευόμενο μέλος που σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος υποχρεούται σε δήλωση φορολογίας εισοδήματος, εφόσον έχει επέλθει μεταβολή στην περιουσιακή του κατάσταση εντός του 2010.

2. Πότε υποβάλλεται η δήλωση στοιχείων ακινήτων φυσικών προσώπων έτους 2011;

Σύμφωνα με το ν. 3842/2010 άρθρο 51, η δήλωση στοιχείων ακινήτων έτους 2011 φυσικών προσώπων υποβάλλεται μέχρι την 15^η Φεβρουαρίου 2011. Όμως σύμφωνα με την ΠΟΛ 1022/3-2-2011 Υπουργική Απόφαση η δήλωση Ε9 φυσικών προσώπων, υποβάλλεται στις ίδιες ημερομηνίες με τη δήλωση Φορολογίας Εισοδήματος. Επίσης παρέχεται και δυνατότητα ηλεκτρονικής υποβολής της δήλωσης μέχρι την 30η Ιουνίου 2011.

3. Πότε υποβάλλεται η δήλωση στοιχείων ακινήτων νομικών προσώπων έτους 2011;

Σύμφωνα με το ν. 3842/2010 άρθρο 51, η δήλωση στοιχείων ακινήτων έτους 2011 νομικών προσώπων υποβάλλεται μέχρι την 15^η Μαΐου 2011. Όμως σύμφωνα με την ΠΟΛ 1022/3-2-2011 Υπουργική Απόφαση η δήλωση στοιχείων ακινήτων νομικών προσώπων υποβάλλεται μόνο ηλεκτρονικά μέχρι 30 Ιουνίου 2011. Η έναρξη ισχύος της Υπουργικής Απόφασης είναι από τη δημοσίευση της απόφασης στο Φ.Ε.Κ., δηλ. από την 7-2-2011.

4. Υπάρχει δυνατότητα ταχυδρομικής υποβολής της δήλωσης στοιχείων ακινήτων φυσικών προσώπων;

ΝΑΙ. Η δήλωση στοιχείων ακινήτων φυσικών προσώπων έτους 2011 μπορεί να αποστέλλεται και ταχυδρομικά στις ίδιες ημερομηνίες, με αυτές των δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος.

5. Ποιος είναι υπόχρεος να συμπεριλάβει στη δήλωση στοιχείων ακινήτων έτους 2011 ακίνητα που ανεγείρονται με το σύστημα της αντιπαροχής και από το εργολαβικό προσύμφωνο, συμφωνήθηκε να πάρει ο εργολάβος ;

Από το έτος 2011 υπόχρεος σε δήλωση στοιχείων ακινήτων για τα ακίνητα που συμφωνήθηκε να μεταβιβαστούν και δεν έχουν μεταβιβαστεί από τον οικοπεδούχο στον εργολάβο ή σε τρίτα πρόσωπα, είναι ο εργολάβος εφόσον έχει παρέλθει χρονικό διάστημα τριών ετών από την έκδοση της αρχικής οικοδομικής άδειας ή έχουν εκμισθωθεί ή με οποιονδήποτε τρόπο χρησιμοποιηθεί από τον εργολάβο εντός των τριών αυτών ετών.

Αν όμως δεν έχει παρέλθει η τριετία ή το ακίνητο δεν έχει χρησιμοποιηθεί από τον εργολάβο καθ' οιονδήποτε τρόπο, υπόχρεος να το δηλώσει είναι ο οικοπεδούχος

6. Σε τι ενέργειες πρέπει να προβεί ο οικοπεδούχος προκειμένου να διαγράψει από τη δήλωση Ε9 ακίνητα που ανεγείρονται με το σύστημα της αντιπαροχής και από το εργολαβικό προσύμφωνο συμφωνήθηκε ότι θα τα πάρει ο εργολάβος;

Ο οικοπεδούχος, επί των ακινήτων των οποίων ανεγείρονται κτίσματα από εργολάβο, οφείλει να υποβάλει δήλωση στοιχείων ακινήτων έτους 2011 για να διαγράψει τα ακίνητα που συμφωνήθηκε να μεταβιβαστούν και δεν έχουν μεταβιβαστεί στον εργολάβο ή σε τρίτα πρόσωπα, **εφόσον έχουν παρέλθει τρία έτη** από την έκδοση της αρχικής οικοδομικής άδειας ή έχουν χρησιμοποιηθεί ή εκμισθωθεί από τους εργολάβους μέσα στα τρία έτη. Επίσης, οφείλουν να συνυποβάλουν φωτοαντίγραφο της οικοδομικής άδειας και του εργολαβικού προσυμφώνου.

7. Σε τι ενέργειες πρέπει να προβεί ο εργολάβος προκειμένου να δηλώσει στη δήλωση Ε9 ακίνητα που ανεγείρονται με το σύστημα της αντιπαροχής που από το εργολαβικό προσύμφωνο συμφωνήθηκε ότι θα τα πάρει ο εργολάβος και έχουν περάσει τρία χρόνια από την έκδοση της οικοδομικής άδειας;

Από το έτος 2011 υπόχρεος σε δήλωση στοιχείων ακινήτων είναι ο εργολάβος για τα ακίνητα που συμφωνήθηκε να μεταβιβαστούν και δεν έχουν μεταβιβαστεί από τον οικοπεδούχο στον εργολάβο ή σε τρίτα πρόσωπα, εφόσον έχει παρέλθει χρονικό διάστημα τριών ετών από την έκδοση της αρχικής οικοδομικής άδειας ή έχουν εκμισθωθεί ή με οποιονδήποτε τρόπο χρησιμοποιηθεί από τον εργολάβο εντός των τριών αυτών ετών.

Συνεπώς, στην περίπτωση αυτή οι εργολάβοι οφείλουν να υποβάλλουν δήλωση Ε9 έτους 2011, αναγράφοντας τα ακίνητα που θα λάβουν ως αντάλλαγμα, σύμφωνα με το εργολαβικό προσύμφωνο.

Ακόμη, οφείλουν να συνυποβάλουν φωτοαντίγραφο της οικοδομικής άδειας και του εργολαβικού προσυμφώνου.

8. Από πότε είναι απαραίτητη η προσκόμιση πιστοποιητικού φόρου ακίνητης περιουσίας κατά τη σύνταξη συμβολαιογραφικού εγγράφου;

Το πιστοποιητικό φόρου ακίνητης περιουσίας είναι απαραίτητο για συμβολαιογραφικά έγγραφα που συντάσσονται από 1ης Ιανουαρίου 2012 και έπειτα.

9. Οι σύζυγοι υποβάλλουν κοινό έντυπο Ε9;

ΝΑΙ. Οι σύζυγοι υποβάλλουν υποχρεωτικά κοινό έντυπο Ε9.

10. Σε περίπτωση γάμου εντός του 2010 υποχρεούνται οι σύζυγοι να υποβάλλουν κοινό Ε9;

Σε περίπτωση γάμου εντός του 2010 υποχρεούνται ο υπόχρεος-σύζυγος να υποβάλλει Ε9 έτους 2011 **μόνο** εφόσον η σύζυγος έχει εμπράγματα δικαιώματα πλήρους ή ψιλής κυριότητας ή επικαρπίας ή οίκησης σε ακίνητα τα οποία έχουν αναγραφεί στις δηλώσεις Ε9 προηγούμενων ετών.

11. Τι ενέργειες πρέπει να γίνουν για υπόχρεο σε δήλωση Ε9 που απεβίωσε εντός του 2010;

Σε περίπτωση θανάτου του υπόχρεου μέχρι 31-12-2010 υποχρεούνται οι κληρονόμοι του αποβιώσαντος να υποβάλλουν δήλωση στοιχείων ακινήτων (Ε9) έτους 2011 στο όνομα του αποβιώσαντος συμπληρώνοντας στην πρώτη σελίδα του εντύπου τα στοιχεία του θανόντος σημειώνοντας «X» στην ένδειξη «διαγραφή λόγω θανάτου» καθώς και τα στοιχεία των λοιπών μελών όπως είχαν δηλωθεί στις δηλώσεις προηγούμενων ετών του αποβιώσαντος, σημειώνοντας «X» στις αντίστοιχες ενδείξεις «σχέση με τον υπόχρεο» και «μεταβολή σχέσης –διαγραφή –άλλη αιτία». **Στο εσωτερικό του εντύπου δε θα αναγραφεί κανένα ακίνητο.** Υπόχρεοι να δηλώσουν τα ακίνητα αυτά στη δήλωση στοιχείων ακινήτων είναι οι εξ' αδιαθέτου κληρονόμοι κατά το ποσοστό τους, εφόσον δεν έχει δημοσιευθεί διαθήκη μέχρι τις 31-12-2010 ή από τους εκ διαθήκης κληρονόμους κατά το ποσοστό τους εφόσον έχει δημοσιευθεί διαθήκη μέχρι τις 31-12-2010.

12. Όταν επέλθει μεταβολή εντός του έτους 2010 στην οικογενειακή κατάσταση λόγω θανάτου της συζύγου ή των προστατευόμενων μελών ποιος υποχρεούται να το δηλώσει στο Ε9;

Σε περίπτωση θανάτου της συζύγου ή των προστατευόμενων μελών του υπόχρεου μέχρι 31-12-2010, ο υπόχρεος-σύζυγος θα υποβάλει έντυπο Ε9 έτους 2011 συμπληρώνοντας τα στοιχεία τους, σημειώνοντας «X» στις αντίστοιχες ενδείξεις «σχέση με τον υπόχρεο» καθώς και «μεταβολή σχέσης –διαγραφή –Λόγω θανάτου». Στο εσωτερικό του εντύπου δε θα αναγραφούν στοιχεία των ακινήτων του θανόντος.

13. Σε περίπτωση διακοπής σχέσης των συζύγων εντός του έτους 2010, ποιος υποχρεούται να υποβάλει Ε9;

Σ' αυτή την περίπτωση ο υπόχρεος-σύζυγος που τα προηγούμενα έτη είχε αναγράψει τα ακίνητα της συζύγου του στο κοινό έντυπο Ε9, υποχρεούται να υποβάλει δήλωση Ε9 έτους 2011 και να αναγράψει στην πρώτη σελίδα του εντύπου την σύζυγο, σημειώνοντας «X» στις αντίστοιχες ενδείξεις «σχέση με τον υπόχρεο –σύζυγος» και «μεταβολή σχέσης –διαγραφή –άλλη αιτία». Στο εσωτερικό του εντύπου δε θα αναγραφούν τα στοιχεία των ακινήτων της συζύγου. Η σύζυγος δε θα υποβάλει δήλωση Ε9 έτους 2011, εφόσον δεν υπάρχει μεταβολή στα στοιχεία των ακινήτων της.

14. Τέκνο που δεν είναι πλέον προστατευόμενο την 1^η Ιανουαρίου 2011 σύμφωνα με τις διατάξεις φορολογίας εισοδήματος, υποχρεούται σε υποβολή Ε9 για το έτος 2011;

Ο Υπόχρεος-γονέας που στις δηλώσεις Ε9 των προηγούμενων ετών συμπεριέλαβε τα ακίνητα τέκνου του, το οποίο το 2011 δεν είναι προστατευόμενο μέλος, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, υποβάλει δήλωση Ε9 έτους 2011 και στην πρώτη σελίδα του εντύπου αναγράφει το τέκνο, σημειώνοντας «X» στις αντίστοιχες ενδείξεις «σχέση με τον υπόχρεο –τέκνο» και «μεταβολή σχέσης –διαγραφή –άλλη αιτία». Στο εσωτερικό του εντύπου που θα υποβληθεί από τον υπόχρεο-γονέα δε θα αναγραφούν τα στοιχεία των ακινήτων του τέκνου. Το τέκνο οφείλει να υποβάλει έντυπο Ε9 έτους 2011 με το οποίο δηλώνει **μόνο** τις μεταβολές των ακινήτων του. Σε περίπτωση που δεν υπάρχει μεταβολή στα στοιχεία των ακινήτων του, δε θα υποβάλει δήλωση Ε9 έτους 2011.

15. Ανήλικο που σύμφωνα με τις διατάξεις φορολογίας εισοδήματος έχει υποχρέωση υποβολής δήλωσης φορολογίας εισοδήματος και έχει τροποποιήσεις στα ακίνητά του, πως θα δηλώσει τις μεταβολές αυτές;

Με δήλωση στοιχείων ακινήτων στο όνομα του (δηλαδή η δήλωση θα υποβληθεί στο όνομα του ανηλίκου).

16. Ακίνητο που μεταβιβάστηκε μέσα στο έτος 2010 και είχε αναγραφεί στις δηλώσεις Ε9 των προηγούμενων ετών πως θα διαγραφεί;

Στην περίπτωση αυτή θα υποβληθεί από τον υπόχρεο δήλωση Ε9 έτους 2011, και στην πρώτη σελίδα του εντύπου στις ενδείξεις «Δηλώθηκαν ακίνητα στο Ε9 τα έτη 2005 έως 2009» και «Δηλώθηκαν ακίνητα στο Ε9 το έτος 2010» θα διαγραμμιστούν οι αντίστοιχες επιλογές, δηλαδή «ΝΑΙ» εφόσον έχουν δηλωθεί ακίνητα ή «ΟΧΙ» εφόσον δεν έχουν δηλωθεί ακίνητα για τα έτη αυτά. Στο εσωτερικό της δήλωσης θα αναγραφούν όλα τα στοιχεία του ακινήτου που μεταβιβάστηκε και στη στήλη «κωδ. μεταβολής» (24 του πίνακα 1 και 22 του πίνακα 2) θα αναγραφεί ο κωδ. αριθμός 3 (διαγραφή ακινήτου).

ΠΡΟΣΟΧΗ: Ως αύξων αριθμός του ακινήτου, σε περίπτωση που έχει αποσταλεί το εκκαθαριστικό σημείωμα ενιαίου τέλους ακινήτων (Ε.Τ.ΑΚ.) έτους 2008 θα αναγραφεί υποχρεωτικά ο αριθμός Α.Τ.ΑΚ. που αναγράφεται στο εκκαθαριστικό σημείωμα και όχι ο αύξων αριθμός ακινήτου. Μόνο στην περίπτωση που δεν έχει εκδοθεί το εκκαθαριστικό Ε.Τ.ΑΚ.

ως αύξων αριθμός θα αναγραφεί εκείνος της δήλωσης Ε9 με τον οποίο δηλώθηκε το ακίνητο για πρώτη φορά.

17. Πως γίνεται η μεταβολή ακινήτου που έχει ήδη δηλωθεί στο έντυπο Ε9 προηγούμενων ετών;

Στην περίπτωση αυτή θα υποβληθεί από τον υπόχρεο δήλωση Ε9 έτους 2011, και στην πρώτη σελίδα του εντύπου στις ενδείξεις «Δηλώθηκαν ακίνητα στο Ε9 τα έτη 2005 έως 2009» και «Δηλώθηκαν ακίνητα στο Ε9 το έτος 2010» θα διαγραφμιστούν οι αντίστοιχες επιλογές, δηλαδή «ΝΑΙ» εφόσον έχουν δηλωθεί ακίνητα ή «ΟΧΙ» εφόσον δεν έχουν δηλωθεί ακίνητα για τα έτη αυτά. Στο εσωτερικό του εντύπου αναγράφονται όλα τα στοιχεία του ακινήτου που μεταβάλλεται, στην κατάσταση που είναι την 1^η Ιανουαρίου 2011 και στη στήλη «κωδ. μεταβολή» (24 του πίνακα 1 και 22 του πίνακα 2) θα αναγραφεί ο κωδ. αριθμός 2 (μεταβολή στοιχείων ακινήτου που έχει ήδη δηλωθεί).

ΠΡΟΣΟΧΗ: Ως αύξων αριθμός του ακινήτου, σε περίπτωση που έχει αποσταλεί το εκκαθαριστικό σημείωμα ενιαίου τέλους ακινήτων (Ε.Τ.ΑΚ.) έτους 2008 θα αναγραφεί υποχρεωτικά ο αριθμός Α.Τ.ΑΚ. που αναγράφεται στο εκκαθαριστικό σημείωμα και όχι ο αύξων αριθμός ακινήτου. Σε περίπτωση όμως που έχει εκδοθεί εκκαθαριστικό Ε.Τ.ΑΚ. έτους 2009 και ο Α.Τ.ΑΚ. σε αυτό είναι διαφορετικός από τον αντίστοιχο του 2008, τότε αναγράφεται υποχρεωτικά ο Α.Τ.ΑΚ. από το εκκαθαριστικό έτους 2009.

Μόνο στην περίπτωση που δεν έχει εκδοθεί το εκκαθαριστικό Ε.Τ.ΑΚ. ως αύξων αριθμός θα αναγραφεί εκείνος της δήλωσης Ε9 με τον οποίο δηλώθηκε το ακίνητο για πρώτη φορά.

18. Πως δηλώνεται ακίνητο που αποκτήθηκε εντός το έτους 2010;

Στην περίπτωση αυτή θα υποβληθεί από τον υπόχρεο δήλωση Ε9 έτους 2011, και στην πρώτη σελίδα του εντύπου στις ενδείξεις «Δηλώθηκαν ακίνητα στο Ε9 τα έτη 2005 έως 2009» και «Δηλώθηκαν ακίνητα στο Ε9 το έτος 2010» θα διαγραφμιστούν οι αντίστοιχες επιλογές, δηλαδή «ΝΑΙ» εφόσον έχουν δηλωθεί ακίνητα ή «ΟΧΙ» εφόσον δεν έχουν δηλωθεί ακίνητα για τα έτη αυτά. Στη στήλη «κωδ. μεταβολής» του εσωτερικού του εντύπου (24 του πίνακα 1 και 22 του πίνακα 2) θα αναγραφεί ο κωδ. αριθμός 1 (δήλωση νέου ακινήτου).

ΠΡΟΣΟΧΗ: Ως αύξων αριθμός του νέου ακινήτου, στο εσωτερικό του εντύπου, θα αναγραφεί ο επόμενος αριθμός που ακολουθεί τον τελευταίο αύξοντα αριθμό της τελευταίας υποβληθείσας δήλωσης Ε9 προηγούμενων ετών.

19. Με το Ε9 υποβάλλονται και οι τίτλοι κυριότητας;

ΟΧΙ, υποχρεούται όμως ο υπόχρεος στις σημειώσεις φορολογουμένου να αναγράψει τον αριθμό παραστατικού και την ημερομηνία αυτού που αποδεικνύει τη μεταβολή, (π.χ. συμβόλαιο, άδεια οικοδομής κλπ).

20. Ποια ακίνητα γράφονται στον πίνακα 1 και ποια στον πίνακα 2 του εντύπου Ε9;

Στον **πίνακα 1** γράφονται όλα τα κτίσματα που βρίσκονται στην Ελλάδα, ανεξάρτητα αν είναι εντός ή εκτός σχεδίου πόλης ή οικισμού.

Επίσης στον ίδιο πίνακα γράφονται τα στοιχεία των εντός σχεδίου πόλης ή οικισμού οικοπέδων είτε έχουν κτίσματα είτε όχι.

Στον πίνακα 2 αναγράφονται όλα τα γήπεδα-εκτάσεις που είναι εκτός σχεδίου πόλης ή οικισμού.

21. Ακίνητο που αποκτήθηκε μέσα στο έτος 2010 και μεταβιβάστηκε το ίδιο έτος υποχρεούται ο υπόχρεος να το αναγράψει στο Ε9 έτους 2011;

Στην περίπτωση αυτή δεν απαιτείται η αναγραφή του συγκεκριμένου ακινήτου στη δήλωση στοιχείων ακινήτων.

22. Νομικό πρόσωπο που διέκοψε τις εργασίες του μέχρι την 31-12-2010 υποχρεούται σε υποβολή δήλωσης στοιχείων ακινήτων;

ΝΑΙ, όλα τα νομικά πρόσωπα, τα οποία έχουν υποβάλλει δηλώσεις Ε9 προηγούμενων ετών και διέκοψαν τις εργασίες τους μέχρι 31-12-2010, υποχρεούται σε υποβολή δήλωσης στοιχείων ακινήτων, συμπληρώνοντας στην πρώτη σελίδα του εντύπου τα στοιχεία τους, σημειώνοντας «X» στην αντίστοιχη ένδειξη «διαγραφή λόγω διακοπής εργασιών».

Ερωτήσεις φόρου ακίνητης περιουσίας (Φ.Α.Π.) και ειδικού φόρου επί των ακινήτων

1. Ποια πρόσωπα είναι υποκείμενα στο Φόρο Ακίνητης Περιουσίας (Φ.Α.Π.);

Όλα τα φυσικά και νομικά πρόσωπα ανεξάρτητα από την ιθαγένεια, κατοικία ή την έδρα τους που έχουν την 1^η Ιανουαρίου το δικαίωμα της πλήρους ή ψιλής κυριότητας ή επικαρπίας επί ακινήτων καθώς και το δικαίωμα αποκλειστικής χρήσης θέσεων στάθμευσης, βοηθητικών χώρων και κολυμβητικών δεξαμενών που βρίσκονται σε κοινόκτητο τμήμα υπογείου, πυλωτής, δώματος ή ακάλυπτου χώρου οικοδομής.

2. Ποια είναι η αρμόδια Δ.Ο.Υ. για την υποβολή δήλωσης φόρου ακίνητης περιουσίας;

Αρμόδια Δ.Ο.Υ. για την παραλαβή της δήλωσης φόρου ακίνητης περιουσίας είναι η Δ.Ο.Υ. φορολογίας εισοδήματος του υπόχρεου.

3. Ποια είναι η προθεσμία υποβολής δηλώσεων φόρου ακίνητης περιουσίας για τα νομικά πρόσωπα;

Η δήλωση φόρου ακίνητης περιουσίας νομικών προσώπων υποβάλλεται μέχρι και την 15^η Μαΐου του οικείου έτους, ανάλογα με το τελευταίο ψηφίο του Α.Φ.Μ., με αρχή το 1 και ολοκληρώνεται σε 10 εργάσιμες ημέρες.

4. Τα φυσικά πρόσωπα υποβάλλουν δήλωση φόρου ακίνητης περιουσίας;

ΟΧΙ. Η δήλωση των φυσικών προσώπων συντίθεται μηχανογραφικά από το Υπουργείο Οικονομικών από τις δηλώσεις στοιχείων ακινήτων (Ε9). Για την επιβολή φόρου ακίνητης περιουσίας των φυσικών προσώπων έτους 2011 λαμβάνονται υπόψη οι δηλώσεις στοιχείων ακινήτων (Ε9) ετών 2005 έως και 2010 οι οποίες περιλαμβάνουν το σύνολο της ακίνητης περιουσίας καθώς και τις μεταβολές της οικογενειακής και περιουσιακής κατάστασης, όπως ισχύουν την 1^η Ιανουαρίου 2011.

5. Ποιοι είναι οι φορολογικοί συντελεστές για τα φυσικά πρόσωπα;

Επί της συνολικής αξίας της ακίνητης περιουσίας κάθε φυσικού προσώπου επιβάλλεται φόρος σύμφωνα με την ακόλουθη κλίμακα:

Κλιμάκιο (σε ευρώ)	Φορολογικός Συντελεστής κατά κλιμάκιο (%)	Ποσό φόρου κατά κλιμάκιο (σε ευρώ)	Σύνολο Φορολογητέας Αξίας (σε ευρώ)	Σύνολο Φόρου (σε ευρώ)
400.000	0	---	400.000	0,00
100.000	0,1%	100,00	500.000	100,00
100.000	0,3%	300,00	600.000	400,00
100.000	0,6%	600,00	700.000	1.000,00
100.000	0,9%	900,00	800.000	1.900,00
Υπερβάλλον	1,0%			

6. Πως καταβάλλεται ο φόρος ακίνητης περιουσίας των φυσικών προσώπων;

Για τα φυσικά πρόσωπα ο φόρος που αναλογεί καταβάλλεται σε τρεις ίσες δόσεις, από τις οποίες η πρώτη καταβάλλεται μέχρι την τελευταία εργάσιμη για τις δημόσιες υπηρεσίες ημέρα του επόμενου μήνα από τη βεβαίωση του φόρου και η καθεμία από τις επόμενες την τελευταία εργάσιμη για τις δημόσιες υπηρεσίες ημέρα του τρίτου και πέμπτου μήνα αντίστοιχα από τη βεβαίωση του τέλους. Αν το φόρος βεβαιώνεται τους μήνες Αύγουστο και Σεπτέμβριο του οικείου έτους τότε καταβάλλεται σε δύο ίσες δόσεις και αν βεβαιώνεται το μήνα Οκτώβριο και έπειτα καταβάλλεται εφάπαξ. Αν το συνολικό ποσό της οφειλής είναι μέχρι διακόσια πενήντα (250) ευρώ αθροιστικά λαμβανόμενο, για όλους τους υπόχρεους τούτο θα καταβληθεί μέχρι την τελευταία εργάσιμη για τις δημόσιες υπηρεσίες ημέρα του επόμενου μήνα από τη βεβαίωση του φόρου.

7. Υπάρχει αφορολόγητο όριο για τα νομικά πρόσωπα;

Όχι, σε φόρο υποβάλλεται η συνολική αξία της περιουσίας.

8. Τι προβλέπεται στο φόρο ακίνητης περιουσίας νομικών προσώπων για τα ανεγειρόμενα κτίσματα;

Από το έτος 2011 τα κτίσματα οικοδομής που ανεγείρονται απαλλάσσονται από το φόρο ακίνητης περιουσίας για **τρία έτη** από την έκδοση της αρχικής οικοδομικής αδείας, εκτός αν στο διάστημα αυτό έχουν εκμισθωθεί ή χρησιμοποιηθεί με οποιονδήποτε τρόπο. Προκειμένου όμως να τύχουν της απαλλαγής αυτής απαιτείται να προσκομίσουν φωτοαντίγραφο της αρχικής οικοδομικής αδείας.

9. Πως φορολογούνται στο φόρο ακίνητης περιουσίας νομικών προσώπων τα διατηρητέα κτίσματα που επισκευάζονται;

Από το έτος 2011 τα διατηρητέα κτίσματα απαλλάσσονται από το φόρο ακίνητης περιουσίας για όσο χρόνο διαρκεί η ανακατασκευή ή η επισκευή τμημάτων ή η επισκευή καταστραφέντων αρχιτεκτονικών μελών, εφόσον δεν έχει παρέλθει πενταετία από την ημερομηνία χορήγησης της οικείας άδειας. Η απαλλαγή αυτή ισχύει και για το γήπεδό τους. Προκειμένου όμως να τύχουν της απαλλαγής αυτής απαιτείται η οικεία άδεια.

10. Πως φορολογείται στο φόρο ακίνητης περιουσίας νομικών προσώπων το δικαίωμα υφούν οικοπέδου επί του οποίου υπάρχουν κτίσματα,;

Από το έτος 2011 το δικαίωμα υφούν οικοπέδου επί του οποίου υπάρχουν κτίσματα κατοικιών ή επαγγελματικών στεγών, εφόσον βρίσκονται σε πυκνοδομημένες περιοχές με συντελεστή αξιοποίησης οικοπέδου μεγαλύτερο του 2,5 απαλλάσσεται από το φόρο ακίνητης περιουσίας. Για να χορηγηθεί η συγκεκριμένη απαλλαγή απαιτείται ο τίτλος του ακινήτου (π.χ. συμβόλαιο, σύσταση) καθώς και τα φύλλα υπολογισμού αξίας οικοπέδου.

11. Ποιος είναι υπόχρεος σε δήλωση ακίνητης περιουσίας και καταβολής φόρου για ακίνητα που έχει συναφθεί σύμβαση χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing);

Υπόχρεος σε δήλωση και καταβολή φόρου για τα ακίνητα που έχει συναφθεί σύμβαση χρηματοδοτικής μίσθωσης είναι ο κύριος του ακινήτου και **όχι** ο μισθωτής.

12. Με τι συντελεστή φορολογείται η αξία των ακινήτων των νομικών προσώπων;

Η συνολική αξία της ακίνητης περιουσίας των νομικών προσώπων φορολογείται με συντελεστή 6%. Τα ιδιοχρησιμοποιούμενα για την παραγωγή ή την άσκηση εμπορικής δραστηριότητας, κτίσματα των νομικών προσώπων φορολογούνται με συντελεστή 1%.

13. Με τι συντελεστή φορολογείται η αξία των ακινήτων των νομικών προσώπων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα;

Τα νομικά πρόσωπα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που επιδιώκουν σκοπούς κοινωφελείς, θρησκευτικούς, φιλανθρωπικούς και εκπαιδευτικούς, φορολογούνται με συντελεστή 3%. Τα ιδιοχρησιμοποιούμενα των νομικών προσώπων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα φορολογούνται με συντελεστή 1%.

14. Πως καταβάλλεται ο φόρος ακίνητης περιουσίας των νομικών προσώπων;

Για τα νομικά πρόσωπα ο φόρος που αναλογεί καταβάλλεται σε τρεις ίσες διμηνιαίες δόσεις από τις οποίες η πρώτη με την υποβολή της εμπρόθεσμης δήλωσης οι δε υπόλοιπες την τελευταία εργάσιμη για τις δημόσιες υπηρεσίες ημέρα των διμήνων που ακολουθούν.

15. Είναι απαραίτητη η καταβολή του 1/3 του φόρου που προέκυψε κατά την υποβολή της δήλωσης ακίνητης περιουσίας των νομικών προσώπων;

ΝΑΙ. Η δήλωση φόρου ακίνητης περιουσίας θεωρείται απαραίδεκτη και συνεπώς μη υποβληθείσα και δεν παράγει έννομα αποτελέσματα, εφόσον με την υποβολή της δεν καταβλήθηκε η πρώτη δόση, δηλαδή το 1/3 του αναλογούντος φόρου.

16. Παρέχεται έκπτωση σε περίπτωση ολοσχερούς εξόφλησης του αναλογούντος φόρου;

Όχι, στο νόμο δεν προβλέπεται έκπτωση σε περίπτωση εφάπαξ καταβολής.

17. Ποιοι πρόσθετοι φόροι επιβάλλονται για τα φυσικά και νομικά πρόσωπα που παραβαίνουν τις υποχρεώσεις τους;

Για την επιβολή των πρόσθετων φόρων και προστίμων φυσικών και νομικών προσώπων εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των παραγράφων 1, 4, 5, 6, 7 και 8 του άρθρου 1, καθώς και των άρθρων 2, 4, 9, 14, 15, 22, 23 και 24 του Ν. 2523/1997 (ΦΕΚ 179 Α'), όπως ισχύουν.

❖ **Συγκεκριμένα:** Όταν η δήλωση υποβληθεί εκπρόθεσμα επιβάλλεται πρόσθετος φόρος που ορίζεται σε ποσοστό 1% επί του φόρου που οφείλεται για κάθε μήνα καθυστέρησης και μέχρι 100%.

❖ Όταν υποβληθεί ανακριβής δήλωση, επιβάλλεται στον υπόχρεο πρόσθετος φόρος που ορίζεται σε ποσοστό 2% επί του φόρου την πληρωμή του οποίου θα απέφυγε ο υπόχρεος, για κάθε μήνα καθυστέρησης και μέχρι 200%.

- ❖ Όταν δεν υποβληθεί καθόλου δήλωση, επιβάλλεται πρόσθετος φόρος που ορίζεται σε ποσοστό 2,5% επί του φόρου την πληρωμή του οποίου θα απέφευγε ο υπόχρεος λόγω μη υποβολής της δήλωσης για κάθε μήνα καθυστέρησης και μέχρι 200%.
- ❖ Τέλος, επιβάλλεται πρόστιμο από 117 ευρώ έως 1.170 ευρώ στους υπόχρεους σε υποβολή δήλωσης, σε περιπτώσεις που δεν προκύπτει ποσό φόρου για καταβολή.
- ❖ Ειδικά για τα φυσικά πρόσωπα δεν επιβάλλεται το αυτοτελές πρόστιμο της προηγούμενης παραγράφου όταν δεν προκύπτει διαφορά φόρου για καταβολή εφόσον έχει ήδη επιβληθεί αυτοτελές πρόστιμο για τη δήλωση στοιχείων ακινήτων.

18. Ποιοί είναι υπόχρεοι σε υποβολή δήλωσης ειδικού φόρου για το έτος 2011;

Υπόχρεοι σε υποβολή δήλωσης ειδικού φόρου επί των ακινήτων για το έτος 2011 έχουν:

α) Οι νομικές οντότητες και τα νομικά πρόσωπα που είναι υπόχρεα σε καταβολή του φόρου αυτού.
 β) Ανώνυμες εταιρείες και εταιρείες περιορισμένης ευθύνης οι οποίες έχουν ως σκοπό, σύμφωνα με το καταστατικό τους, την αγορά, διαχείριση, επένδυση και εκμετάλλευση ακινήτων.
 γ) Οι νομικές οντότητες και τα νομικά πρόσωπα των περιπτώσεων γ' και στ' της παραγράφου 2 του άρθρου 15 του ν. 3091/2002, καθώς και αυτά της περίπτωσης δ' της παραγράφου 3 του ίδιου νόμου. Συγκεκριμένα:

- Ναυτιλιακές επιχειρήσεις που έχουν εγκαταστήσει γραφεία στην Ελλάδα σύμφωνα με τις διατάξεις του α.ν. 89/1967 (ΦΕΚ 132 Α'), όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με τον α.ν. 378/1968 (ΦΕΚ 82 Α'), το ν. 27/1975 (ΦΕΚ 77 Α'), το ν. 814/1978 (ΦΕΚ 144 Α') και το ν. 2234/1994 (ΦΕΚ 142 Α') και πλοιοκτήτριες εταιρείες εμπορικών πλοίων (περ. γ, παρ. 2, αρ. 15).
- Νομικά πρόσωπα τα οποία αποδεδειγμένα επιδιώκουν στην Ελλάδα σκοπούς κοινωφελείς, πολιτιστικούς, θρησκευτικούς, εκπαιδευτικούς (περ. στ, παρ. 2, αρ. 15).
- Εταιρείες, που έχουν την έδρα τους σύμφωνα με το καταστατικό τους στην Ελλάδα ή σε άλλη χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης των οποίων το σύνολο των ονομαστικών μετοχών, μεριδίων ή μερίδων ανήκουν σε ίδρυμα ημεδαπό ή αλλοδαπό, εφόσον αποδεδειγμένα επιδιώκει στην Ελλάδα κοινωφελείς σκοπούς, για τα ακίνητα που χρησιμοποιούνται για το σκοπό αυτόν (περ. δ' παρ. 3, αρ. 15).

19. Με τι συντελεστή φορολογούνται τα νομικά πρόσωπα που είναι υποκείμενα σε ειδικό φόρο επί των ακινήτων για το έτος 2011.

Ο συντελεστής φορολόγησης για το έτος 2011 και για κάθε επόμενο είναι 15% (άρθρο 57 ν. 3842/2010).

20. Πότε υποβάλλεται η δήλωση ειδικού φόρου επί των ακινήτων;

Η δήλωση ειδικού φόρου επί των ακινήτων για το έτος 2011 υποβάλλεται μέχρι την 20^η Μαΐου 2011.

21. Υποχρεούνται όλοι όσοι υποβάλλουν δήλωση ειδικού φόρου να συνυποβάλλουν και τα φύλλα υπολογισμού αξίας των ακινήτων τους;

Η δήλωση ειδικού φόρου συνοδεύεται από τα φύλλα υπολογισμού αξίας των ακινήτων, για όσα ακίνητα υπόκειται σε φόρο. Για τα απαλλασσόμενα ακίνητα δεν απαιτείται η συνυποβολή φύλλων υπολογισμού της αξίας τους.

Τελευταία ενημέρωση: 7/4/2011

Τηλ. Επικοινωνίας για παροχή διευκρινίσεων σε θέματα Φορολογίας Κεφαλαίου: 210-3375872

• **ΘΕΜΑΤΑ ΦΟΡΟΥ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗΣ ΑΞΙΑΣ (Φ.Π.Α.)**

1. Υποβολή περιοδικής δήλωσης.

Χρόνος και Τρόπος υποβολής της περιοδικής δήλωσης:

- Η περιοδική δήλωση υποβάλλεται:
 - Για κάθε ημερολογιακό μήνα: για όσους τηρούν Γ' κατηγορίας βιβλία Κ.Β.Σ. και το Δημόσιο εφόσον έχει υποχρέωση υποβολή περιοδικής δήλωσης.
 - Για κάθε ημερολογιακό τρίμηνο: για όσους τηρούν Β' κατηγορίας βιβλία Κ.Β.Σ.
- Η αρχική και εμπρόθεσμη περιοδική δήλωση υποβάλλεται υποχρεωτικά μέσω του ειδικού δικτύου TAXISnet για τους υποκείμενους στο φόρο που τηρούν βιβλία Γ' κατηγορίας Κ.Β.Σ. και προαιρετικά για τους υποκείμενους που τηρούν βιβλία Β' κατηγορίας Κ.Β.Σ. πλην ορισμένων κατηγοριών υποκειμένων στο φόρο οι οποίοι έχουν υποχρέωση να υποβάλλουν την περιοδική δήλωση αποκλειστικά στην Δ.Ο.Υ. (βλ. σχετ. ΑΥΟ ΠΟΛ 1257/2001, ΑΥΟ ΠΟΛ 1149/2002, ΑΥΟ ΠΟΛ 1019/2003).
- Τροποποιητικές και εκπρόθεσμες δηλώσεις υποβάλλονται αποκλειστικά στη Δ.Ο.Υ. (βλ. σχετ. ΑΥΟΟ ΠΟΛ 1060/2006)

Καταληκτική προθεσμία υποβολής της περιοδικής δήλωσης:

Α. Όταν η περιοδική υποβάλλεται στη Δ.Ο.Υ.:

- η 20η ημέρα του επόμενου μήνα, που ακολουθεί το μήνα ή το τρίμηνο, εφόσον αυτή είναι εργάσιμη, για υποκείμενους που ο ΑΦΜ λήγει στο ψηφίο 1,2
- η επόμενη εργάσιμη ημέρα της προθεσμίας για τα ψηφία 1,2, για υποκείμενους που ο ΑΦΜ λήγει στο ψηφίο 3,4
- η επόμενη εργάσιμη ημέρα της προθεσμίας για τα ψηφία 3,4, για υποκείμενους που ο ΑΦΜ λήγει στο ψηφίο 5,6
- η επόμενη εργάσιμη ημέρα της προθεσμίας για τα ψηφία 5,6, για υποκείμενους που ο ΑΦΜ λήγει στο ψηφίο 7,8
- η επόμενη εργάσιμη ημέρα της προθεσμίας για τα ψηφία 7,8, για υποκείμενους που ο ΑΦΜ λήγει στο ψηφίο 9,0.

Ειδικά για τους εγκεκριμένους αποθηκευτές αλκοολούχων ποτών και άλλων αλκοολούχων προϊόντων καταληκτική προθεσμία υποβολής θεωρείται η 26η ημέρα του επόμενου μήνα που ακολουθεί το μήνα ή το τρίμηνο και ανεξάρτητα από το τελευταίο ψηφίο του ΑΦΜ τους.

(βλ. σχετ. ΑΥΟΟ ΠΟΛ 1060/2006).

Β. Όταν η περιοδική δήλωση υποβάλλεται μέσω του ειδικού δικτύου TAXISnet:

- η 26^η ημέρα του επόμενου μήνα που ακολουθεί τη λήξη της φορολογικής περιόδου εφόσον πρόκειται για αρχική και εμπρόθεσμη δήλωση, η ίδια ημερομηνία θεωρείται ως καταληκτική για τις πληρωμές των οφειλόμενων ποσών μέσω των τραπεζών,
- η τελευταία ημέρα του επόμενου μήνα που ακολουθεί τη λήξη της φορολογικής περιόδου στην οποία αφορά η δήλωση, εφόσον πρόκειται για αρχική και εμπρόθεσμη πιστωτική ή μηδενική δήλωση.

Οι ανωτέρω προθεσμίες υποβολής μέσω του ειδικού δικτύου TAXISnet ισχύουν και για τις περιπτώσεις που οι δηλώσεις αυτές υποβάλλονται στην αρμόδια Δ.Ο.Υ., λόγω τεχνικής αδυναμίας υποβολής τους μέσω του συστήματος TAXISnet ή πληρωμής τους μέσω των πιστωτικών ιδρυμάτων και του Διατραπεζικού Συστήματος ΔΙΑΣ.

(βλ. σχετ. ΑΥΟΟ ΠΟΛ 1060/2006).

Γ. Σε περίπτωση γενικής ή τοπικής αργίας, ή τοπικά μη εργάσιμης ημέρας όλες οι παραπάνω προθεσμίες υποβολής, μετακυλίνουν ανάλογα (βλ. σχετ. ΑΥΟΟ ΠΟΛ 1060/2006). Σημειώνεται ότι στην περίπτωση γενικής αργίας είναι δυνατή η υποβολή της περιοδικής δήλωσης μέσω του ειδικού δικτύου TAXISnet την νέα καταληκτική ημερομηνία υποβολής. Αντίθετα στην περίπτωση της τοπικής αργίας ή τοπικά μη εργάσιμης ημέρας δεν είναι δυνατή η υποβολή της περιοδικής δήλωσης μέσω του ειδικού δικτύου TAXISnet, η περίπτωση αυτή λογίζεται ως τεχνική αδυναμία του ειδικού δικτύου και η περιοδική δήλωση υποβάλλεται την νέα καταληκτική ημερομηνία υποβολής στη Δ.Ο.Υ.

Δ. Όταν η περιοδική δήλωση Φ.Π.Α., που υποβλήθηκε ηλεκτρονικά μέσω του TAXISnet, απορριφθεί λόγω λανθασμένης καταβολής του χρεωστικού υπολοίπου, η προθεσμία υποβολής παρατείνεται μέχρι την 5^η ημέρα του μεθεπόμενου μήνα που ακολουθεί τη λήξη της φορολογικής περιόδου στην οποία αφορά η δήλωση, εφόσον η περιοδική δήλωση είχε αρχικά υποβληθεί εμπρόθεσμα, είχε δοθεί εμπρόθεσμα η εντολή πληρωμής στην Τράπεζα και υπήρχε τουλάχιστον το ακριβές υπόλοιπο στο λογαριασμό του υπόχρεου την ημερομηνία πληρωμής.

Στην περίπτωση αυτή ο υποκείμενος στο φόρο υποβάλλει εκ νέου την απορριφθείσα περιοδική δήλωση στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. (στην ανωτέρω προθεσμία) συνυποβάλλοντας τα απαραίτητα δικαιολογητικά από τα οποία να προκύπτει ότι πληρούνται οι προαναφερθείσες προϋποθέσεις (βλ. σχετ. ΑΥΟΟ ΠΟΛ 1003/2004 και ΕΔΥΟΟ ΠΟΛ 1111/2004).

2. Υποβολή εκκαθαριστικής δήλωσης.

α) Για τους υποκείμενους των οποίων η διαχειριστική περίοδος λήγει την 31/12/2010 καθώς και για τους υποκείμενους των οποίων η διαχειριστική περίοδος λήγει μετά την 1/1/2011 διευκρινίσεις για την υποβολή της εκκαθαριστικής δήλωσης πρόκειται να δοθούν με σχετική Υπουργική Απόφαση.

β) Για υποκείμενους των οποίων η διαχειριστική περίοδος έληξε από οποιαδήποτε αιτία ή λόγω οριστικής παύσης εργασιών ή διακοπής των υπαγομένων σε Φ.Π.Α. δραστηριοτήτων εντός του 2010, η εκκαθαριστική δήλωση υποβάλλεται:

i. Μέχρι την 20η ημέρα του τρίτου μήνα από το τέλος του μήνα της λήξης της διαχειριστικής περιόδου ή της οριστικής παύσης εργασιών ή της διακοπής των υπαγομένων σε Φ.Π.Α. δραστηριοτήτων, εάν κατά τη λήξη τηρούσαν βιβλία Α' ή Β' κατηγορίας του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων.

ii. Μέχρι την 20η ημέρα του πέμπτου μήνα από το τέλος του μήνα της λήξης της διαχειριστικής περιόδου ή της οριστικής παύσης εργασιών ή της διακοπής των υπαγομένων σε Φ.Π.Α. δραστηριοτήτων, εάν κατά τη λήξη τηρούσαν βιβλία Γ' κατηγορίας του Κ.Β.Σ.

Σημειώνεται ότι η δήλωση οριστικής παύσης εργασιών υποβάλλεται για μεν τα φυσικά πρόσωπα εντός δέκα (10) ημερών από την οριστική παύση των εργασιών τους, για δε τα νομικά πρόσωπα και τις ενώσεις προσώπων εντός τριάντα (30) ημερών από τη λύση τους (σχετ. το άρθρο 36 παρ. 1 περ. γ' του Κώδικα ΦΠΑ).

γ) Στην περίπτωση οριστικής παύσης εργασιών λόγω θανάτου του υποκειμένου εντός του 2010, η εκκαθαριστική δήλωση υποβάλλεται:

i. Μέχρι την 20η ημέρα του τρίτου μήνα από το τέλος του μήνα της εμπρόθεσμης υποβολής της δήλωσης οριστικής παύσης εργασιών, αν κατά τη λήξη της διαχειριστικής αυτής περιόδου τηρούσε βιβλία Α' ή Β' κατηγορίας του Κ.Β.Σ.

ii. Μέχρι την 20η ημέρα του πέμπτου μήνα από το τέλος του μήνα της εμπρόθεσμης υποβολής της δήλωσης οριστικής παύσης εργασιών, αν κατά τη λήξη της διαχειριστικής αυτής περιόδου τηρούσε βιβλία Γ' κατηγορίας του Κ.Β.Σ.

Σημειώνεται ότι η δήλωση οριστικής παύσης εργασιών υποβάλλεται, σε περίπτωση κληρονομικής διαδοχής επιχείρησης ως συνόλου, από τους κληρονόμους, μέσα σε δέκα (10) ημέρες, από την ενεργό ανάμιξή τους στην κληρονομούμενη επιχείρηση και όχι πέραν των δέκα (10) ημερών από την λήξη της προθεσμίας αποποίησης, που προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 1847 του Αστικού Κώδικα, σε κάθε άλλη περίπτωση (σχετ. το άρθρο 36 παρ. 1 περ. γ' του Κώδικα ΦΠΑ).

Η εκκαθαριστική δήλωση για τις ανωτέρω περιπτώσεις β' και γ' υποβάλλεται αποκλειστικά σε έντυπη μορφή στην αρμόδια Δ.Ο.Υ.

Σημειώνεται ότι σε περίπτωση γενικής ή τοπικής αργίας ή τοπικά μη εργάσιμης ημέρας, η προθεσμία υποβολής της εκκαθαριστικής δήλωσης υποβάλλεται την αμέσως επόμενη εργάσιμη ημέρα.

3. Υποβολή τελευταίας περιοδικής και εκκαθαριστικής δήλωσης Φ.Π.Α. σε περίπτωση μετασχηματισμού των επιχειρήσεων.

Στον μετασχηματισμό σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2166/1993 (ΦΕΚ 137/Α') όπως ισχύει, οι μετατρεπόμενες, συγχωνευόμενες ή απορροφώμενες επιχειρήσεις υποβάλλουν στην αρμόδια για τη φορολογία τους Δ.Ο.Υ. εκκαθαριστική δήλωση για τις πράξεις που πραγματοποίησαν μέχρι τον χρόνο σύνταξης του ισολογισμού μετασχηματισμού.

Για το χρόνο υποβολής της εκκαθαριστικής δήλωσης ισχύει ότι αναφέρθηκε στην ερώτηση 4. Ως ημερομηνία αφετηρίας για την προθεσμία εμπρόθεσμης υποβολής της εκκαθαριστικής δήλωσης θεωρείται η ημερομηνία ολοκλήρωσης του μετασχηματισμού.

Επιπλέον, από το χρόνο σύνταξης του ισολογισμού μετασχηματισμού και μέχρι το χρόνο ολοκλήρωσης του μετασχηματισμού, κάθε μία από τις μετασχηματιζόμενες επιχειρήσεις για τις πράξεις που διενεργεί στο όνομά της αλλά για λογαριασμό της προερχόμενης από το μετασχηματισμό αυτό εταιρείας, υποχρεούται να υποβάλλει περιοδικές δηλώσεις για κάθε φορολογική περίοδο. Περισσότερες διευκρινίσεις έχουν δοθεί με την Ε.Δ.Υ.Ο. ΠΟΛ 1131/1995.

Ειδικά για την διαδικασία υποβολής των ανακεφαλαιωτικών πινάκων από μετασχηματιζόμενες επιχειρήσεις σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.2166/1993 (ΦΕΚ Α' 137) και τα προβλεπόμενα στην υπ' αριθ. 1055240/439/0015/9.5.1995/ ΠΟΛ1131/95 εγκύκλιο, έχουν οδηγιές με την Ε.Δ.Υ.Ο. 1091531/7453/1653/ Δ0014/25.9.2009.

4. Κυρώσεις στην περίπτωση εκπρόθεσμης υποβολής περιοδικών δηλώσεων ΦΠΑ.

α) Προσαύξηση 1,5% για κάθε μήνα καθυστέρησης, εφόσον από τη δήλωση προκύπτει φόρος για καταβολή.

β) Πρόστιμο από 117 έως 1170€ το οποίο κατά τον συμβιβασμό μειώνεται στο 1/3 στην περίπτωση πιστωτική ή μηδενικής δήλωσης.

5. Υποχρεώσεις σε περίπτωση οριστικής παύσης εργασιών /διακοπής εργασιών

Σε περίπτωση παύσης εργασιών, πρέπει να εκπληρωθούν οι παρακάτω υποχρεώσεις:

- υποβολή περιοδικής δήλωσης μέχρι την 20^η ημέρα του επόμενου μήνα που ακολουθεί τη φορολογική περίοδο (μήνα ή τρίμηνο), στην οποία ανήκει το τελευταίο χρονικό διάστημα λειτουργίας του υποκείμενου και όχι αργότερα από την προθεσμία υποβολής της εκκαθαριστικής δήλωσης.

Εξαιρετικά, προκειμένου για οριστική παύση εργασιών λόγω λήξης νομικού προσώπου και ενώσεων προσώπων είτε λόγω θανάτου του υποκείμενου, η περιοδική δήλωση υποβάλλεται εμπρόθεσμα μέχρι την 20^η ημέρα του επόμενου μήνα που ακολουθεί τη φορολογική περίοδο (μήνα ή τρίμηνο), στην οποία ανήκει το τελευταίο χρονικό διάστημα λειτουργίας υποκείμενου ή εντός 20 ημερών από την εμπρόθεσμη υποβολή της δήλωσης οριστικής παύσης εργασιών σύμφωνα με τις διατάξεις της περίπτωσης γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 36 του Κώδικα Φ.Π.Α.

- υποβολή εκκαθαριστικής δήλωσης σύμφωνα με τις προθεσμίες που αναφέρονται στο σημείο 4.γ.
- έκδοση ειδικού στοιχείου αυτοπαράδοσης για τα αποθέματα της επιχείρησης, πάγια (εφόσον έχει παρέλθει η πενταετής περίοδος διακανονισμού του φόρου που τα επιβάρυνε κατά την αγορά τους) και εμπορεύσιμα, που υπάρχουν κατά την στιγμή της παύσης στην κατοχή της επιχείρησης.

6. Υποβολή ανακεφαλαιωτικών πινάκων.

Οι ανακεφαλαιωτικοί πίνακες (ενδοκοινοτικών Αποκτήσεων αγαθών και λήψεων υπηρεσιών - ενδοκοινοτικών παραδόσεων αγαθών και παρεχόμενων υπηρεσιών), από **1.1.10** υποβάλλονται για κάθε ημερολογιακό μήνα.

Η υποβολή των αρχικών και εμπρόθεσμων ανακεφαλαιωτικών πινάκων πραγματοποιείται υποχρεωτικά αποκλειστικά και μόνο ηλεκτρονικά μέσω του ειδικού δικτύου (TAXISnet) για κάθε ημερολογιακή περίοδο. Κατ' εξαίρεση η υποβολή των αρχικών και εμπρόθεσμων ανακεφαλαιωτικών πινάκων πραγματοποιείται υποχρεωτικά σε έντυπη μορφή στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. στις παρακάτω περιπτώσεις από:

i. Τους υποκείμενους που δεν έχουν υποχρέωση υποβολής περιοδικών δηλώσεων ΦΠΑ και ειδικότερα:

α. τους υποκείμενους στο φόρο που υπάγονται στο ειδικό καθεστώς των αγροτών του άρθρου 41 του Κώδικα Φ.Π.Α.,

β. τους υποκείμενους στο φόρο που πραγματοποιούν μόνο παραδόσεις αγαθών ή παροχές υπηρεσιών, που δεν τους παρέχουν κανένα δικαίωμα έκπτωσης.

ii. Το Ελληνικό Δημόσιο, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τους δήμους, τις κοινότητες, τους συνεταιρισμούς και γενικά τα νομικά πρόσωπα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα.

iii. Τους υποκείμενους που έχουν δηλώσει παύση εργασιών ή έχουν τεθεί σε αδράνεια, εκκαθάριση ή πτώχευση, εφόσον έχουν υποβάλλει ανάλογη δήλωση μεταβολών στην αρμόδια Δ.Ο.Υ., κατά το χρόνο υποβολής του ανακεφαλαιωτικού πίνακα.

iv. Τις επιχειρήσεις που μετασχηματίζονται, μετατρέπονται, συγχωνεύονται, διασπώνται ή απορροφώνται.

v. Τους υποκείμενους που διενήργησαν παύση και επανέναρξη εργασιών εντός της ίδιας ημερολογιακής περιόδου και για τους ανακεφαλαιωτικούς πίνακες που έχουν υποχρέωση να υποβάλλουν για πράξεις που διενήργησαν από την ημερομηνία επανέναρξης μέχρι το τέλος της

οικείας ημερολογιακής περιόδου αναφοράς, εφόσον προηγήθηκε υποβολή ανακεφαλαιωτικού πίνακα για πράξεις που διενεργήθηκαν την περίοδο προ της παύσης εργασιών και για την ίδια ημερολογιακή περίοδο.

vi. Την Τράπεζα της Ελλάδος.

Η υποβολή των διορθωτικών ή εκπρόθεσμων ανακεφαλαιωτικών πινάκων πραγματοποιείται υποχρεωτικά αποκλειστικά και μόνο σε έντυπη μορφή στην αρμόδια Δ.Ο.Υ.

Ως καταληκτική ημερομηνία για την υποβολή των αρχικών και εκπρόθεσμων ανακεφαλαιωτικών πινάκων ορίζεται η 26η ημέρα του επόμενου μήνα από τη λήξη της μηνιαίας περιόδου την οποία αφορά (είτε μέσω του ειδικού δικτύου TAXISnet είτε μέσω της Δ.Ο.Υ.). Σε περίπτωση αργίας, η ανωτέρω καταληκτική ημερομηνία μεταφέρεται την επόμενη εργάσιμη ημέρα.

Εφόσον την καταληκτική ημερομηνία υποβολής διαπιστώνεται ότι υπάρχει τεχνική αδυναμία του ειδικού δικτύου (TAXISnet) να κάνει αποδεκτή την υποβολή των ανακεφαλαιωτικών πινάκων, αυτοί θα υποβάλλονται σε έντυπη μορφή στη Δ.Ο.Υ. την επόμενη τοπικά εργάσιμη ημέρα.

(βλ. σχετ. ΑΥΟΟ ΠΟΛ 1127/2009, ΕΔΥΟΟ 1091531/1453/1653/Δ0014/25.9.2009).

7. Υποβολή δήλωσης INTRASTAT.

Η στατιστική δήλωση INTRASTAT υποβάλλεται μηνιαίως, είτε εντύπως στην αρμόδια Δ.Ο.Υ., είτε σε ηλεκτρονική μορφή, ανεξαρτήτως της κατηγορίας τήρησης βιβλίων του Κ.Β.Σ.. Η κεντρική σελίδα της υπηρεσίας ηλεκτρονικής υποβολής της δήλωσης INTRASTAT βρίσκεται στην ηλεκτρονική δ/νση: <http://eurostat.statistics.gr/>.

Η προθεσμία υποβολής της δήλωσης INTRASTAT, εφόσον υποβάλλεται εντύπως στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. ακολουθεί τις ημερομηνίες υποβολής των περιοδικών δηλώσεων ΦΠΑ, σύμφωνα με τα όσα αναφέρθηκαν ανωτέρω.

(βλ. σχετ. ΑΥΟΟ ΠΟΛ 1060/2006, ΑΥΟΟ ΠΟΛ 1098/2006, ΑΥΟΟ ΠΟΛ 1127/2009).

8. Τρόπος υποβολής περιοδικών, εκκαθαριστικών δηλώσεων ΦΠΑ και ανακεφαλαιωτικών πινάκων ενδοκοινοτικών αποκτήσεων αγαθών και λήψεων υπηρεσιών – ενδοκοινοτικών παραδόσεων αγαθών και παρεχόμενων υπηρεσιών, μέσω του ειδικού δικτύου TAXISnet.

Οι υποκείμενοι στο φόρο για να υποβάλλουν τις δηλώσεις ηλεκτρονικά μέσω του ειδικού δικτύου TAXISnet πρέπει να πιστοποιηθούν από τη Γενική Γραμματεία Πληροφορικών Συστημάτων (Γ.Γ.Π.Σ.), ακολουθώντας τη διαδικασία εγγραφής στις ηλεκτρονικές υπηρεσίες.

Η διαδικασία εγγραφής για τους νέους χρήστες του TAXISnet περιλαμβάνει τα εξής βήματα:

1. Υποβολή Αίτησης Εγγραφής

Ο υποψήφιος νέος χρήστης του TaxisNet συμπληρώνει ηλεκτρονικά την αίτηση εγγραφής του, δηλώνοντας το όνομα (username) και τον κωδικό πρόσβασης (password) που επιθυμεί να έχει ως χρήστης του συστήματος. Με την επιτυχή ολοκλήρωση των ελέγχων του συστήματος ο χρήστης λαμβάνει σημείωμα στο οποίο αναγράφονται ο Α.Φ.Μ., η ημερομηνία και η ώρα υποβολής της αίτησης καθώς επίσης και η προθεσμία μέσα στην οποία πρέπει να μεταβεί στη Δ.Ο.Υ., για να παραλάβει τον κλειδάριθμο και να ολοκληρώσει το δεύτερο βήμα.

2. Έγκριση αίτησης στη Δ.Ο.Υ.

Ο υποψήφιος νέος χρήστης του TaxisNet μεταβαίνει στο τμήμα Μητρώου της Δ.Ο.Υ. και ζητά την έγκριση της αίτησής του. Απαιτείται αυτοπρόσωπη παρουσία του φορολογούμενου στη Δ.Ο.Υ. εφόσον πρόκειται για Φυσικό πρόσωπο, είτε του νομίμου εκπροσώπου για Νομικά Πρόσωπα και Ενώσεις Προσώπων. Το μόνο στοιχείο που απαιτείται είναι ο Α.Φ.Μ. και το έγγραφο ταυτοποίησης (αστυνομική ταυτότητα, διαβατήριο κ.λπ.) το οποίο πρέπει να είναι καταχωρημένο στο ΜΗΤΡΩΟ TAXIS.

3. Ενεργοποίηση Λογαριασμού Χρήστη (User Account)

Ο υποψήφιος νέος χρήστης του TaxisNet ενεργοποιεί ηλεκτρονικά τον λογαριασμό του. Στο βήμα αυτό του ζητείται να αλλάξει τον αρχικό κωδικό πρόσβασης (password). Η ενεργοποίηση του λογαριασμού του απαιτεί τη γνώση τριών (3) κωδικών: το όνομα χρήστη (username), τον κωδικό πρόσβασης (password) και τον κλειδάριθμο, ο οποίος παραλαμβάνεται μόνο από τον ίδιο το χρήστη.

Οι χρήστες του TaxisNet που αυτή τη στιγμή κάνουν χρήση των υφισταμένων ηλεκτρονικών υπηρεσιών, θα διατηρηθούν σε ισχύ. Θα μπορούν να υποβάλλουν κάθε είδους δήλωση. Αν επιθυμούν να κάνουν χρήση των νέων υπηρεσιών που θα παρέχονται σταδιακά (εξουσιοδοτήσεις σε λογιστές, πρόσβαση στη συνολική φορολογική εικόνα, μεταβολές προσωπικών στοιχείων, επιχείρησης κλπ) θα πρέπει να επισκεφθούν τη Δ.Ο.Υ. το αργότερο μέχρι 31/12/2011 προκειμένου να ολοκληρώσουν τη διαδικασία έγκρισης της αίτησης. Για τους χρήστες αυτούς η Αίτηση Εγγραφής θα γίνει αυτόματα κατά τη διαδικασία μετάπτωσης των στοιχείων των υφισταμένων χρηστών.

Οι όροι και οι προϋποθέσεις υποβολής των υπ' όψη δηλώσεων καθορίζονται με τις Α.Υ.Ο. 1178/2010, Α.Υ.Ο.Ο. ΠΟΛ 1127/2010, Α.Υ.Ο. ΠΟΛ 1141/2009, Κ.Υ.Α. 1045138/2497/604/Δ0014/27.04.2005 (ΦΕΚ 615/Β'/10.05.2005).

9. Διευκρινίσεις σχετικά με τις ενδοκοινοτικές συναλλαγές και την εγγραφή των υποκειμένων στο φόρο στο Μητρώο V.I.E.S.

Κάθε υποκείμενος στο φόρο που είναι εγκατεστημένος στο εσωτερικό της χώρας και προτίθεται να πραγματοποιήσει ενδοκοινοτικές συναλλαγές (ενδοκοινοτική απόκτηση – ενδοκοινοτική παράδοση – ενδοκοινοτική παροχή υπηρεσιών – ενδοκοινοτική λήψη υπηρεσιών) έχει υποχρέωση πριν την έναρξη της συναλλαγής (τιμολόγησης) να υποβάλλει στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. «δήλωση έναρξης – μεταβολής εργασιών φυσικού προσώπου» (έντυπο Μ2) ή «δήλωση έναρξης – μεταβολής εργασιών μη φυσικού προσώπου» (έντυπο Μ3), κατά περίπτωση, για την εγγραφή του στο μητρώο V.I.E.S.

Στη συνέχεια προβαίνει, πριν την έναρξη κάθε συναλλαγής στον έλεγχο εγκυρότητας του κοινοτικού Α.Φ.Μ./Φ.Π.Α.σε σχέση με την επωνυμία του. Ο έλεγχος εγκυρότητας του κοινοτικού Α.Φ.Μ./Φ.Π.Α. πραγματοποιείται στις ηλεκτρονικές διευθύνσεις www.gsis.gr, και www.europa.eu.int/vies. Για τα κράτη μέλη που δεν είναι δυνατό να γίνει επιβεβαίωση της επωνυμίας μέσω των ηλεκτρονικών αυτών διευθύνσεων, ο έλεγχος εγκυρότητας πραγματοποιείται τηλεφωνικά στον αριθμό 210-3640076.

Τέλος, προκειμένου για αγαθά, απαραίτητη προϋπόθεση για να θεωρηθεί μια συναλλαγή ως ενδοκοινοτική είναι και η αποδεδειγμένη φυσική διακίνηση των αγαθών μεταξύ διαφορετικών κρατών μελών (βλ. σχετ. Ε.Δ.Υ.Ο. ΠΟΛ. 1201/1999).

Σημειώνεται ότι από 01/01/2010 στους ανακεφαλαιωτικούς πίνακες καταχωρείται και η συνολική αξία των ενδοκοινοτικών παροχών και λήψεων υπηρεσιών εφόσον: i) ο τόπος φορολογίας είναι το κράτος μέλος του λήπτη των υπηρεσιών και υπόχρεος για την καταβολή του φόρου είναι ο λήπτης των υπηρεσιών (σύμφωνα με το άρθρο 14 παρ. 2 περ. α' του Κώδικα ΦΠΑ), ii) οι υπηρεσίες δεν απαλλάσσονται από το φόρο σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις στο κράτος μέλος του λήπτη των υπηρεσιών, δηλαδή δεν δηλώνονται οι πράξεις για τις οποίες δεν υπάρχει υποχρέωση καταβολής φόρου από το λήπτη.

Σημειώνεται ότι όσον αφορά την ενδοκοινοτική λήψη υπηρεσιών, η υποχρέωση εγγραφής στο V.I.E.S. και υποβολής ανακεφαλαιωτικών πινάκων ισχύει για κάθε υποκείμενο στο φόρο, ανεξάρτητα εάν πρόκειται για υποκείμενο στο φόρο που απαλλάσσεται στο εσωτερικό λόγω μικρού τζίρου (μικρές απαλλασσόμενες επιχειρήσεις), ή οι πράξεις του απαλλάσσονται από το φόρο (πράξεις του άρθρου 22 του Κώδικα ΦΠΑ, αγρότες του ειδικού καθεστώτος).

Το ίδιο ισχύει και για τις ενδοκοινοτικές παροχές υπηρεσιών (υπηρεσίες που φορολογούνται σε άλλο κράτος μέλος, σύμφωνα με το άρθρο 14.2.α του Κώδικα ΦΠΑ), από οποιοδήποτε υποκείμενο στο φόρο.

10. Πώς αποδίδεται ο Φ.Π.Α., για ενδοκοινοτική απόκτηση αγαθών ή ενδοκοινοτική λήψη υπηρεσιών για την οποία πρέπει να αποδοθεί φόρος από πρόσωπα που στερούνται του δικαιώματος έκπτωσης του φόρου.

Τα μη υποκείμενα στο φόρο νομικά πρόσωπα, τα πρόσωπα που ενεργούν αποκλειστικά πράξεις για τις οποίες δεν παρέχεται δικαίωμα έκπτωσης του φόρου των εισροών τους, οι απαλλασσόμενες μικρές επιχειρήσεις και οι αγρότες του ειδικού καθεστώτος καθίστανται υπόχρεοι για την καταβολή ΦΠΑ για την ενδοκοινοτική απόκτηση αγαθών, καθώς και την ενδοκοινοτική λήψη υπηρεσιών που πραγματοποιούν. Ο φόρος αποδίδεται με έκτακτη περιοδική δήλωση, μέχρι τη δεκάτη πέμπτη (15η) ημέρα του επομένου μήνα που ακολουθεί το μήνα που κατέστη απαιτητός ο φόρος, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 16 και 18 του Κώδικα Φ.Π.Α., στις περιπτώσεις που:

Ενδοκοινοτικές αποκτήσεις αγαθών

α) οι συναλλαγές που πραγματοποιούν υπερβαίνουν το όριο των 10.000,00€ (χωρίς το ΦΠΑ) από όλα τα κράτη μέλη, κατά την τρέχουσα διαχειριστική περίοδο, καθώς και την επόμενη διαχειριστική περίοδο (ανεξάρτητα ύψους αποκτήσεων).

β) επιλέγουν τη φορολόγησή τους, αποκτώντας ΑΦΜ/ΦΠΑ και κοινοποιώντας τον στον προμηθευτή τους. Η επιλογή αυτή γίνεται με υποβολή δήλωσης μεταβολών - μετάταξης, η οποία ισχύει τουλάχιστον για δύο πλήρεις διαχειριστικές περιόδους, μετά την πάροδο των οποίων μπορεί να ανακληθεί. Η ανάκληση θα ισχύει από την επόμενη διαχειριστική περίοδο.

Ενδοκοινοτικές λήψεις υπηρεσιών

Η υποχρέωση για καταβολή ΦΠΑ για υπηρεσίες που λαμβάνονται από άλλο κράτος μέλος και οι οποίες φορολογούνται στην Ελλάδα, σύμφωνα με το άρθρο 14.2.α του Κώδικα ΦΠΑ, ισχύει για κάθε υποκείμενο στο φόρο, ανεξάρτητα από το ύψος των υπηρεσιών αυτών.

Επίσης η υποχρέωση αυτή ισχύει και για τα ΝΠΔΔ, τα οποία διαθέτουν ΑΦΜ για ενδοκοινοτικές αποκτήσεις αγαθών που πραγματοποιούν, καθώς και για τα ΝΠΔΔ τα οποία παράλληλα ασκούν δραστηριότητα που υπάγεται στο φόρο ανεξάρτητα από το εάν οι υπηρεσίες χρησιμοποιούνται για τη φορολογητέα δραστηριότητα ή για τη δραστηριότητα δημόσιας εξουσίας.

Σημειώνεται ότι στις ανωτέρω περιπτώσεις τα πρόσωπα αυτά δεν έχουν υποχρέωση υποβολής εκκαθαριστικής δήλωσης, αντίθετα υποχρεούνται στην υποβολή ανακεφαλαιωτικού πίνακα ενδοκοινοτικών αποκτήσεων αγαθών και λήψεων υπηρεσιών και δήλωσης INTRASTAT εφόσον έχουν υπερβεί το στατιστικό κατώφλι εξομίσωσης.

11. Τόπος φορολόγησης υπηρεσιών.

Από 1.1.2010

α) Υπηρεσίες που παρέχονται προς **υποκείμενους στο φόρο** (επιχείρηση), φορολογούνται στον τόπο του λήπτη (πελάτη), εκτός από τις εξής υπηρεσίες:

- υπηρεσίες σχετικές με ακίνητο (φορολόγηση στον τόπο του ακινήτου),
- μεταφορές προσώπων (φορολόγηση ανάλογα με το διανυόμενο διάστημα),
- καλλιτεχνικές, εκπαιδευτικές κλπ. υπηρεσίες (φορολόγηση στον τόπο εκτέλεσης),
- υπηρεσίες εστιατορίου και εστίασης (φορολόγηση στον τόπο πραγματοποίησης και σε περίπτωση ενδοκοινοτικών ταξιδίων μεταξύ Ελλάδος και άλλων κρατών μελών, φορολόγηση στον τόπο αναχώρησης του ταξιδιού),
- μίσθωση μεταφορικών μέσων μέχρι 30 ημέρες και προκειμένου περί πλοίων μέχρι 90 ημέρες (φορολόγηση στον τόπο που το μεταφορικό μέσο τίθεται στη διάθεση του πελάτη),

β) Υπηρεσίες που παρέχονται προς **μη υποκείμενους στο φόρο** (τελικούς καταναλωτές) φορολογούνται στον **τόπο του παρέχοντος**, εκτός από τις υπηρεσίες που αναφέρονται στην περίπτωση **(α)** ανωτέρω και επιπλέον τις εξής υπηρεσίες:

- υπηρεσίες μεσαζόντων (φορολόγηση στον τόπο που φορολογείται η κύρια υπηρεσία που αφορά η μεσολάβηση),
- μεταφορά αγαθών (φορολόγηση ανάλογα με το διανυόμενο διάστημα) και προκειμένου για ενδοκοινοτικές μεταφορές αγαθών φορολόγηση στον τόπο αναχώρησης,
- παρεπόμενες της μεταφοράς υπηρεσίες (φορολόγηση στον τόπο που εκτελούνται)
- πραγματογνωμοσύνες και εργασίες επί κινητών αγαθών (φορολόγηση στον τόπο που εκτελούνται),
- ηλεκτρονικές υπηρεσίες και ορισμένες άυλες υπηρεσίες, όπως διαφήμιση, δικαιώματα, συμβουλευτικές υπηρεσίες, τραπεζικές, ασφαλιστικές, ραδιοτηλεοπτικές, κλπ. (φορολόγηση στον τόπο του λήπτη).

12. Εφαρμοζόμενος συντελεστής Φ.Π.Α.

Ο συντελεστής του φόρου προστιθέμενης αξίας ορίζεται σε 23% στη φορολογητέα αξία, όπως αυτή προσδιορίζεται από τις διατάξεις των άρθρων 19 και 20 του Κώδικα Φ.Π.Α. (ν.2859/2000), όπως ισχύει.

Κατ' εξαίρεση, συγκεκριμένες κατηγορίες αγαθών και υπηρεσιών που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα ΙΙΙ του Κώδικα Φ.Π.Α. υπάγονται στο μειωμένο συντελεστή ο οποίος από 1.1.2011 είναι **13%**.

Σημειώνεται ότι από **23.4.10** στο μειωμένο συντελεστή υπάγεται και η θέρμανση μέσω δικτύου (τηλεθέρμανση), ενώ από την ίδια ημερομηνία το δικαίωμα χρήσης αθλητικών εγκαταστάσεων υπάγεται στον κανονικό συντελεστή.

Στο ίδιο Παράρτημα περιλαμβάνονται αγαθά και υπηρεσίες που υπάγονται στον υπερμειωμένο συντελεστή (από 1.1.2011 **6,5%**). Στον υπερμειωμένο αυτό συντελεστή υπάγονται:

- τα βιβλία της ΔΚ 4901
- τα βιβλία με εικόνες για παιδιά της ΔΚ 4903 (από **1.1.2011**)
- οι εφημερίδες και τα περιοδικά της ΔΚ 4902
- τα φάρμακα για την ιατρική του ανθρώπου, των ΔΚ 3003 και 3004 και τα εμβόλια για την ιατρική του ανθρώπου της ΔΚ 3002 (από **1.1.2011**)
- τα εισιτήρια για θεατρικές παραστάσεις.
- η διαμονή σε ξενοδοχεία και παρόμοιους χώρους, συμπεριλαμβανομένης και της παροχής καταλύματος διακοπών και της μίσθωσης χώρου σε κατασκήνωση ή κάμπινγκ για τροχόσπιτα (από **1.1.2011**).

Κάθε κατηγορία αγαθών οριοθετείται από τις δασμολογικές κλάσεις (Δ.Κ.) όπως αυτές αναφέρονται στη Συνδυασμένη Ονοματολογία του έτους 1996.

13. Σε ποιες περιπτώσεις (γεωγραφικές περιοχές) ισχύουν οι μειωμένοι, κατά 30%, συντελεστές Φ.Π.Α.

Για τα νησιά των νομών Λέσβου, Χίου, Σάμου, Δωδεκανήσου, Κυκλάδων και τα νησιά του Αιγαίου Θάσο, Σαμοθράκη, Βόρειες Σποράδες και Σκύρο, οι συντελεστές του φόρου μειώνονται κατά τριάντα τοις εκατό (30%) και από 1.1.2011 είναι **5%, 9% και 16%**.

Οι μειωμένοι συντελεστές Φ.Π.Α. εφαρμόζονται στα αγαθά, με εξαίρεση τα καπνοβιομηχανικά προϊόντα και τα μεταφορικά μέσα, εφόσον αυτά:

- α) βρίσκονται στα νησιά αυτά και παραδίδονται από υποκείμενο στο φόρο που είναι εγκαταστημένος στα νησιά αυτά, ή
- β) πωλούνται με προορισμό τα νησιά αυτά από υποκείμενο στο φόρο, εγκαταστημένο σε οποιοδήποτε μέρος του εσωτερικού της χώρας, προς αγοραστή υποκείμενο ή προς μη υποκείμενο στο φόρο νομικό πρόσωπο, εγκαταστημένο στα νησιά αυτά, ή
- γ) αποστέλλονται ή μεταφέρονται προς υποκείμενο στο φόρο ή προς μη υποκείμενο στο φόρο νομικό πρόσωπο που είναι εγκαταστημένο στα νησιά αυτά, στα πλαίσια της ενδοκοινοτικής απόκτησης αγαθών, ή
- δ) εισάγονται στα νησιά αυτά.

Όσον αφορά στην παροχή υπηρεσιών, οι μειωμένοι συντελεστές Φ.Π.Α. ισχύουν, εφόσον πληρούνται σωρευτικά οι εξής δύο προϋποθέσεις:

- α) Οι υπηρεσίες παρέχονται από υποκείμενους στο φόρο που έχουν την εγκατάστασή τους στις εν λόγω νησιωτικές περιοχές. Στην έννοια της εγκατάστασης περιλαμβάνεται η ύπαρξη της έδρας ή του κεντρικού ή υποκαταστήματος που λειτουργεί μόνιμα και όχι ευκαιριακά, από τα οποία πραγματοποιείται η παροχή των υπηρεσιών.
- β) Η εκτέλεση των υπηρεσιών ολοκληρώνεται υλικά εντός των νησιωτικών αυτών περιοχών.

14. Εφαρμογή του Φ.Π.Α. στα νέα ακίνητα:

α) Περιπτώσεις παράδοσης ακινήτων που επιβάλλεται Φ.Π.Α.

Φ.Π.Α. επιβάλλεται στην παράδοση αποπερατωμένων ή ημιτελών κτιρίων ή τμημάτων τους και του οικοπέδου που μεταβιβάζεται με αυτά ως ενιαία ιδιοκτησία ή ιδανικών μεριδίων οικοπέδου επί των οποίων εφαρμόζεται το αμάχητο τεκμήριο του αποπερατωμένου, εφόσον πραγματοποιείται από επαχθή αιτία πριν από την πρώτη εγκατάσταση σε αυτά. Για την εφαρμογή Φ.Π.Α. θεωρούνται:

- Ως κτίρια, τα κτίσματα γενικά και οι κάθε είδους κατασκευές που συνδέονται με τα κτίσματα ή με το έδαφος κατά τρόπο σταθερό και μόνιμο.
- Ως πρώτη εγκατάσταση, η πρώτη χρησιμοποίηση με οποιονδήποτε τρόπο των κτιρίων ύστερα από την ανέγερσή τους, όπως είναι η ιδιοκατοίκηση, η ιδιόχρηση, η μίσθωση ή άλλη χρήση. Θεωρείται επίσης ότι πραγματοποιείται η πρώτη εγκατάσταση κατά το χρόνο που συμπληρώνεται πενταετία από την ημερομηνία έκδοσης της οικοδομικής άδειας. Επίσης, Φ.Π.Α. επιβάλλεται στη μεταβίβαση της ψιλής κυριότητας, στη σύσταση ή στην παραίτηση από το δικαίωμα προσωπικής ή πραγματικής δουλείας, στην παραχώρηση του δικαιώματος αποκλειστικής χρήσης επί κοινόκτητων κύριων, βοηθητικών ή ειδικών χώρων κτισμάτων ή επί κοινόκτητου τμήματος οικοπέδου καθώς και στη μεταβίβαση του δικαιώματος άσκησης της επικαρπίας των ακινήτων της παραγράφου 1 του άρθρου 6 του Κώδικα Φ.Π.Α.

β) Χρόνος έναρξης εφαρμογής

Φ.Π.Α. επιβάλλεται στην παράδοση ακινήτων των οποίων:

- Η άδεια κατασκευής εκδίδεται από 01/01/2006 και μετά
- Η άδεια κατασκευής αναθεωρείται από 01/01/2006 και μετά με την προϋπόθεση ότι μέχρι την ημερομηνία αναθεώρησης δεν έχουν αρχίσει οι εργασίες κατασκευής. Εξαιρέση μπορεί να χορηγηθεί, εφόσον αυτό είναι επιθυμητό, στις περιπτώσεις που έχει υποβληθεί έως 25/11/2005 πλήρης φάκελος στην πολεοδομία και στις περιπτώσεις αντιπαροχής εφόσον μέχρι την ημερομηνία αυτή έχει υπογραφεί και το προσύμφωνο μεταβίβασης χιλιοστών οικοπέδου και εργολαβικό κατασκευής.

γ) Πρώτη κατοικία

Απαλλάσσεται από το Φ.Π.Α. η παράδοση ακινήτων σε δικαιούχους απαλλαγής από το Φ.Μ.Α. κατά την απόκτηση πρώτης κατοικίας καθώς και η παραχώρηση του δικαιώματος αποκλειστικής χρήσης που συνιστάται υπέρ των παραπάνω ακινήτων.

Επισημαίνεται ότι, για τον οικοπεδούχο στην περίπτωση αντιπαροχής δεν υφίσταται ποτέ απαλλαγή από τον Φ.Π.Α. για την απόκτηση πρώτης κατοικίας αφού δεν πληρούνται η βασική προϋπόθεση της αγοράς που θέτουν οι διατάξεις Φ.Μ.Α.

δ) Παράδοση γηπέδων

Απαλλάσσεται από το Φ.Π.Α. η παράδοση οικοπέδων, αγροτεμαχίων κ.λ.π., καθώς και η παράδοση ιδανικών μεριδίων αυτών.

ε) Αντιπαροχή

Δεν επιβάλλεται Φ.Π.Α. στην παράδοση των χιλιοστών του οικοπέδου από τον οικοπεδούχο προς τον κατασκευαστή, ενώ επιβάλλεται Φ.Π.Α. για τις παραδόσεις κτισμάτων (εργολαβία) που δίδονται ως αντιπαροχή από τον κατασκευαστή στον οικοπεδούχο. Ως αξία, επί της οποίας

υπολογίζεται Φ.Π.Α., λαμβάνεται η αξία της παρεχόμενης εργολαβίας, η οποία προκύπτει από το κόστος υλικών εργασιών, αμοιβών, μισθών και λοιπών επιβαρύνσεων καθώς και τυχόν εργολαβικό κέρδος, όπου υπάρχει.

στ) Μεταβίβαση ιδιοκτησιών που παραμένουν στην κυριότητα του οικοπεδούχου πριν από την αποπεράτωση της οικοδομής

Ο οικοπεδούχος μπορεί σε οποιοδήποτε στάδιο κατασκευής της οικοδομής, ακόμη και πριν εκδοθεί προς αυτόν το στοιχείο παράδοσης κτισμάτων, να μεταβιβάσει τις ιδιοκτησίες που παραμένουν στην κυριότητά του. Η μεταβίβαση αυτή υπάγεται σε Φ.Μ.Α. εάν ο οικοπεδούχος είναι ιδιώτης και σε Φ.Π.Α. εάν είναι κατασκευαστική επιχείρηση. Σημειώνεται ότι σε αυτήν την περίπτωση το στοιχείο παράδοσης κτισμάτων θα εκδοθεί στον οικοπεδούχο που έχει συμβληθεί με τον κατασκευαστή και σε αυτόν επιρρίπτεται ο αναλογών Φ.Π.Α.

ζ) Διαφορά ανάμεσα στην φορολογηθείσα αξία κάθε ιδιοκτησίας κατά τη μεταβίβαση και του απολογιστικού κόστους.

Κατά την μεταβίβαση ιδιοκτησίας πριν από την αποπεράτωση της οικοδομής επιβάλλεται Φ.Π.Α. Με την ολοκλήρωση της οικοδομής και την υποβολή του ειδικού εντύπου απολογιστικού κόστους είναι πιθανό για κάποιες ή όλες τις ιδιοκτησίες αυτό να προκύπτει μεγαλύτερο από την φορολογηθείσα, κατά την υποβολή της ειδικής δήλωσης, αξία. Η κατασκευαστική επιχείρηση μπορεί να υποβάλλει έκτακτη δήλωση και να αποδώσει τον Φ.Π.Α. που οφείλει σημειώνοντας την αιτία υποβολής της αλλά δεν θα μεταφέρει το ποσό αυτό προς έκπτωση στην περιοδική της οικείας φορολογικής περιόδου. Άλλως ο φόρος καταλογίζεται κατά τον έλεγχο με προσαύξηση λόγω ανακρίβειας των δηλώσεων.

η) Εκχώρηση εργολαβικού προσυμφώνου κατασκευαστικής επιχείρησης που έχει συμβληθεί με οικοπεδούχο σε άλλη κατασκευαστική επιχείρηση προς συνέχιση των εργασιών.

Η εκχώρηση εκ μέρους του εργολάβου των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων που απορρέουν από το προσύμφωνο μεταβίβασης χιλιοστών οικοπέδου και εργολαβικό κατασκευής συνιστά παροχή υπηρεσίας. Ως φορολογητέα αξία λαμβάνεται η αντιπαροχή που έλαβε ή πρόκειται να λάβει για την εκχώρηση αυτή ο αρχικός εργολάβος. Η κατασκευαστική επιχείρηση που υπεισέρχεται στο εργολαβικό προσύμφωνο θα έχει όλες τις φορολογικές υποχρεώσεις ως προς τον Φ.Π.Α. για την έν λόγω οικοδομή.

Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δίδεται στις περιπτώσεις που πριν την εκχώρηση έχει συντελεστεί μεταβίβαση χιλιοστών οικοπέδου από τον οικοπεδούχο στον κατασκευαστή (με συμβόλαιο) ή έχουν μεταβιβαστεί σε οποιονδήποτε τρίτο ιδιοκτησίες που αφορούν στο εργολαβικό αντάλλαγμα, διότι ενδέχεται να προκύπτουν και άλλες πράξεις που υπόκεινται σε φορολογία.

15. Ποιες πράξεις απαλλάσσονται από το Φ.Π.Α.

Απαλλάσσονται από το Φ.Π.Α. οι πράξεις που απαριθμούνται στο άρθρο 22 του Κώδικα Φ.Π.Α. (ν.2859/2000), οι οποίες πραγματοποιούνται στο εσωτερικό της χώρας με τις προϋποθέσεις που ορίζονται στο άρθρο αυτό και αφορούν στην ιατρική και νοσοκομειακή περίθαλψη - διάγνωση, στην κοινωνική πρόνοια και ασφάλιση, στις υπηρεσίες εκπαίδευσης γενικά, στον αθλητισμό, στις υπηρεσίες πολιτιστικής ή μορφωτικής φύσης, στην παροχή νερού και αποχέτευσης απευθείας

από τους Ο.Τ.Α., στις ασφαλιστικές και αντασφαλιστικές εργασίες, χρηματικές συναλλαγές, μετοχές, μερίδια, ομολογίες, αμοιβαία κεφάλαια, καταθέσεις, μισθώσεις ακινήτων κ.α.

Απαλλάσσονται, επίσης, από το Φ.Π.Α., σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 39 του Κώδικα Φ.Π.Α., οι μικρές επιχειρήσεις που δεν έχουν υποχρέωση τήρησης βιβλίων του Κ.Β.Σ. Για τις ανωτέρω πράξεις, ο υποκείμενος στο φόρο δεν έχει δικαίωμα έκπτωσης του φόρου εισροών του.

Επισημαίνεται ότι από **1.7.2010** καταργήθηκε η απαλλαγή των δικηγόρων, συμβολαιογράφων, άμισθων υποθηκοφυλάκων, δικαστικών επιμελητών και των συγγραφέων, καλλιτεχνών γενικά που παρέχουν υπηρεσίες προς άλλους υποκείμενους στο φόρο.

Επίσης από την ανωτέρω ημερομηνία η απαλλαγή της νοσοκομειακής περίθαλψης περιορίζεται μόνο στις παροχές υπηρεσιών που πραγματοποιούνται από νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου καθώς και από πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου που δεν είναι κερδοσκοπικού χαρακτήρα (διευκρινίσεις έχουν δοθεί με τις εγκυκλίους ΠΟΛ 1100/10 και ΠΟΛ 1118/10).

Επίσης, απαλλάσσονται οι πράξεις που πραγματοποιούνται σύμφωνα με όσα καθορίζονται στα άρθρα 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29 του Κώδικα Φ.Π.Α και στις αντίστοιχες υπουργικές αποφάσεις.

16. Οι υπηρεσίες εκμάθησης Η/Υ υπάγονται ή όχι σε Φ.Π.Α.

Η παροχή υπηρεσιών εκπαίδευσης σε θέματα πληροφορικής, απαλλάσσεται από το Φ.Π.Α., ανεξάρτητα από το πρόσωπο στο οποίο απευθύνεται, εφόσον στοχεύει στη μετάδοση γνώσεων γενικά σε θέματα Η/Υ. Αντίθετα, η παροχή υπηρεσιών εκπαίδευσης σχετικά με το χειρισμό και τη λειτουργία Η/Υ, που συνδέεται με την πώλησή τους, χωρίς να παρέχεται γενικότερη εκπαίδευση, δεν απαλλάσσεται από το Φ.Π.Α.

Διευκρινίσεις σχετικά με την εφαρμογή διατάξεων Φ.Π.Α. στις υπηρεσίες εκμάθησης Η/Υ έχουν δοθεί με την Ε.Δ.Υ.Ο. ΠΟΛ.1041/06.05.2004.

17. Συμμετοχή ιατρού σε κλινική μελέτη.

Η αμοιβή που εισπράττει ιατρός για τη συμμετοχή του σε κλινική μελέτη που διεξάγεται για λογαριασμό φαρμακευτικής εταιρίας σχετικά με την επίδραση φαρμάκου δεν απαλλάσσεται του Φ.Π.Α., αλλά υπάγεται στο φόρο, όπως και κάθε άλλη δραστηριότητα ιατρού που δε συνιστά ιατρική εξέταση, διάγνωση και περίθαλψη ασθενούς.

18. Απαλλαγή οδικής βοήθειας.

Οι υπηρεσίες οδικής βοήθειας έναντι συνδρομής που παρέχονται από ασφαλιστικές επιχειρήσεις, καθώς και από φυσικά ή νομικά πρόσωπα παροχής οδικής βοήθειας απαλλάσσονται από το Φ.Π.Α. (άρθρο 22.1.1θ' Κώδικα Φ.Π.Α.).

19. Απαλλαγή ολικής ναύλωσης επαγγελματικού τουριστικού πλοίου αναψυχής.

Η ναύλωση επαγγελματικού πλοίου αναψυχής του ν. 2743/1999 (πρώην ν.438/1976) που γίνεται από πλοιοκτήτρια εταιρεία:

α) προς άλλον υποκείμενο στο φόρο που ασχολείται με τη μεταφορά προσώπων, απαλλάσσεται από το ΦΠΑ,

β) με βάση ναυλοσύμφωνο για την εκτέλεση πλόων θαλάσσιας αναψυχής ή περιηγήσεως, θεωρείται ως παροχή υπηρεσιών μεταφοράς προσώπων εκ μέρους της πλοιοκτήτριας και υπάγεται σε ΦΠΑ 11% και από 1.1.2011, 13%.

Όμως, για τα τουριστικά πλοία της περίπτωσης αυτής, προβλέπεται μείωση της φορολογητέας βάσης ποσοστό έκπτωσης:

- 60%, όταν εκτελούν διεθνείς πλόες,
- 50%, όταν εκτελούν πλόες Τοπικούς μέχρι Μεγάλης Ακτοπλοΐας,
- 40%, όταν εκτελούν πλόες Τοπικούς μέχρι Μικρής Ακτοπλοΐας.

Αναλυτικές διευκρινίσεις έχουν δοθεί με την Ε.Δ.Υ.Ο. ΠΟΛ. 1156/09.05.1997.

20. Απαλλαγή αγορών, εισαγωγών και λήψεων υπηρεσιών με σκοπό την εξαγωγή ή την ενδοκοινοτική παράδοση αγαθών (Α.Υ.Ο. ΠΟΛ.1262/1993).

Παρέχεται η ευχέρεια στους υποκείμενους στο φόρο να αγοράζουν ή εισάγουν αγαθά με απαλλαγή από το φόρο προστιθέμενης αξίας, εφόσον αυτά προορίζονται να αποτελέσουν αντικείμενο εξαγωγής ή/και ενδοκοινοτικής παράδοσης καθώς και να λαμβάνουν υπηρεσίες που είναι άμεσα συνδεδεμένες με τις πράξεις αυτές χωρίς να καταβάλλουν φόρο.

Η συνολική αξία των παραπάνω πράξεων, που μπορούν να πραγματοποιηθούν με απαλλαγή από το φόρο σε μία διαχειριστική περίοδο, δεν μπορεί να υπερβεί τη συνολική αξία των εξαγωγών και ενδοκοινοτικών παραδόσεων που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια της προηγούμενης της αίτησης δωδεκάμηνης χρονικής ή δωδεκάμηνης διαχειριστικής περιόδους.

Ειδικότερα διευκρινίσεις για την ανωτέρω διαδικασία έχουν δοθεί με το άρθρο 4 της υπ' αρ. 1103551/8478/Α0014/ /ΠΟΛ.1262/02.08.1993 (ΦΕΚ 675/τ.Β') όπως αυτή έχει συμπληρωθεί με τις Α.Υ.Ο. ΠΟΛ. 1075/13.03.1995 (ΦΕΚ 212/τ. Β'), ΠΟΛ.1155/06.06.1995 (ΦΕΚ 527/τ. Β'), ΠΟΛ.1198/13.07.1995 (ΦΕΚ 650/τ. Β'), ΠΟΛ.1206/31.07.2002 (ΦΕΚ 1073/τ. Β') και την ΠΟΛ.1061/26.03.2008 (ΦΕΚ 581/τ. Β').

21. Διακανονισμός παγίων.

Όταν επιχείρηση αγοράσει αγαθό επένδυσης υποχρεούται να το παρακολουθεί για μία πενταετία, με αφετηρία το έτος χρησιμοποίησής του.

Αν μέσα στα πέντε έτη, από την πρώτη χρησιμοποίηση, επέλθει μεταβολή στο δικαίωμα έκπτωσης τότε πρέπει να γίνει διακανονισμός για το ένα πέμπτο (1/5) του φόρου για κάθε έτος που υπάρχει μεταβολή ή για το φόρο των εναπομεινάντων πέμπτων, αντίστοιχα.

Συνεπώς, κατά τη διάρκεια της πενταετούς περιόδου, εάν: (1) μεταβληθεί το δικαίωμα έκπτωσης, ο διακανονισμός θα ενεργηθεί με την υποβολή της προβλεπόμενης από τις διατάξεις του άρθρου 38 του Κώδικα Φ.Π.Α. (κυρ. ν.2859/2000), όπως ισχύει, εκκαθαριστικής δήλωσης, για το 1/5 του φόρου για κάθε έτος που συντελείται η προαναφερθείσα μεταβολή, (2) παραδίδεται αγαθό επένδυσης ή παύει οριστικά αυτό να χρησιμοποιείται σε φορολογητέες πράξεις, θα ενεργηθεί εφάπαξ διακανονισμός για τα εναπομεινάντα πέμπτα του φόρου εντός του ιδίου έτους της παράδοσης ή παύσης, με την υποβολή της εκκαθαριστικής δήλωσης.

22. Επιμερισμός του φόρου των κοινών εισροών (Pro-rata), ποιες εκροές συμπεριλαμβάνονται στον αριθμητή και ποιες στον παρονομαστή του κλάσματος.

Σε περίπτωση που ο υποκείμενος στο φόρο χρησιμοποιεί αγαθά και υπηρεσίες για την πραγματοποίηση πράξεων, για μερικές από τις οποίες δεν παρέχεται δικαίωμα έκπτωσης (μη υποκείμενες ή απαλλασσόμενες χωρίς δικαίωμα έκπτωσης), ο εκπιπτόμενος φόρος ορίζεται σε ποσοστό στα εκατό του συνολικού ποσού του φόρου των κοινών αυτών εισροών. Το εκπιπτόμενο αυτό ποσοστό βρίσκεται με βάση ένα κλάσμα (Pro – rata), στο οποίο περιλαμβάνονται:

α) στον αριθμητή: οι φορολογητέες εκροές και οι φορολογητέες εκροές εκτός Ελλάδος και οι απαλλασσόμενες εκροές που δημιουργούν δικαίωμα προς έκπτωση, β) στον παρονομαστή: ό,τι έχει περιληφθεί στον αριθμητή και οι απαλλασσόμενες εκροές που δεν δημιουργούν δικαίωμα προς έκπτωση. Επίσης, στον παρονομαστή συμπεριλαμβάνονται και οι μη συνδεόμενες με την τιμή των πράξεων επιδοτήσεις, μόνο στην περίπτωση που το κλάσμα έχει ήδη δημιουργηθεί από άλλη αιτία.

Δεν λαμβάνονται υπ' όψη ούτε στον αριθμητή ούτε στον παρονομαστή τα ποσά που προέρχονται από:

- παραδόσεις (πώληση κτλ) αγαθών τα οποία χρησιμοποιούνται από τον υποκείμενο για πάγια εκμετάλλευση στην επιχείρηση,
- αυτοπαραδόσεις ή ιδιοχρησιμοποιήσεις,
- ενδοκοινοτικές αποκτήσεις,
- πράξεις λήπτη και επιστροφές φόρων,
- εκροές εξ αιτίας αγοράς επενδυτικών αγαθών με την ΚΥΑ Π.2869/87 ή ανακυκλωσίμων σύμφωνα με το άρθρο 39^α του ν.2859/2000,
- παρεπόμενες πράξεις σε ακίνητα ή από χρηματοδοτικές ή πράξεις των περιπτώσεων κ', κα', κβ', κγ', κδ' και κε', της παραγράφου 1 του άρθρου 22 του Κώδικα Φ.Π.Α. (ν.2859/2000), εφόσον πρόκειται για παρεπόμενες της κύριας δραστηριότητας πράξεις.

23. Αναστολή καταβολής του φόρου στην αγορά ή εισαγωγή καινούργιου μηχανολογικού εξοπλισμού (ΚΥΑ Π.2869/1987).

Επιχειρήσεις που υπάγονται

Οι διατάξεις της ανωτέρω Κ.Υ.Α. Π.2869/1987 καταλαμβάνουν περιοριστικά μόνον έξι (6) συγκεκριμένες κατηγορίες επιχειρήσεων, ήτοι, βιομηχανικές, βιοτεχνικές, μεταλλευτικές, λατομικές, ξενοδοχειακές και αγροτικές επιχειρήσεις που έχουν ενταχθεί (υποχρεωτικά ή προαιρετικά) στο κανονικό καθεστώς Φ.Π.Α. Σημειώνεται ότι στην ανωτέρω υπουργική απόφαση αυτή δεν υπάγονται οι εμπορικές επιχειρήσεις και οι επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών.

Δικαιολογητικά που απαιτούνται

Ο επενδυτής που πρόκειται να εισάγει ή αγοράσει στο εσωτερικό επενδυτικά αγαθά, υποβάλλει στον αρμόδιο για την επιβολή του Φ.Π.Α. Προϊστάμενο Δ.Ο.Υ. τα κάτωθι δικαιολογητικά:

- Αίτηση έγκρισης εισαγωγής ή αγοράς των επενδυτικών αγαθών (καινούργιων) με αναστολή καταβολής του αναλογούντος Φ.Π.Α.
- Αναλυτικό πίνακα (εις διπλούν), στον οποίο αναγράφει τα αγαθά που πρόκειται να εισάγει ή να αγοράσει στο εσωτερικό (ποσότητα και αξία),
- Υπεύθυνη δήλωση του ν.1599/1986,

- Βεβαίωση της αρμόδιας αρχής για τυχόν υπαγωγή σε αναπτυξιακό νόμο.
- Προκειμένου για θερμοκήπια ή υλικά που ενσωματώνονται σ' αυτά απαιτείται, επιπλέον, βεβαίωση της Δ/νσης Δενδροκηπευτικής του Υπουργείου Γεωργίας. Διευκρινίσεις για την εφαρμογή της Κ.Υ.Α. Π.2869/2389/ΠΟΛ.137/04.05.1987 έχουν δοθεί με τις Ε.Δ.Υ.Ο. ΠΟΛ. 246/26.8.1987, ΠΟΛ.47/1988, ΠΟΛ.250/1988, ΠΟΛ.1005/1992, ΠΟΛ.1333/1993, ΠΟΛ.1051/1999 και ΠΟΛ.1080/2005.

24. Ποια είναι τα ειδικά καθεστώτα Φ.Π.Α. και πώς γίνεται η ένταξη σε αυτά.

Τα ειδικά καθεστώτα Φ.Π.Α. είναι τα εξής:

- άρθρο 35.α: Παροχή ηλεκτρονικών υπηρεσιών από υποκείμενους εγκατεστημένους σε Τρίτη χώρα, προς μη υποκείμενους στο φόρο εγκατεστημένους εντός της Κοινότητας.
- άρθρο 39: Μικρές επιχειρήσεις.
- άρθρο 39.α: Ανακυκλώσιμα απορρίμματα.
- άρθρο 40: Κατ' αποκοπή καταβολή του φόρου (με βάση το άρθρο αυτό έχουν ορισθεί ετήσια κατ' αποκοπή ποσά Φ.Π.Α. για τους εκμεταλλευτές σκαφών παράκτιας αλιείας μέχρι 12 μέτρα – βλ. σχετ. ερώτημα 30 κατωτέρω), τους εκμεταλλευτές σκαφών λίμνης Ιωαννίνων και τους εκμεταλλευτές ιππήλατων οχημάτων.
- άρθρα 41 – 42: Αγρότες.
- άρθρο 43: Πρακτορεία ταξιδίων.
- άρθρο 44: Βιομηχανοποιημένα καπνά.
- άρθρο 45: Μεταπωλητές μεταχειρισμένων αγαθών και αντικειμένων καλλιτεχνικής αξίας.
- άρθρο 46: Πωλήσεις σε δημοπρασία.
- άρθρο 47: Επενδυτικός χρυσός.

Με τα ίδια άρθρα ορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις ένταξης στα ειδικά αυτά καθεστώτα και οι ειδικές διαδικασίες που πρέπει να εφαρμόζουν οι υποκείμενοι στο φόρο που εντάσσονται στα καθεστώτα αυτά.

25. Επιστροφή Φ.Π.Α. στους αγρότες του ειδικού καθεστώτος.

Οι αγρότες του ειδικού καθεστώτος του άρθρου 41 δικαιούνται επιστροφής του ΦΠΑ που επιβάρυνε τις εισροές τους. Η επιστροφή αυτή πραγματοποιείται με κατ' αποκοπή συντελεστή (**11%**) στις πωλήσεις αγροτικών προϊόντων που πραγματοποιούν προς άλλους υποκείμενους στο φόρο, υποβάλλοντας σε ετήσια βάση (από 1.3 μέχρι 31.7 κάθε έτους) τα κατωτέρω δικαιολογητικά:

α) αίτηση – αναλυτική κατάσταση δικαιολογητικών για την επιστροφή του ΦΠΑ και

β) τα στοιχεία από τα οποία προκύπτει η αξία της παράδοσης των αγροτικών προϊόντων και της παροχής των αγροτικών υπηρεσιών, βάσει των οποίων θα γίνει η επιστροφή του φόρου. Πρόκειται κυρίως για τα νόμιμα φορολογικά στοιχεία τα οποία αναγράφονται αναλυτικά στον Πίνακα Γ' (σελ. 2) της αίτησης – αναλυτικής κατάστασης δικαιολογητικών με την οποία και συνυποβάλλονται.

Επισημαίνεται ότι από **1.10.2010** οι αγρότες του ειδικού καθεστώτος που πωλούν τα προϊόντα τους σε λαϊκές αγορές ή από δικό τους κατάστημα, ή εξάγουν ή παραδίδουν τα προϊόντα τους σε άλλο

κράτος μέλος, υποχρεούνται στην τήρηση βιβλίων εσόδων εξόδων για την εν λόγω δραστηριότητα.

Για τις πωλήσεις αυτές έχουν δικαίωμα επιστροφής με κατ' αποκοπή συντελεστή **(5%)** επί των εν λόγω πωλήσεων, όπως αυτές προκύπτουν από το βιβλίο εσόδων εξόδων που τηρούν και πραγματοποιείται μέσω συμφηφισμού με την περιοδική δήλωση που υποβάλλουν για κάθε φορολογική περίοδο.

26. Υποχρεώσεις Φ.Π.Α. των εκμεταλλευτών TAXI.

Από 1.7.2010 οι εκμεταλλευτές TAXI υπάγονται στο κανονικό καθεστώς ΦΠΑ και τηρούν βιβλία εσόδων-εξόδων, υποβάλλουν δηλώσεις Φ.Π.Α. και έχουν δικαίωμα έκπτωσης του Φ.Π.Α. των δαπανών τους. Σημειώνεται ότι η μεταφορά προσώπων υπάγεται στο μειωμένο συντελεστή Φ.Π.Α. (13% από 1.1.2011), ενώ εάν παρέχουν άλλες υπηρεσίες εξετάζεται ο αναλογών Φ.Π.Α. (π.χ. οι διαφημίσεις υπάγονται στον κανονικό συντελεστή Φ.Π.Α.).

27. Υποχρεώσεις Φ.Π.Α. των εκμεταλλευτών σκαφών παράκτιας αλιείας.

Οι εκμεταλλευτές σκαφών παράκτιας αλιείας μέχρι 12 μέτρα, καθώς και σκαφών σπογγαλιείας εντάσσονται στο ειδικό καθεστώς απόδοσης Φ.Π.Α. με κατ' αποκοπή ποσά που ορίζονται με την Α.Υ.Ο. 1145339/6602/140/Ε0014/ΠΟΛ.1320/30.12.1998. Το καθεστώς αυτό είναι προαιρετικό για τους εκμεταλλευτές, οι οποίοι μπορούν να εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις τους σύμφωνα με το κανονικό καθεστώς. Τα ποσά του φόρου που οφείλονται για κάθε σκάφος ετησίως προσδιορίζονται ανάλογα με το μήκος των σκαφών και έχουν ως εξής:

Μήκος σκαφών (μ)	Ετήσιο ποσό Φ.Π.Α. σε ευρώ.
Μέχρι = 5	98
μεγαλύτερα των 5 μέχρι = 6	126
μεγαλύτερα των 6 μέχρι = 7	204
μεγαλύτερα των 7 μέχρι = 8	281
μεγαλύτερα των 8 μέχρι = 9	352
μεγαλύτερα των 9 μέχρι = 10	394
μεγαλύτερα των 10 μέχρι = 11	450
μεγαλύτερα των 11 μέχρι = 12	471
Σπογγαλιεία	198

Ο φόρος καταβάλλεται σε δύο ισόποσες δόσεις (μέχρι 20.06 και 20.12 κάθε έτους) με την υποβολή έκτακτης δήλωσης. Οι ανωτέρω εκμεταλλευτές έχουν δικαίωμα απαλλαγής των πλοίων που προβλέπεται από το άρθρο 27 του Κώδικα Φ.Π.Α. (Ν.2859/2000), όπως ισχύει.

Οι επιχειρήσεις που εκμεταλλεύονται μόνο ένα σκάφος κάτω των 6 μέτρων απαλλάσσονται από το φόρο, ως μικρές επιχειρήσεις. Οι επιχειρήσεις αυτές δεν έχουν δικαίωμα απαλλαγής των πλοίων που προβλέπεται από το άρθρο 27 του Κώδικα Φ.Π.Α., εκτός και επιλέξουν την ένταξή τους στο ειδικό καθεστώς ή στο κανονικό καθεστώς Φ.Π.Α.

28. Οφείλεται Φ.Π.Α. κατά την πώληση αυτοκινήτων και πώς αποδίδεται.

Κάθε πώληση αυτοκινήτου, εφόσον πραγματοποιείται μέσα στην ελληνική επικράτεια, από υποκείμενο στο φόρο στα πλαίσια της επαγγελματικής του δραστηριότητας, με αντάλλαγμα, υπόκειται στο Φ.Π.Α. και αποδίδεται με την περιοδική δήλωση της φορολογικής περιόδου .

Η πώληση Ε.Ι.Χ. αυτοκινήτου απαλλάσσεται από τον Φ.Π.Α. στην περίπτωση που κατά την αγορά του δεν ασκήθηκε το δικαίωμα έκπτωσης.

Η πώληση μεταχειρισμένων αυτοκινήτων από υποκείμενο στο φόρο που εντάσσεται στο ειδικό καθεστώς του περιθωρίου κέρδους (άρθρο 45 Κώδικα Φ.Π.Α.) φορολογείται μόνο για το μικτό κέρδος που επιτυγχάνει ο μεταπωλητής, εφόσον τα αυτοκίνητα αυτά τα έχει προμηθευτεί από τα πρόσωπα της παραγράφου 2 του ως άνω άρθρου.

Σημειώνεται ότι, σε αυτή την περίπτωση δεν περιλαμβάνεται στη φορολογητέα αξία το τέλος ταξινόμησης (βλ. σχετ. Ε.Δ.Υ.Ο. 1005723/178/22/Β0014/ΠΟΛ.1023 /20.01.2000).

29. Πότε πληρώνεται Φ.Π.Α. και πότε χαρτόσημο στις περιπτώσεις μεταβίβασης επιχείρησης από επαχθή αιτία ή κληρονομική διαδοχή.

Στην μεταβίβαση επιχείρησης ως συνόλου, κλάδου ή μέρους της από επαχθή ή χαριστική αιτία ή με τη μορφή εισφοράς σε υφιστάμενο ή συνιστώμενο νομικό πρόσωπο δεν οφείλεται Φ.Π.Α., εφόσον το πρόσωπο που την αποκτά συνεχίζει τις εργασίες του προκατόχου, αλλά καταβάλλεται χαρτόσημο, όπου προβλέπεται από τις υφιστάμενες διατάξεις της περί τελών και χαρτοσήμου νομοθεσίας.

30. «Πώληση λογισμικού προγράμματος»: παροχή υπηρεσίας ή παράδοση αγαθού.

Στις περιπτώσεις πώλησης τυποποιημένου λογισμικού πρόκειται για παράδοση αγαθού. Στις περιπτώσεις όμως που πωλείται λογισμικό που έχει προσαρμοστεί στις ανάγκες συγκεκριμένου πελάτη πρόκειται για παροχή υπηρεσίας.

31. Ποιες είναι οι υποχρεώσεις ως προς το Φ.Π.Α. όσων έχουν υπογράψει συμβάσεις εργασίας και όσων μετέχουν σε κοινοτικά ερευνητικά προγράμματα.

Δεν υπόκεινται στο Φ.Π.Α., οι μισθωτοί και τα άλλα φυσικά πρόσωπα τα οποία συνδέονται με τον εργοδότη τους με σύμβαση εργασίας ή με οποιαδήποτε άλλη νομική σχέση, που δημιουργεί δεσμούς εξάρτησης, όσον αφορά τους όρους εργασίας ή την αμοιβή και συνεπάγεται την ευθύνη του εργοδότη. Επομένως, σε κάθε περίπτωση πρέπει να εξετάζεται με βάση τα πραγματικά περιστατικά (ανεξάρτητα από το περιεχόμενο της σχετικής σύμβασης) η ύπαρξη δεσμών εξάρτησης του παρέχοντος την υπηρεσία με τον εργοδότη του, προκειμένου να κριθεί η υπαγωγή του ή μη σε Φ.Π.Α. Για την ύπαρξη δεσμών εξάρτησης θα πρέπει να συντρέχουν τουλάχιστον οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- η εργασία να παρέχεται για ορισμένο ή αόριστο χρόνο,
- να εκτελείται σύμφωνα με τις οδηγίες, τις εντολές και την εποπτεία του εργοδότη,
- την ευθύνη για το αποτέλεσμα της υπηρεσίας να την έχει ο εργοδότης
- να υπάρχει διαρκής απασχόληση και φυσική παρουσία του παρέχοντος στους χώρους εργασίας του εργοδότη, ή σ' αυτούς που υποδεικνύονται από τον εργοδότη
- η αμοιβή να καταβάλλεται περιοδικά (π.χ. μηνιαία).

Σχετικές είναι οι Α.Υ.Ο. Σ.800/129/ΠΟΛ.68/1987 και Σ.866/139/ΠΟΛ.74/1987 και οι Ε.Δ.Υ.Ο. Σ.1166/182/ΠΟΛ.116/1987, ΠΟΛ.1176/1991, ΠΟΛ.1279/2000 και ΠΟΛ.1244/ /2002.

Οπωσδήποτε δημιουργούνται δεσμοί εξάρτησης στην περίπτωση της παροχής υπηρεσιών προς Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα και Ιδρύματα Έρευνας και Τεχνολογίας που ακολουθούν την ειδική διαδικασία της Α.Υ.Ο. ΠΟΛ.1128/1997 από πρόσωπα που συμβάλλονται με τα Ιδρύματα αυτά ως ερευνητές για την πραγματοποίηση χρηματοδοτούμενων από την Κοινότητα ερευνητικών προγραμμάτων (άρθρο 4, παράγρ. 5 της Α.Υ.Ο. 1040588/1700/528/0014/ΠΟΛ. 1128/1997).

32. Αντιμετώπιση χορηγιών

Καταβολή ποσών ως χορηγία υπάγεται στο Φ.Π.Α. στην περίπτωση που ο λήπτης των ποσών αυτών διαφημίζει με οποιονδήποτε τρόπο το χορηγό.

Τελευταία ενημέρωση:10/1/2011

Τηλ. Επικοινωνίας για παροχή διευκρινίσεων σε θέματα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας:210-3647202-5

• ΘΕΜΑΤΑ ΚΩΔΙΚΑ ΒΙΒΛΙΩΝ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ (Κ.Β.Σ.)

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΘΕΩΡΗΣΗΣ ΒΙΒΛΙΩΝ & ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

ΕΝΤΥΠΑ ΓΙΑ ΘΕΩΡΗΣΗ

ΣΗΜΕΙΩΜΑ Κ.Β.Σ. Β1/TAXIS (χρώματος ΛΑΔΙ)

Ποια τα δικαιολογητικά θεώρησης;

α) Ταυτότητα του επιτηδευματία ή του νόμιμου εκπροσώπου ή οποιοδήποτε άλλο έγγραφο δημόσιας αρχής το οποίο μπορεί να αναπληρώσει την ελληνική αστυνομική ταυτότητα σύμφωνα με την ισχύουσα ελληνική νομοθεσία για τις συναλλαγές, για εξακρίβωση στοιχείων.

β) Βεβαίωση του αρμόδιου ασφαλιστικού φορέα περί καταβολής ή διακανονισμού των εισφορών που οφείλονται σ' αυτόν (άρθρο 63 παρ. 1 του ν. 2084/92 - ΦΕΚ 165 Α'), η οποία δύναται να αναζητηθεί αυτεπάγγελτα σύμφωνα με την 1113683/1097/0006Γ'/23-11-2007 εγκύκλιο της Δ/σης Οργάνωσης. Στην περίπτωση μη υπαγωγής σε υποχρεωτική ασφάλιση υποβάλλεται βεβαίωση απαλλαγής του αρμόδιου ασφαλιστικού φορέα. Σημειώνεται ότι από 1/1/2007 καταργήθηκαν τα ταμεία ΤΕΒΕ, ΤΑΕ και ΤΣΑ και συστάθηκε ΝΠΔΔ με την επωνυμία «Οργανισμός Ασφάλισης Ελευθέρων Επαγγελματιών (ΟΑΕΕ).

γ) Βεβαίωση του οικείου επιμελητηρίου περί καταβολής ή διακανονισμού των εισφορών που οφείλονται σ' αυτό, όπου απαιτείται (άρθρο 4 παρ. 1 του ν.2081/92 - ΦΕΚ 154 Α').

δ) Βεβαίωση του αρμόδιου φορέα ασφάλισης προσωπικού (Ι.Κ.Α. κ.λπ.) όπου απαιτείται (Ν.2084/1992), η οποία δύναται να αναζητηθεί αυτεπάγγελτα σύμφωνα με την 1113683/1097/0006Γ'/23-11-2007 εγκύκλιο της Δ/σης Οργάνωσης, ή υπεύθυνη δήλωση του Ν.1599/86, όπου δεν απαιτείται η προσκόμιση βεβαίωσης του Ι.Κ.Α. (ΠΟΛ.1160/2001).

ε) Βεβαίωση του άρθρου 41 παρ. 12 β' του ν. 2496/97 σχετικά με καταχώρηση στο μητρώο Υπ. Εμπορίου όταν συνάπτουν συμβάσεις από απόσταση (υποβάλλεται μια φορά κατά την πρώτη θεώρηση μετά την έναρξη).

στ) Βεβαίωση του οικείου φορέα ιχθυοσκαλών ή του Δ/ντή της ιχθυόσκαλας (ΕΤΑΝΑΛ) για καταβολή των οφειλών προς την ιχθυόσκαλα, προκειμένου για επιχειρήσεις που ασχολούνται με την παραγωγή, αλίευση, εμπορία και διακίνηση αλιευτικού προϊόντος (ΚΥΑ 158828/ΦΕΚ 628 Β' 20.5.2003).

ζ) Εξουσιοδότηση σε περίπτωση προσκόμισης από τρίτο πρόσωπο του σημειώματος θεώρησης (είτε συμπληρώνεται ο πίνακας «η» του εντύπου Β1 ή προσκομίζεται, αν πρόκειται για την πρώτη θεώρηση στοιχείων, πληρεξούσιο έγγραφο συμβολαιογραφικό).

Κώλυμα Θεώρησης

1. Η ύπαρξη φορολογικών χρεών, καθώς και χρεών από οποιοδήποτε τέλος ή εισφορά που βεβαιώνεται (και εισπράττεται από τις Δ.Ο.Υ.), ανεξάρτητα από το ποιος είναι ο τελικός δικαιούχος, πάνω από 6.000 ΕΥΡΩ χωρίς τις νόμιμες προσαυξήσεις (μόνο για τα στοιχεία).
2. Η μη υποβολή δηλώσεων απόδοσης οποιουδήποτε παρακρατούμενου ή επιρριπτόμενου φόρου, τέλους ή εισφοράς από οποιαδήποτε αιτία, ανεξάρτητα από τον τελικό δικαιούχο αυτών (π.χ. ΕΛΓΑ) καθώς και δηλώσεων φόρου εισοδήματος (μόνο για τα στοιχεία).
3. Η ύπαρξη μη φορολογικών χρεών βάσει άλλων διατάξεων (ασφαλιστικά κ.λπ.) πάνω από 6.000 ΕΥΡΩ (για τη θεώρηση βιβλίων και στοιχείων).
4. Η ύπαρξη χρεών σε επιμελητήρια ανεξαρτήτως ύψους ποσού (για τη θεώρηση βιβλίων και στοιχείων).

Ειδικά για την πρώτη θεώρηση στοιχείων απαιτείται:

- **Για φυσικό πρόσωπο που προηγούμενα ασκούσε άλλη ατομική δραστηριότητα:** Βεβαίωση από την αρμόδια Δ.Ο.Υ. ότι δεν υφίστανται τα υπ' αριθμ. 1-2 κωλύματα θεώρησης από την προηγούμενη ατομική δραστηριότητα.
- **Για νομικό πρόσωπο (ομόρρυθμες, ετερόρρυθμες και περιορισμένης ευθύνης εταιρείες, κοινοπραξίες, κοινωνίες και αστικές εταιρείες):** Βεβαίωση από την αρμόδια Δ.Ο.Υ. ότι τα συμμετέχοντα μέλη φυσικά ή νομικά πρόσωπα δεν έχουν τα υπ' αριθμ. 1-2 κωλύματα θεώρησης από άσκηση της ατομικής τους δραστηριότητας ή αντίστοιχα τα νομικά πρόσωπα από την άσκηση της δραστηριότητας τους ως μη μέλη νομικού προσώπου.

ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΑΓΑΘΩΝ ΓΙΑ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟ ΤΡΙΤΟΥ – ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Τι εκδίδει ο εντολέας;

Δελτίο αποστολής με σκοπό «πώληση για λογαριασμό μου»

Τι εκδίδει ο αντιπρόσωπος;

- α) Δικά του φορολογικά στοιχεία για τις πωλήσεις.
- β) Εκκαθάριση κατά εντολέα, για τον οποίο, αποτελεί παραστατικό εσόδου και εξόδου.

Η εκκαθάριση για τον εκδότη της αποτελεί παραστατικό εσόδου.

ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΟΙ ή ΙΔΙΩΤΙΚΟΙ ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ**Θεωρούνται επιτηδευματίες;**

Από 1/1/2007 δεν θεωρούνται επιτηδευματίες με ρητές διατάξεις (περίπτωση γ' του τελευταίου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 2 του Κ.Β.Σ., όπως τέθηκε με την παράγραφο 2 του άρθρου 27 του ν.3522/2006) και κατά συνέπεια δεν τηρούν βιβλία και δεν εκδίδουν στοιχεία. Επίσης με τις ίδιες διατάξεις από 1/1/2007 δεν θεωρείται επιτηδευματίας και ο συγγραφέας συνταξιούχος ανεξάρτητα από το φορέα συνταξιοδότησής του για την πρώτη μετά από τη συνταξιοδότησή του έκδοση βιβλίου.

Ποιο στοιχείο εκδίδεται για την καταβολή των αμοιβών τους;

Απόδειξη δαπάνης. Στην περίπτωση που οι ίδιοι εκδίδουν τα βιβλία τους και τα πωλούν εκδίδεται τιμολόγιο αγοράς από τον αγοραστή αυτών επιτηδευματία.

ΒΙΒΛΙΟ ΑΠΟΘΗΚΗΣ**Τήρηση βιβλίου αποθήκης μόνο για πρώτες ύλες και έτοιμα προϊόντα.**

Για διαχειριστικές περιόδους που αρχίζουν από την 23/4/2010 απαλλάσσεται από την τήρηση βιβλίου αποθήκης βοηθητικών υλών και υλικών συσκευασίας ο επιτηδευματίας που ενεργεί επεξεργασία ιδίων αγαθών ή ιδίων αγαθών και αγαθών για λογαριασμό τρίτων.

Στην περίπτωση αυτή όλες οι βοηθητικές ύλες και τα υλικά συσκευασίας παρακολουθούνται στο βιβλίο αποθήκης σε αντίστοιχο λογαριασμό αξίας που χρεώνεται ανάλογα με την αξία αγοράς τους και πιστώνεται με την αξία αυτών που αναλώθηκαν στην παραγωγή όπως αυτή προσδιορίζεται στο τέλος της χρήσης με την απογραφή.

Λόγω της μη υποχρέωσης παρακολούθησης στο βιβλίο αποθήκης των βοηθητικών υλών και των υλικών συσκευασίας ο επιτηδευματίας δεν έχει υποχρέωση για τα αγαθά αυτά: α) να εκδίδει δελτία εσωτερικής διακίνησης, β) να συντάσσει τεχνικές προδιαγραφές οπότε ο

καταμερισμός της αξίας των αναλωθέντων βοηθητικών υλών και υλικών συσκευασίας στα παραγόμενα προϊόντα γίνεται με βάση κριτήρια που εφαρμόζονται πάγια και καταχωρούνται στο βιβλίο τεχνικών προδιαγραφών, θεωρούμενης της αξίας των αναλωθέντων ως εργοστασιακό κόστος.

Απαλλάσσεται από την τήρηση βιβλίου αποθήκης ο επιτηδευματίας που αποκλειστικά επεξεργάζεται αγαθά τρίτων (φασονίστας).

Για διαχειριστικές περιόδους που αρχίζουν από την 23/4/2010 απαλλάσσεται από την τήρηση βιβλίου αποθήκης ο επιτηδευματίας που αποκλειστικά επεξεργάζεται αγαθά τρίτων (φασονίστας).

Εάν όμως επεξεργάζεται και δικά του αγαθά τότε **δεν απαλλάσσεται** από την τήρηση βιβλίου αποθήκης και κρίνεται για την υποχρέωση αυτή με βάση το σύνολο των ετήσιων ακαθάριστων εσόδων του από την πώληση των δικών του αγαθών και των εσόδων του από την επεξεργασία των αγαθών των τρίτων.

Ο επιτηδευματίας που επεξεργάζεται αγαθά για ίδιο λογαριασμό και για λογαριασμό τρίτων και τηρεί βιβλίο αποθήκης γι' αυτές τις δραστηριότητες και ενδιάμεσα της χρήσης παύει να επεξεργάζεται ίδια αγαθά μπορεί να σταματήσει την τήρηση του βιβλίου αποθήκης από την έναρξη της επόμενης διαχειριστικής του περιόδου.

Για τις διαχειριστικές περιόδους που αρχίζουν από 23/4/2010. δεν συντάσσονται τεχνικές προδιαγραφές για τις βοηθητικές ύλες και τα υλικά συσκευασίας και στο βιβλίο παραγωγής κοστολογίου δεν αναγράφονται οι ποσότητες των βοηθητικών υλών και υλικών συσκευασίας που αναλώθηκαν στην παραγωγή.

Μη τήρηση βιβλίου αποθήκης στο υποκατάστημα και τον αποθηκευτικό χώρο.

Δόθηκε η δυνατότητα στον επιτηδευματία να μην τηρεί από 1/6/2010 ιδιαίτερο βιβλίο αποθήκης ή CD βιβλίου αποθήκης στο υποκατάστημα ή στον αποθηκευτικό χώρο ανεξάρτητα του τόπου που βρίσκονται αυτά. Οι συναλλαγές των εγκαταστάσεων αυτών παρακολουθούνται κατ' είδος, ποσότητα και αξία σε ιδιαίτερη μερίδα στο βιβλίο αποθήκης της έδρας και πρέπει να δίνονται άμεσα στον έλεγχο που διενεργείται στις εγκαταστάσεις αυτές τα ποσοτικά υπόλοιπα των αντίστοιχων μερίδων του βιβλίου αποθήκης που τηρούνται στο βιβλίο αποθήκης της έδρας μέχρι την ημερομηνία που έπρεπε να έχει γίνει η ενημέρωσή του.

Επίσης ο υπόχρεος σε τήρηση βιβλίου αποθήκης έχει την δυνατότητα. να συνεχίσει να το τηρεί για όλες ή για μερικές από αυτές και να εφαρμόσει τη νέα διάταξη για τις λοιπές εγκαταστάσεις

Τονίζεται ότι για τη μη τήρηση ιδιαίτερου βιβλίου αποθήκης στο υποκατάστημα ή τον αποθηκευτικό χώρο δεν υποβάλλεται γνωστοποίηση ή δήλωση μεταβολής στο τμήμα μητρώου για τη μη τήρηση αυτή.

Απαλλαγή των Σούπερ- Μάρκετ από την υποχρέωση τήρησης βιβλίου αποθήκης κατά την εξαγωγή

Για τις διαχειριστικές περιόδους που αρχίζουν από 1/1/2005 και μετά ο εκμεταλλευτής καταστήματος Σούπερ – Μάρκετ που ασχολείται με την κατά κύριο λόγο λιανική πώληση, με το σύστημα της αυτοεξυπηρέτησης, ειδών διατροφής, κρέατος, απορρυπαντικών, ποτών, ειδών οικιακής χρήσεως και άλλων ειδών απαλλάσσεται από την τήρηση του βιβλίου αποθήκης κατά την εξαγωγή.

Απαλλαγή του κατασκευαστή δημόσιων ή ιδιωτικών τεχνικών έργων από την τήρηση του βιβλίου αποθήκης

Για τις διαχειριστικές περιόδους που αρχίζουν από 1/1/2005 και μετά απαλλάσσεται πλήρως από την τήρηση του βιβλίου αποθήκης ο κατασκευαστής δημόσιων ή ιδιωτικών τεχνικών έργων. Σημειώνεται ότι την ίδια απαλλαγή έχει και ο επιτηδευματίας που ασχολείται με την ανέγερση και πώληση οικοδομών (υποπερίπτωση ιγ΄ της περίπτωσης Α΄ της παραγράφου 9 του άρθρου 8 του Κ.Β.Σ., όπως τέθηκε με την παράγραφο 12 του άρθρου 28 του ν.3522/2006).

Πρόσθετες κατηγορίες επιτηδευματιών που απαλλάσσονται από την τήρηση βιβλίου αποθήκης.

Για τις διαχειριστικές περιόδους που αρχίζουν από 22/12/2006 και μετά απαλλάσσονται πλήρως από την τήρηση βιβλίου αποθήκης και οι παρακάτω κατηγορίες επιτηδευματιών:

- ο εκμεταλλευτής εστιατορίου ή ζαχαροπλαστείου,
- ο πωλητής νωπών ιχθύων, (αφορά και τις ιχθυοκαλλιέργειες),
- ο εκμεταλλευτής μονάδας ανακύκλωσης αγαθών που λειτουργεί μετά από έγκριση του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων ως «Σύστημα Εναλλακτικής Διαχείρισης» που προβλέπεται από την παράγραφο 19 του άρθρου 2 του Ν.2939/2001, (υποπεριπτώσεις στ΄, η΄, ιδ΄ και ιε΄ της περίπτωσης Α΄ της παραγράφου 9 του άρθρου 8 του Κ.Β.Σ., όπως τέθηκαν με την παράγραφο 12 του άρθρου 28 του ν.3522/2006).

- ο πωλητής ηλεκτρικής ενέργειας, φυσικού αερίου και αερίων γενικά που διατίθενται με συνεχή ροή.

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑ

Από 1/6/2010 δόθηκε η δυνατότητα μη τήρησης στο υποκατάστημα ιδιαίτερου βιβλίου Αγορών ή Εσόδων – Εξόδων ανεξάρτητα του τόπου λειτουργίας του υποκαταστήματος καθώς και του τρόπου τήρησης των βιβλίων (χειρόγραφα ή μηχανογραφικά).

Η δυνατότητα αυτή δίνεται με την προϋπόθεση ότι στο βιβλίο αγορών ή εσόδων – εξόδων της έδρας παρακολουθούνται οι αγορές και οι πωλήσεις κάθε υποκαταστήματος χωριστά από τα αντίστοιχα δεδομένα της έδρας ή άλλου υποκαταστήματος.

Ομοίως δόθηκε η δυνατότητα μη τήρησης στο υποκατάστημα της Γ' κατηγορίας των ημερολογίων και των καταστάσεων που ορίζονται από την ίδια παράγραφο 3 του άρθρου 9 του Κ.Β.Σ. Η δυνατότητα αυτή αφορά όλα τα υποκαταστήματα ανεξάρτητα του τόπου λειτουργίας τους και του τρόπου (χειρόγραφα ή μηχανογραφικά) τήρησης των βιβλίων.

Η δυνατότητα αυτή δίνεται με τις εξής προϋποθέσεις:

- Οι συναλλαγές του υποκαταστήματος καταχωρούνται στα βιβλία της έδρας.
- Οι αγορές, οι πωλήσεις και το ταμείο κάθε υποκαταστήματος παρακολουθούνται χωριστά (ιδιαίτερους υπολογαριασμούς) από τα αντίστοιχα δεδομένα της έδρας ή άλλου υποκαταστήματος.
- Δίνεται άμεσα στον έλεγχο που διενεργείται στο υποκατάστημα για το οποίο δεν τηρούνται βιβλία το υπόλοιπο ταμείου μέχρι την ημέρα που έπρεπε να γίνει η ενημέρωση των βιβλίων.

Τα προαναφερόμενα μπορεί να εφαρμόζονται από τον επιτηδευματία για μερικά ή όλα τα υποκαταστήματά του.

Για τη μη τήρηση βιβλίων υποκαταστήματος Β' και Γ' κατηγορίας κατ' εφαρμογή των παραπάνω διατάξεων δεν απαιτείται η υποβολή δήλωσης μεταβολής στο τμήμα Μητρώου.

Πρόσκαιρες εγκαταστάσεις που δεν χαρακτηρίζονται ως υποκαταστήματα.

Από 22/12/2006 δεν χαρακτηρίζονται πλέον ως υποκαταστήματα εκτός των προσωρινών εκθεσιακών χώρων και οι λοιπές πρόσκαιρες εγκαταστάσεις που λειτουργούν για χρονικό διάστημα μέχρι τριάντα (30) ημερολογιακές ημέρες, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 9 του Κ.Β.Σ. όπως αντικαταστάθηκε από την παράγραφο 13 του άρθρου 28 του ν.3522/2006.

Απαλλαγή από την τήρηση πρόσθετων βιβλίων υποκαταστήματος που στεγάζεται σε συνεχόμενο ή στον ίδιο κτιριακό χώρο με την έδρα ή με άλλο υποκατάστημα.

Από 22/12/2006 και μετά το υποκατάστημα που στεγάζεται σε συνεχόμενο ή στον ίδιο κτιριακό χώρο με την έδρα ή με άλλο υποκατάστημα απαλλάσσεται μετά από γνωστοποίηση στον αρμόδιο προϊστάμενο Δ.Ο.Υ. από την τήρηση ιδιαίτερου πρόσθετου βιβλίου της παραγράφου 5 του άρθρου 10 του Κ.Β.Σ., με την προϋπόθεση ότι τα δεδομένα του βιβλίου αυτού καταχωρούνται στο πρόσθετο βιβλίο που τηρείται για την ίδια δραστηριότητα στην έδρα ή σ' άλλο υποκατάστημα του ίδιου ή συνεχόμενου κτιριακού χώρου (δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 4 του άρθρου 9 του Κ.Β.Σ., όπως ισχύει μετά την αντικατάσταση της παραγράφου αυτής με την παράγραφο 16 του άρθρου 28 του ν.3522/2006).

ΠΩΛΗΣΗ ΠΟΣΟΣΤΟΥ ΣΥΝΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ ΣΕ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟ Δ.Χ.

Ποιο το παραστατικό πώλησης;

Μπορεί να συνταχθεί συμβολαιογραφική πράξη μεταβίβασης ή να εκδοθεί τιμολόγιο πώλησης – δελτίο αποστολής.

ΠΟΙΑ ΤΑ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΑΓΑΘΩΝ ΠΟΥ ΠΑΡΑΜΕΝΟΥΝ ΓΙΑ ΦΥΛΑΞΗ;

Κατά την πώληση των αγαθών αυτών εκδίδεται τιμολόγιο – δελτίο αποστολής, στο οποίο αναγράφεται ως σκοπός η πώληση και παραμονή των αγαθών στις εγκαταστάσεις του πωλητή για φύλαξη.

Εάν ο πωλητής τηρεί βιβλία Γ' Κατηγορίας, κάνει εγγραφή για την παρακολούθηση των αγαθών αυτών, ως «εμπορεύματα τρίτων».

Κατά την αποστολή των αγαθών αυτών εκδίδεται δελτίο αποστολής με τη σημείωση ότι αφορά διακίνηση εμπορευμάτων από φύλαξη, καθώς και ο αριθμός του αρχικού παραστατικού που εκδόθηκε κατά την πώληση.

ΠΟΙΑ ΤΑ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΔΙΑΚΙΝΗΣΗ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΔΕΙΓΜΑΤΙΣΜΟ – ΕΠΙΔΕΙΞΗ ΚΑΙ ΠΙΘΑΝΗ ΠΩΛΗΣΗ;

Κατά την αποστολή των αγαθών εκδίδεται δελτίο αποστολής, στο οποίο αναγράφεται ως σκοπός “δειγματισμός – επίδειξη και πιθανή πώληση”.

Στη συνέχεια, εάν ακολουθήσει πώληση των αγαθών, εκδίδεται τιμολόγιο πώλησης – δελτίο αποστολής και γίνεται συσχέτιση με το πρώτο δελτίο αποστολής.

ΠΟΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΚΔΙΔΟΥΝ ΤΑ ΦΑΡΜΑΚΕΙΑ;

Οι πωλήσεις φαρμάκων προς ασφαλισμένους ασφαλιστικών ταμείων, κατά το μέρος που στη δαπάνη συμμετέχουν τα Ταμεία αποτελούν επαναλαμβανόμενες χονδρικές πωλήσεις των φαρμακείων προς αυτά.

Για τις πωλήσεις αυτές συντάσσεται κατάσταση ανά ασφαλιστικό ταμείο και εκδίδεται αθεώρητο τιμολόγιο για τις πωλήσεις του μήνα, μέχρι την 15η ημέρα του επόμενου μήνα, με ημερομηνία έκδοσης την τελευταία ημέρα του μήνα που αφορά.

Για το ποσό συμμετοχής του ασφαλισμένου στη δαπάνη αγοράς των φαρμάκων εκδίδεται από το φαρμακείο απόδειξη λιανικής πώλησης (Α.Λ.Π.) προς τον ασφαλισμένο.

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ – ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ

Ο ασφαλιστικός σύμβουλος και ο συντονιστής ασφαλιστικών συμβούλων που δεν διαθέτει επαγγελματική εγκατάσταση και ο οποίος απαλλασσόταν από 1/1/2009 από την τήρηση βιβλίων, εντάσσεται υποχρεωτικά στη Β΄ κατηγορία βιβλίων από την 1^η Ιουλίου 2010, ανεξαρτήτως ύψους εσόδων του διαστήματος 1/1-30/6/2010.

Την 1/1/2011 θα ενταχθούν σε κατηγορία βιβλίων με βάση το σύνολο των εσόδων του 2010 όπως αυτά προσδιορίζονται στη φορολογία εισοδήματος, όχι όμως κατώτερη της δεύτερης.

Περαιτέρω, σύμφωνα με τις διατάξεις της ΑΥΟΟ 1057532/277/ΠΟΛ.1080/0015/ 10.6.2009, η οποία εξακολουθεί να ισχύει με βάση την ΠΟΛ.1091/14.6.2010, για τις χορηγούμενες αμοιβές σε ασφαλιστικούς συμβούλους και συντονιστές ασφαλιστικών συμβούλων, φυσικά πρόσωπα που δεν έχουν επαγγελματική εγκατάσταση και δεν είναι επιτηδευματίες από άλλη αιτία, για τις ασφαλιστικές υπηρεσίες που παρασχέθηκαν από αυτούς κατά το προηγούμενο ημερολογιακό έτος, εκδίδονται το βραδύτερο εντός του μηνός Φεβρουαρίου κάθε έτους, θεωρημένες εκκαθαρίσεις από τους καταβάλλοντες τις αμοιβές αυτές. Σημειώνεται ότι παρέλκει η έκδοση τιμολογίου παροχής υπηρεσιών από τους δικαιούχους για τις ασφαλιστικές υπηρεσίες που παρέχουν, συμπεριλαμβανομένων των υπερπρομηθειών και των bonus εν γένει που εισπράττουν από αυτές.

Τα παραπάνω ποσά των εν λόγω αμοιβών δεν συμπεριλαμβάνονται, ανεξάρτητα από το ύψος τους, στις συγκεντρωτικές καταστάσεις πελατών της παραγράφου 1α του άρθρου 20 του

Κ.Β.Σ. που θα υποβληθούν από το έτος 2010 και εφεξής για τις συναλλαγές από 1.1.2009 και εφεξής. Οι πελάτες – επιτηδευματίες των ανωτέρω προσώπων (εκδότες των εκκαθαρίσεων) θέτουν στις σχετικές καταχωρήσεις των συγκεντρωτικών καταστάσεων «προμηθευτών» τον κωδικό «1» (αντισυμβαλλόμενος μη υπόχρεος).

ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Σε ποιες κατηγορίες διακρίνονται οι Σ.Κ. και ποιος ο χρόνος υποβολής αυτών;

Οι σ.κ. διακρίνονται σε δύο κατηγορίες: κατάσταση «πελατών» και «προμηθευτών».

Υποβάλλονται δε μέχρι την εικοστή Πέμπτη (25^η) Ιουνίου κάθε έτους στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. για τις συναλλαγές του προηγούμενου ημερολογιακού έτους από τις συναλλαγές του ημερολογιακού έτους 2009 και εφεξής, βάσει των τροποποιήσεων του άρθρου 20 του Κ.Β.Σ. που επήλθαν με το άρθρο 19 του ν.3842/2010, ανάλογα με το καταληκτικό ψηφίο του ΑΦΜ των υπόχρεων σε υποβολή τους.

Ποιοι είναι υπόχρεοι σε υποβολή Σ.Κ.;

Όλοι οι επιτηδευματίες ανεξάρτητα από την κατηγορία των βιβλίων του Κ.Β.Σ. που τηρούν ή αν απαλλάσσονται από την τήρησή τους (και οι ελεύθεροι επαγγελματίες), καθώς και το Δημόσιο, τα Ν.Π.Δ.Δ. και τα λοιπά πρόσωπα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα.

Ποιες συναλλαγές περιλαμβάνονται στις Σ.Κ.;

Περιλαμβάνονται, σε δύο ξεχωριστές καταστάσεις, όλες οι συναλλαγές που πραγματοποιεί ο επιτηδευματίας για την επαγγελματική εξυπηρέτηση ή την εκπλήρωση του σκοπού του, από αγορές αγαθών και λήψη υπηρεσιών, από χονδρικές πωλήσεις αγαθών και λήψη υπηρεσιών και από καταβολή ή είσπραξη αμοιβών, αποζημιώσεων, οικονομικών ενισχύσεων και άλλων δικαιωμάτων.

Εξαιρετικά, δεν συμπεριλαμβάνονται στις Σ.Κ. συναλλαγές, εφόσον η αξία ενός εκάστου στοιχείου που έχει εκδοθεί γι' αυτές δεν υπερβαίνει τα τριακόσια (300) ευρώ.

Αν στο ίδιο πρόσωπο έχουν πωληθεί αγαθά και έχουν παρασχεθεί υπηρεσίες, πόσες καταχωρήσεις θα γίνουν στη Σ.Κ.;

Σε κάθε περίπτωση στη σ.κ., γίνεται μία καταχώρηση ανά αντισυμβαλλόμενο με το συνολικό πλήθος των εκδοθέντων Τιμολογίων, Α.Π.Υ. κ.λπ. και τη συνολική αξία αυτών.

Σε ποια περίπτωση υποβάλλεται η Σ.Κ. «πιστωτικών υπολοίπων»;

Για τις αρνητικές διαφορές, που οφείλονται στην έκδοση πιστωτικών τιμολογίων, τα οποία δεν καλύπτονται στην ίδια χρήση από αντίστοιχα χρεωστικά, υποβάλλεται ιδιαίτερη κατάσταση, η σ.κ. «πιστωτικών υπολοίπων».

Πώς υποβάλλονται οι Σ.Κ. πελατών και προμηθευτών;

Οι εμπρόθεσμες καταστάσεις υποβάλλονται αποκλειστικά και μόνο μέσω διαδικτύου στο διαδικτυακό τόπο www.gsis.gr. Για τους υπόχρεους που δεν διαθέτουν πρόσβαση στο διαδίκτυο η υποβολή μπορεί να γίνεται και μέσω των Κέντρων Εξυπηρέτησης Πολιτών (ΚΕΠ). Επίσης χειρόγραφες καταστάσεις μέχρι 10 εγγραφών συνολικά μπορεί να υποβάλλονται μέσω των ΚΕΠ. Εκπρόθεσμες καταστάσεις υποβάλλονται μόνο στη Δ.Ο.Υ. του υπόχρεου με δισκέτα.

Ποια είναι η αρμόδια αρχή για την υποβολή Σ.Κ.;

Είτε η Δ.Ο.Υ. της έδρας για το σύνολο των εγκαταστάσεων της επιχείρησης, είτε η Δ.Ο.Υ. κάθε υποκαταστήματος για τις συναλλαγές αυτού.

ΛΟΙΠΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΔΙΑΣΤΑΥΡΩΣΗ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

Εκτός από τις συγκεντρωτικές καταστάσεις πελατών – προμηθευτών, υποβάλλονται στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. μέχρι την 25η Ιουνίου κάθε έτους, ανάλογα με το καταληκτικό ψηφίο του Α.Φ.Μ. των υπόχρεων, καταστάσεις για διασταύρωση συναλλαγών από ορισμένους επιτηδευματίες ως εξής:

- α) Από τους υπόχρεους σε τήρηση βιβλίου μεριδολογίου γιατρών για τους γιατρούς που περιέχει το βιβλίο αυτό.
- β) Από τους υπόχρεους σε τήρηση βιβλίου αποθήκευσης για τους επιτηδευματίες αποθέτες που περιέχει το βιβλίο αυτό.
- γ) Από τους υπόχρεους σε έκδοση δελτίων κίνησης τουριστικών λεωφορείων για τους αντισυμβαλλόμενους επιτηδευματίες.

Επίσης με βάση την Α.Υ.Ο. ΠΟΛ 1100/1995 από τους υπόχρεους σε τήρηση βιβλίου προσωρινής εναπόθεσης υποβάλλεται κατάσταση των παραληπτών (εισαγωγέων).

ΕΛΕΥΘΕΡΟΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΕΣ

Ποιοι θεωρούνται ελεύθεροι επαγγελματίες;

Ως ελεύθεροι επαγγελματίες θεωρούνται οι ασκούντες ελευθέριο επάγγελμα το οποίο κατονομάζεται στο άρθρο 48 παρ. 1 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (Ν.2238/1994), οι οποίοι αποκτούν εισόδημα της Ζ΄ πηγής.

(Άρθρο 48 παρ. 1: Εισόδημα από υπηρεσίες ελευθερίων επαγγελμάτων είναι οι αμοιβές από την άσκηση του ελευθέρου επαγγέλματος του ιατρού, οδοντιάτρου, κτηνιάτρου, φυσιοθεραπευτή, βιολόγου, ψυχολόγου, μαίας, δικηγόρου, δικολάβου, συμβολαιογράφου, άμισθου υποθηκοφύλακα, δικαστικού επιμελητή, αρχιτέκτονα, μηχανικού, τοπογράφου, χημικού, γεωπόνου, γεωλόγου, δασολόγου, ωκεανογράφου, σχεδιαστή, δημοσιογράφου, συγγραφέα, διερμηνέα, ξεναγού, μεταφραστή, καθηγητή ή δασκάλου, καλλιτέχνη γλύπτη ή ζωγράφου ή σκιτσογράφου ή χαράκτη, ηθοποιού, εκτελεστή μουσικών έργων ή μουσουργού, καλλιτεχνών των κέντρων διασκέδασης, χορευτή, χορογράφου, σκηνοθέτη, σκηνογράφου, ενδυματολόγου, διακοσμητή, οικονομολόγου, αναλυτή, προγραμματιστή, ερευνητή ή συμβούλου επιχειρήσεων, λογιστή ή φοροτέχνη, αναλογιστή, κοινωνιολόγου και εμπειρογνώμονα).

Ποια στοιχεία πρέπει να εκδίδουν;

Οι ασκούντες ελευθέριο επάγγελμα κατονομαζόμενο στο άρθρο 48§1 του ν.2238/1994, εκδίδουν Απόδειξη Παροχής Υπηρεσιών (Α.Π.Υ.) σε κάθε περίπτωση παροχής των υπηρεσιών τους είτε δηλαδή προς ιδιώτες είτε προς επιτηδευματίες.

Όσον αφορά το χρόνο έκδοσης των εν λόγω Α.Π.Υ. από τους ως άνω ελεύθερους επαγγελματίες, επισημαίνεται ότι για τις υπηρεσίες που παρέχονται από την 1^η Ιανουαρίου 2011 και έπειτα, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 19§22 του ν.3842/2010 (ΦΕΚ 58 Α΄/23.4.2010) σύμφωνα με τις οποίες οι εν λόγω Α.Π.Υ. εκδίδονται με την ολοκλήρωση της παροχής της υπηρεσίας, πλην της περίπτωσης είσπραξης των σχετικών αμοιβών τους από το Δημόσιο και τα Ν.Π.Δ.Δ., όπου η απόδειξη εκδίδεται με κάθε επαγγελματική τους είσπραξη.

Περαιτέρω, σημειώνεται ότι οι παραπάνω επιτηδευματίες από 1.1.2003 παύουν να έχουν ειδική ένταξη στη Β΄ κατηγορία βιβλίων και εντάσσονται σε κατηγορία βιβλίων με βάση τα έσοδά τους και όχι κατώτερη της δεύτερης.

ΠΟΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΕΚΔΙΔΟΥΝ ΟΙ ΕΠΙΤΗΔΕΥΜΑΤΙΕΣ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΑΓΟΡΑΣ ΑΠΟ ΙΔΙΩΤΕΣ;

Αγορά αγαθών από ιδιώτες είναι η περίπτωση κατά την οποία πωλούνται αγαθά από πρόσωπα που δεν έχουν υποχρέωση να εκδίδουν τιμολόγια (μη επιτηδευματίες), τα οποία αποτελούν ιδιωτική – προσωπική περιουσία του πωλητή και αποτελούν συμπτωματικές και εκ περιστάσεως πράξεις, χωρίς πρόθεση άσκησης εμπορικής δραστηριότητας.

Στις περιπτώσεις αυτές, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγρ. 5 του άρθρου 12 του π.δ/τος 186/1992 (Κ.Β.Σ.), εκδίδεται τιμολόγιο (αγοράς) από τον αγοραστή εφόσον αυτός είναι επιτηδευματίας.

ΜΠΟΡΕΙ Η ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΜΙΑΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΝΑ ΑΝΑΓΡΑΦΕΤΑΙ ΣΤΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΕ ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΟΥΣ ΧΑΡΑΚΤΗΡΕΣ;

Η επωνυμία μιας εταιρείας επιτρέπεται να αναγράφεται στα φορολογικά στοιχεία με ξενόγλωσσους χαρακτήρες, όταν έτσι είναι διατυπωμένη στο συστατικό της έγγραφο (καταστατικό κ.λ.π.).

ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΙΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΤΑΜΕΙΑΚΕΣ ΜΗΧΑΝΕΣ (Φ.Τ.Μ.) ΚΑΙ ΠΡΟΣΚΟΜΙΖΟΝΤΑΙ (ΥΠΟΒΑΛΛΟΝΤΑΙ) ΣΤΗ Δ.Ο.Υ., ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ:

A) Αγορά νέας (καινούργιας Φ.Τ.Μ.)

1. Υπεύθυνη Δήλωση (του άρθρου 8 του Ν.1599/86). Εφόσον τα δεδομένα που πρέπει να αναγραφούν στην υπεύθυνη δήλωση, αναγραφούν στο στ' πεδίο του εντύπου Β1 TAXIS ΚΒΣ παρέλκει η υποβολή αυτής της δήλωσης. Στην περίπτωση αυτή το έντυπο Β1 πρωτοκολλείται από την αρμόδια Δ.Ο.Υ.
2. Έντυπο Β2 (TAXIS)
3. Αντίτυπο δελτίου Αποστολής ή Τιμολογίου – Δελτίου Αποστολής (εντός 15ημέρου).
4. Ένα (1) ημερήσιο δελτίο («Ζ») με μηδενική ή ελάχιστη συμβολική αξία (ποσό) συναλλαγών. (Για διαπίστωση ταύτισης του αριθμού μητρώου που εκτυπώνει η φ.τ.μ., με αυτόν που αναγράφεται στο ταμπελάκι (μεταλλική ετικέτα) της φ.τ.μ., στο βιβλιάριο συντήρησης και στο δελτίο αποστολής ή τιμολόγιο – δελτίο αποστολής).
5. Βιβλιάριο Συντήρησης, για θεώρηση (διάτρηση). Στην περίπτωση αυτή **δεν** ελέγχονται χρέη προς το Δημόσιο, τα Ασφαλιστικά Ταμεία και τα Επιμελητήρια.

B) Πώληση μεταχειρισμένης Φ.Τ.Μ. & Παύση Φ.Τ.Μ. λόγω διακοπής επαγγέλματος.

1. Υπεύθυνη Δήλωση (ισχύουν αναλόγως τα αναφερόμενα στο θέμα Α1).
2. Έντυπο Β2 (TAXIS)
3. Αντίτυπο Δελτίου Αποστολής ή Τιμολογίου – Δελτίου Αποστολής ή Τιμολογίου Αγοράς.

4. Φωτοαντίγραφο του τελευταίου εκδοθέντος ημερήσιου δελτίου «Ζ» (ΝΟΜΙΜΗ ΑΠΟΔΕΙΞΗ) και προσκόμιση – επίδειξη του πρωτοτύπου.
5. Βιβλιάριο Συντήρησης με καταχωρημένα τα αθροιστικά – προοδευτικά σύνολα (ποσά) εσόδων (τζίρου) και συντελεστών Φ.Π.Α.
6. Στοιχείο αυτοπαράδοσης (για την περίπτωση παύσης φ.τ.μ. λόγω διακοπής λειτουργίας της επιχείρησης).

Γ) Παύση Φ.Τ.Μ. λόγω πλήρωσης μνήμης, λόγω βλάβης (που δεν αποκαθίσταται) & λόγω αγοράς νέας Φ.Τ.Μ. (αντικατάσταση).

1. Υπεύθυνη Δήλωση (ισχύουν αναλόγως τα αναφερόμενα στο θέμα Α1).
2. Έντυπο Β2 (ΤΑΧΙΣ)
3. Φωτοαντίγραφο του τελευταίου εκδοθέντος ημερήσιου δελτίου «Ζ» (ΝΟΜΙΜΗ ΑΠΟΔΕΙΞΗ) και προσκόμιση – επίδειξη του πρωτοτύπου.
4. Βιβλιάριο Συντήρησης με καταχωρημένα τα αθροιστικά – προοδευτικά σύνολα (ποσά) εσόδων (τζίρου) και συντελεστών Φ.Π.Α.
5. Τεχνική Αναφορά (γνωμάτευση) του Εισαγωγέα / Κατασκευαστή, (μόνο για την περίπτωση της «μη αποκαταστάσιμης» βλάβης που δεν δύναται να εκδοθεί ημερήσιο δελτίο Ζ).

Όλες οι ανωτέρω μεταβολές, καθώς και κάθε μεταβολή ΦΗΜ (αλλαγή εγκατάστασης-απώλεια κ.λπ.), που προβλέπεται από τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 4 του ν. 1809/88 (ΦΕΚ 222^Α /5.10.88), πρέπει να δηλώνεται στη Δ.Ο.Υ. μέσα σε δεκαπέντε (15) ημερολογιακές ημέρες.

Δ) Είναι υποχρεωτική η αντικατάσταση της παλαιάς φορολογικής μνήμης ΦΗΜ με νέα, σε περίπτωση μετασχηματισμού εταιρειών ;

Όχι. Στην περίπτωση που η νέα εταιρία προέρχεται από μετασχηματισμό (συγχώνευση-διάσπαση- απορρόφηση) και εφόσον έχει όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις (εκ του καταστατικού της) για την εφαρμογή των διατάξεων του Κώδικα, που είχε οποιαδήποτε από τις επιχειρήσεις που μετασχηματίστηκαν, ως καθολικός διάδοχος αυτών, δεν θεωρείται ότι συντελείται μεταβίβαση η αλλαγή του χρήστη ή κατόχου και συνεπώς δεν απαιτείται αντικατάσταση φορολογικής μνήμης.

Ναι. Στην περίπτωση που στο μετασχηματισμό συμμετέχει ή ιδρύεται *ατομική επιχείρηση*. (ΠΟΛ 1146/2005, Γνωμοδότηση ΝΣΚ 434/2005).

Ε) Λανθασμένη έκδοση απόδειξης από ΦΤΜ

1. Αν το λάθος διαπιστωθεί αμέσως, πρέπει να κρατηθεί και να εκδοθεί νέα σωστή. Στη λανθασμένη να σημειωθεί ότι εκδόθηκε από λάθος χειρισμό και παραδόθηκε η νέα Νο... Στο ημερήσιο δελτίο «Ζ» να μειωθεί το συνολικό ποσό λόγω λανθασμένης έκδοσης απόδειξης Νο...
2. Αν το λάθος διαπιστωθεί μετά την έκδοση του ημερήσιου δελτίου «Ζ», να εκδοθεί απόδειξη επιστροφής κατά το αντίστοιχο ποσό, όπου θα αναγράφεται «Εκδίδεται για λόγους λογιστικής τακτοποίησης λόγω λανθασμένης έκδοσης της απόδειξης Νο...».

ΣΤ) Μπορεί να γίνει επανέκδοση Παραστατικού που έχει σημειωθεί με τη χρήση ΕΑΦΔΣΣ (Λόγω απώλειας ή άλλη αιτία);

Ο εκδότης μπορεί να εκτυπώσει τα αντίστοιχα αρχεία «...a.txt» και «... b.txt» και να βεβαιώσει τη γνησιότητα της υπογραφής με την σφραγίδα της επιχείρησής . Ο εκδότης μπορεί να επισυνάψει και το χάρτινο αντίγραφο εάν το έχει φυλάξει.

Ζ) Είναι απαραίτητη η παρουσία Εφοριακού υπαλλήλου για την αντικατάσταση της φορολογικής μνήμης ΦΗΜ;

Όχι. Συγκεκριμένα η αντικατάσταση ή αφαίρεση της φορολογικής μνήμης του μηχανισμού σε περίπτωση βλάβης ή πλήρωσης δεν απαιτεί την παρουσία εφοριακού υπαλλήλου, αλλά ούτε και σχετική προηγούμενη γνωστοποίηση στην αρμόδια Δ.Ο.Υ.

Κατά την αντικατάσταση της παλαιάς φορολογικής μνήμης με νέα, αποκλειστικά λόγω μεταβίβασης ή αλλαγής του χρήστη ή κατόχου, είναι υποχρεωτική προηγούμενη σχετική γνωστοποίηση στην αρμόδια Δ.Ο.Υ, εναπόκειται δε στην κρίση του Εφόρου αν θα αποστείλει υπάλληλο ή όχι.

ΠΡΟΣΤΙΜΑ Κ.Β.Σ. - ΣΥΜΒΙΒΑΣΜΟΣ - ΔΟΣΕΙΣ

Ποια η προθεσμία συμβιβασμού για πρόστιμα Κ.Β.Σ.;

Η προθεσμία υποβολής αίτησης για εξώδικη λύση της διαφοράς (συμβιβασμός) είναι εξήντα (60) ημέρες και αρχίζει από την ημερομηνία της κατά νόμο επίδοσης της απόφασης επιβολής του προστίμου σε εκείνον που αφορά.

Σε πόσες δόσεις καταβάλλονται τα πρόστιμα Κ.Β.Σ.;

Μετά την υπογραφή της πράξης συμβιβασμού και το αργότερο εντός των δύο (2) επόμενων εργάσιμων για τις Δ.Ο.Υ. ημερών καταβάλλεται το 1/5 του προστίμου που προκύπτει

από το συμβιβασμό και τα υπόλοιπα 4/5 αυτού καταβάλλονται σε έξι (6) ίσες μηνιαίες δόσεις, η κάθε μία από τις οποίες δεν μπορεί να είναι μικρότερη από 300 ΕΥΡΩ, εκτός από την τελευταία.

Διαφορετικός τρόπος διοικητικής επίλυσης της διαφοράς.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 75 του ν.3842/2010 προστέθηκε στην παράγραφο 6 του άρθρου 9 του ν.2523/1997 νέο δεύτερο εδάφιο και ορίζεται διαφορετικός τρόπος διοικητικής επίλυσης της διαφοράς του προστίμου για ορισμένες κατηγορίες παραβάσεων που είναι ουσιώδεις ή ιδιαίτερα επαχθείς.

Η συγκεκριμένη διάταξη αφορά το πρόστιμο που επιβάλλεται για τις:

- Αυτοτελείς παραβάσεις των περιπτώσεων α' και η' της παραγράφου 8 του άρθρου 5.
- Παραβάσεις των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 10 του άρθρου 5 ανεξαρτήτως της αξίας της συναλλαγής ή της αξίας του στοιχείου ή της καταχώρησης.

Για τις ανωτέρω παραβάσεις το επιβαλλόμενο πρόστιμο μειώνεται κατά τη διοικητική επίλυση της διαφοράς στο ένα δεύτερο (1/2) με την προϋπόθεση:

- Όταν το ύψος του προστίμου είναι μέχρι 1.200 ευρώ, η εφάπαξ καταβολή του ενός δεύτερου αυτού
- και όταν το ύψος του προστίμου είναι άνω των 1.200 ευρώ η καταβολή του 30% του ενός δευτέρου του ποσού του προστίμου.

Το πιο πάνω ποσό πρέπει να καταβληθεί κατά την υπογραφή των οικείων πράξεων ή εντός των δύο επόμενων εργάσιμων για τις Δ.Ο.Υ. ημερών οπότε στην περίπτωση αυτή γίνεται μνεία για την υποχρέωση της καταβολής στο πρακτικό συμβιβασμού. Στην περίπτωση που δεν καταβληθεί το εν λόγω ποσό δεν επιτυγχάνεται διοικητικός συμβιβασμός και το πρόστιμο βεβαιώνεται ολόκληρο χωρίς καμία μείωση.

Ο ως άνω περιγραφόμενος τρόπος διοικητικού συμβιβασμού ισχύει για τις εν λόγω παραβάσεις που διαπράττονται από την 1/6/2010 και εφεξής.

Το ποσό που απομένει καταβάλλεται σε δόσεις κατά τα αναφερόμενα στις διατάξεις της περίπτωσης β' της παραγράφου 5 του άρθρου 74 του κ.ν.2238/1994.

Εάν καταβληθεί ολόκληρο το ποσό του οφειλόμενου προστίμου για τις προαναφερθείσες παραβάσεις, παρέχεται έκπτωση 5% επί του οφειλόμενου ποσού.

ΕΚΔΙΔΟΝΤΑΙ ΤΙΜΟΛΟΓΙΑ, ΓΙΑ ΤΑ ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ Ο.Ε., ΟΤΑΝ ΜΕΤΑΤΡΕΠΕΤΑΙ ΣΕ ΑΤΟΜΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ;

Μετατροπή Ο.Ε. σε ατομική επιχείρηση δεν νοείται, καθόσον στην Ο.Ε. συμμετέχουν τουλάχιστον δύο (2) πρόσωπα. Επομένως για να μεταβιβαστούν τα αποθέματα της Ο.Ε. σε

ατομική επιχείρηση που ιδρύει π.χ. ένας εκ των εταίρων, είτε λύεται η Ο.Ε. και αναλαμβάνεται η εταιρική μερίδα σε είδος (αποθέματα), οπότε εκδίδεται στοιχείο αυτοπαράδοσης, είτε μεταβιβάζονται, διαρκούσης της λειτουργίας της Ο.Ε., στην νεοϊδρυθείσα ατομική επιχείρηση, με την έκδοση τιμολογίου (Δελτίο Αποστολής και Τιμολόγιο ή Τιμολόγιο – Δελτίο Αποστολής).

ΔΙΑΦΥΛΑΞΗ ΒΙΒΛΙΩΝ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΤΟΥ Κ.Β.Σ.

Τρόπος διαφύλαξης

Σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ.3 του άρθρου 21 του Κ.Β.Σ. όπως αντικαταστάθηκαν με τις διατάξεις της παρ. 27 του άρθρου 19 του ν.3842/2010 παρέχεται πλέον η δυνατότητα σε όλους ανεξαιρέτως τους επιτηδευματίες να διαφυλάττουν τα φορολογικά στοιχεία εκδόσεώς τους, πλην των συνοδευτικών, σε μικροφίλμς ή σε ηλεκτρονική μορφή (οπτικοί δίσκοι CD-ROM τεχνολογίας WORM), μετά την υποβολή των δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος και Φ.Π.Α.

Χρόνος διαφύλαξης

Σύμφωνα με τις διατάξεις του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 2 του άρθρου 21 του Κ.Β.Σ., όπως αντικαταστάθηκαν με τις διατάξεις της παραγράφου 10 του άρθρου 20 του ν.3296/04, τα βιβλία, οι οπτικοί δίσκοι και γενικά όλα τα ηλεκτρομαγνητικά μέσα στα οποία αποθηκεύονται δεδομένα βιβλίων, για τα οποία δεν υπάρχει υποχρέωση εκτύπωσής τους και τα στοιχεία που ορίζονται από τον Κ.Β.Σ., καθώς και τα λοιπά δικαιολογητικά των εγγραφών στα βιβλία διατηρούνται στον εκάστοτε οριζόμενο από τις σχετικές διατάξεις χρόνο παραγραφής του δικαιώματος του Δημοσίου για επιβολή φόρου, και πλέον πρέπει να διαφυλάσσονται στο μεγαλύτερο χρόνο παραγραφής που ορίζεται από τις αντίστοιχες διατάξεις της φορολογίας εισοδήματος και του φόρου προστιθέμενης αξίας.

Τα ανωτέρω ισχύουν σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 19 του άρθρου 20 του ν.3296/04 για τις χρήσεις για τις οποίες μέχρι 14/12/2004 (χρόνος δημοσίευσης του ν.3296/04) δεν έχει παρέλθει ο χρόνος διαφύλαξης των βιβλίων, των ηλεκτρομαγνητικών μέσων, των στοιχείων και των λοιπών δικαιολογητικών εγγραφών στα βιβλία με βάση τις προϊσχύουσες διατάξεις.

Μπορούν να καταστραφούν τα στοιχεία μετά τον έλεγχο;

Με τις διατάξεις της παραγράφου 11 του άρθρου 20 του ν.3296/2004 καταργήθηκε το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 21 του Κ.Β.Σ. που αφορούσε την καταστροφή των στοιχείων των χρήσεων που είχαν περαιωθεί οριστικά. Μετά την κατάργηση του εδαφίου αυτού τα στοιχεία και τα λοιπά δικαιολογητικά των εγγραφών πρέπει να διαφυλάσσονται και μετά τον έλεγχο και μέχρι τον εκάστοτε οριζόμενο από τις διατάξεις χρόνο για τη διαφύλαξή τους. Δεν

παρέχεται δηλαδή πλέον δυνατότητα καταστροφής των στοιχείων, για τις χρήσεις των οποίων οι σχετικές εγγραφές όλων των φορολογικών αντικειμένων κατέστησαν αμετάκλητες.

Εξαιρούνται σύμφωνα με την μεταβατική διάταξη της παραγράφου 20 του άρθρου 20 του ν. 3296/2004 τα στοιχεία των χρήσεων εκείνων για τις οποίες οι σχετικές εγγραφές κατέστησαν αμετάκλητες (μετά από τακτικό έλεγχο, από περαίωση υποθέσεων και εφόσον έχουν εκπληρωθεί οι προϋποθέσεις που ορίζονται από τις κατ' ιδίαν διατάξεις περί περαίωσης υποθέσεων) μέχρι την ημερομηνία δημοσίευσης του νόμου αυτού (14/12/2004), τα οποία μπορεί να καταστραφούν ανεξάρτητα από το πότε λήγει ο χρόνος διαφύλαξής τους σύμφωνα με τις διατάξεις του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 2 του άρθρου 21 του Κ.Β.Σ. Σημειώνεται ότι άρση της υποχρέωσης διαφύλαξης βιβλίων και στοιχείων μέχρι και τη χρήση 2005 προβλέπεται από τις ειδικές διατάξεις του άρθρου 12§5 του ν.3888/2010 (ΦΕΚ Α' 175) με τις προϋποθέσεις που τίθενται σε αυτές (Σχ.Ετ. η Εγκ. ΠΟΛ.1147/27.10.2010).

ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΠΡΟΣΚΟΜΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΑΚΗΣ ΕΝΗΜΕΡΟΤΗΤΑΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΘΕΩΡΗΣΗ ΒΙΒΛΙΩΝ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΑΠΟ ΤΙΣ ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΕΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥΣ (κερδοσκοπικούς)

α) Κοινοπραξίες:

Για τα μέλη αυτών απαιτείται βεβαίωση από το επιμελητήριο και βεβαίωση ασφαλιστικής ενημερότητας από τον οικείο ασφαλιστικό φορέα.

Όταν τα μέλη των κοινοπραξιών είναι νομικά πρόσωπα, απαιτείται βεβαίωση ασφαλιστικής ενημερότητας για τα μέλη αυτών ως φυσικά πρόσωπα.

β) Συνεταιρισμοί:

Απαιτείται βεβαίωση από το Επιμελητήριο και βεβαίωση από το ΙΚΑ για το προσωπικό που απασχολούν.

Για τους γεωργικούς συνεταιρισμούς απαιτείται βεβαίωση από το ΙΚΑ για το προσωπικό που απασχολούν και βεβαίωση από το Ταμείο Σύνταξης και Επικουρικής Ασφάλισης Προσωπικού Γεωργικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων.

Οι πρωτοβάθμιες Α.Σ.Ο. δεν υποχρεούνται να εγγράφονται στα Εμπορικά Επιμελητήρια της Περιφέρειάς τους (Ν.2810/9-3-2000 – ΦΕΚ 61 Α/2000).

ΠΟΙΑ ΒΙΒΛΙΑ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΥΠΟΧΡΕΟΥΝΤΑΙ ΝΑ ΠΡΟΣΚΟΜΙΖΟΥΝ ΟΙ ΕΠΙΤΗΔΕΥΜΑΤΙΕΣ ΓΙΑ ΑΚΥΡΩΣΗ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΚΟΠΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΤΟΥΣ;

Τα βιβλία δεν ακυρώνονται κατά τη διακοπή των εργασιών αλλά και σε καμία άλλη περίπτωση.

Κατά πάγια διοικητική θέση (εγκύκλιοι ΠΟΛ 194/1987 και 1264/2000) **μόνο τα θεωρημένα αχρησιμοποίητα φορολογικά στοιχεία** και όχι τα αθεώρητα στοιχεία προσκομίζονται για ακύρωση στη Δ.Ο.Υ., όταν συντρέχει περίπτωση (π.χ. διακοπή εργασιών), συμπεριλαμβανομένων των στοιχείων που είχαν θεωρηθεί μέχρι 31.12.96 και δεν έχουν χρησιμοποιηθεί, έστω και αν η έκδοσή τους μετά την 1-1-1998 λογίζεται ως έκδοση αθεώρητων.

Επισημαίνεται ότι εφόσον εκ του ελέγχου διαπιστωθεί ότι ο επιτηδευματίας έχει παύσει τις εργασίες του σε συγκεκριμένο χρονικό σημείο στο παρελθόν και γίνει αποδεκτή η εκπρόθεσμη δήλωση διακοπής των εργασιών του σε χρήση για την οποία έχει ήδη επέλθει παραγραφή του δικαιώματος του δημοσίου να επιβάλει φόρο και έχει παρέλθει ο χρόνος υποχρεωτικής διαφύλαξης των βιβλίων και στοιχείων, δεν μπορεί να καταλογισθούν παραβάσεις του Κ.Β.Σ. και να επιβληθούν πρόστιμα για απώλεια βιβλίων, στοιχείων, δικαιολογητικών εγγραφής φορολογικών ταμειακών μηχανών κ.λπ. με αναγωγή στην εν λόγω χρήση.

ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΗ ΤΗΡΗΣΗ ΒΙΒΛΙΩΝ Γ' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΑΝΤΙ Β'

Σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 8 του άρθρου 4 του Κ.Β.Σ. ο επιτηδευματίας ο υπόχρεος σε τήρηση βιβλίων Β' κατηγορίας μπορεί προαιρετικά να τηρήσει βιβλία Γ' κατηγορίας από την έναρξη της διαχειριστικής του περιόδου, χωρίς να υποχρεώνεται να τα τηρήσει για 5 έτη, όπως ισχύει επί προαιρετικής τήρησης βιβλίων Β' κατηγορίας. Έτσι έχει τη δυνατότητα, όποτε το θελήσει και από την έναρξη της διαχειριστικής του περιόδου (μέχρι τέλος Ιανουαρίου), να επανέλθει στη Β' κατηγορία, εφόσον βέβαια τα ακαθάριστα έσοδά του την προηγούμενη χρήση δεν ξεπέρασαν το όριο τήρησης βιβλίων Γ' κατηγορίας (1.500.000 ΕΥΡΩ για τις διαχειριστικές περιόδους που αρχίζουν από 1/1/2007).

ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΥ ΑΠΟΓΡΑΦΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΕΠΙΤΗΔΕΥΜΑΤΙΕΣ ΤΗΣ ΔΕΥΤΕΡΗΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ

Σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 6 του άρθρου 6 του Κ.Β.Σ. στο βιβλίο απογραφών που τηρείται από τους επιτηδευματίες της δεύτερης κατηγορίας καταχωρούνται μόνο τα εμπορεύσιμα περιουσιακά στοιχεία της επιχείρησης, οπουδήποτε και εάν βρίσκονται αυτά.

Εμπορεύσιμα αγαθά που καταχωρούνται στο βιβλίο απογραφών είναι: α)τα εμπορεύματα, β)οι πρώτες και βοηθητικές ύλες, γ)τα υλικά συσκευασίας, δ)τα έτοιμα προϊόντα, ε)τα ημιτελή προϊόντα, στ)τα υποπροϊόντα και υπολείμματα (Εγκ. ΠΟΛ.1321/96). Έτσι δεν καταχωρούνται τα

λοιπά εμπορεύσιμα αγαθά της ομάδας 2 του Ε.Γ.Λ.Σ. (είδη συσκευασίας, κ.λπ.), τα πάγια περιουσιακά στοιχεία, καθώς και τα εμπορεύσιμα και πάγια τρίτων που βρίσκονται στην επιχείρηση κατά την 31/12.

ΑΛΛΑΓΗ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ ΛΗΞΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ

Ο επιτηδευματίας της τρίτης κατηγορίας δύναται μετά από έγκριση του προϊστάμενου της Δ.Ο.Υ. και για ειδικούς λόγους να ζητήσει την αλλαγή του χρόνου λήξης της διαχειριστικής του περιόδου (από 31/12 σε 30/6 και αντίστροφα) με σμίκρυνση ή επιμήκυνση αυτής (άρθρο 26 παράγραφος 3 του Κ.Β.Σ., όπως ισχύει).

Ειδικοί λόγοι που δικαιολογούν την αλλαγή του χρόνου λήξης διαχειριστικής περιόδου μπορεί να θεωρηθούν: η αλλαγή του αντικειμένου εργασιών, η έναρξη νέου κλάδου εργασιών, η αναδιοργάνωση της λειτουργίας της επιχείρησης, η μηχανοργάνωσή της και άλλοι λόγοι, οι οποίοι βέβαια κρίνονται πάντοτε από τον προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ.

Από 1.1.2003 οι επιτηδευματίες για την αλλαγή για πρώτη φορά (από την έναρξη λειτουργίας τους) του χρόνου λήξης της διαχειριστικής τους περιόδου υποβάλλουν σχετική γνωστοποίηση στο προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ. και δεν απαιτείται πλέον έγκριση, (άρθρ. 6 παράγραφος 1 του Ν. 3052/2002).

Η αίτηση ή η γνωστοποίηση υποβάλλεται το αργότερο ένα μήνα πριν από τη λήξη της διαχειριστικής περιόδου της οποίας ζητείται ή γνωστοποιείται η επιμήκυνση ή ένα μήνα πριν την αιτούμενη ή γνωστοποιούμενη λήξη της υπό σύντμηση διαχειριστικής περιόδου.

ΠΩΣ ΘΑ ΕΞΟΦΛΗΣΕΙ ΤΗΝ ΟΦΕΙΛΗ ΤΟΥ Ο ΕΠΙΤΗΔΕΥΜΑΤΙΑΣ - ΛΗΠΤΗΣ ΤΙΜΟΛΟΓΙΟΥ ΠΟΣΟΥ ΑΝΩ ΤΩΝ 3.000 ΕΥΡΩ, ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΟΥ ΤΟΥ ΦΠΑ;

Η τμηματική ή ολική εξόφληση τιμολογίου που αφορά συναλλαγή μεταξύ επιτηδευματιών με αξία άνω των 3.000 ευρώ γίνεται μόνο με επιταγή ή μέσω κατάθεσης σε τραπεζικό λογαριασμό. Σε περίπτωση εκχώρησης επιταγών τρίτων, εκδίδεται άμεσα λογιστικό παραστατικό (απόδειξη εκχώρησης αξιογράφων). Επισημαίνεται ότι ο οφειλέτης δεν δύναται να προβεί σε συμψηφισμό σε περίπτωση που έχει ανταπαίτηση προς τον εκδότη του τιμολογίου, με εξαίρεση την περίπτωση του συμψηφισμού αμοιβαίων ανταπαιτήσεων μεταξύ μητρικής και θυγατρικών εταιριών.

Η ΜΗΧΑΝΟΓΡΑΦΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΣΗΜΑΙΝΟΜΕΝΩΝ ΜΕ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟ ΕΑΦΔΣΣ ΑΠΟΚΛΕΙΕΙ ΤΗΝ ΠΑΡΑΛΛΗΛΗ ΕΚΔΟΣΗ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ;

Όχι, η παράλληλη έκδοση χειρόγραφων στοιχείων (θεωρημένων ή αθεώρητων κατά περίπτωση) δεν απαγορεύεται.

ΜΕΧΡΙ ΠΟΤΕ ΕΚΔΙΔΟΝΤΑΙ ΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 12 ΜΕ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΤΗΝ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΗΜΕΡΑ ΤΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ;

Το αργότερο μέχρι 20/1 της επόμενης χρήσης, ανεξάρτητα από τον τρόπο έκδοσης των στοιχείων, χειρόγραφα ή μηχανογραφικά.

Τελευταία ενημέρωση:29/11/2010

Τηλ. Επικοινωνίας για παροχή διευκρινίσεων σε θέματα Φορολογίας Κ.Β.Σ.: 210-3610065

● ΕΙΣΠΡΑΞΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ

1) Τα ληξιπρόθεσμα χρέη επιβαρύνονται ή όχι με προσαυξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής, α) κατά την υπαγωγή τους σε ρύθμιση νόμου β) κατά την υπαγωγή τους σε διευκόλυνση τμηματικής καταβολής ;

α) Εξαρτάται από το περιεχόμενο της διάταξης του νόμου (το ορίζει η ίδια η διάταξη). Για παράδειγμα οι βεβαιωμένες οφειλές μέχρι 30.09.2010 ρυθμίζονται με τις διατάξεις του άρθρου 14 ν.3888/2010 σε μηνιαίες δόσεις από δύο έως σαράντα πέντε με απαλλαγή από τις προσαυξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής σε ποσοστό από 95% έως 50%, ανάλογα με τον αριθμό των δόσεων που επιλέγονται από τον οφειλέτη.

Οι οφειλές που είναι βεβαιωμένες από 01.10.2010 και μετά, μπορούν να υπαχθούν σε διευκόλυνση τμηματικής καταβολής με τις διατάξεις των άρθρων 13 έως 21 ν.2648/98 όπως ισχύουν.

β) Οι ληξιπρόθεσμες οφειλές που υπάγονται σε διευκόλυνση τμηματικής καταβολής, εξακολουθούν να επιβαρύνονται με προσαυξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής με μειωμένο ωστόσο ποσοστό, έναντι της ισχύουσας κατά 30% και με την προϋπόθεση της συνέπειας του οφειλέτη ως προς την καταβολή των μηνιαίων δόσεων.

Επίσης, παρέχεται έκπτωση των προσαυξήσεων εκπρόθεσμης καταβολής, που αναλογούν στην τελευταία δόση της διευκόλυνσης μέχρι ποσοστού 40% των συνολικών προσαυξήσεων της οφειλής, που υπάγεται σε αυτή.

Ακόμη, οφειλές που προέρχονται από καταλογισμό συντάξεων, αποδοχών και λοιπών βοηθημάτων, που έχουν ληφθεί χωρίς δόλο αχρεωστήτως, δεν επιβαρύνονται με προσαυξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής από το χρόνο έκδοσης της απόφασης διευκόλυνσης και εντεύθεν.

γ) Η απαλλαγή από την πληρωμή του 30% των προσαυξήσεων εκπρόθεσμης καταβολής που επιβαρύνουν την οφειλή από την ημερομηνία χορήγησης της διευκόλυνσης και μετά, καθώς και η απαλλαγή από την πληρωμή του συνόλου των προσαυξήσεων εκπρόθεσμης καταβολής της τελευταίας δόσης της διευκόλυνσης εφόσον ο υπόχρεος συμμορφώνεται πλήρως, παρέχονται μόνο στην πρώτη διευκόλυνση τμηματικής καταβολής, στην οποία περιλαμβάνεται και η επανεξέταση αυτής για αύξηση του αριθμού των δόσεων».

2) Σε περίπτωση απώλειας νομοθετικής ρύθμισης, μπορεί να ενταχθεί κάποιος εκ νέου;

Η επανένταξη σε απολεσθείσα ρύθμιση είναι δυνατή μόνον εάν το προβλέπει η διάταξη του νόμου.

Σε περίπτωση απώλειας της πρώτης διευκόλυνσης τμηματικής καταβολής προβλέπεται δυνατότητα χορήγησης δύο ακόμη διευκολύνσεων.

Στη ρύθμιση του άρθρου 14 ν.3888/2010 προβλέπεται η επανένταξη με προϋποθέσεις σε λιγότερες ή περισσότερες δόσεις.

3) Σε ποια περίπτωση δεν αποδίδονται τυχόν επιστροφές φόρων κ.λ.π. στους δικαιούχους;

α) Όταν οι δικαιούχοι οφείλουν ληξιπρόθεσμες οφειλές στο Δημόσιο, οι τυχόν απαιτήσεις κατά του Δημοσίου πρέπει να συμψηφιστούν, αυτεπάγγελα.

Ο συμψηφισμός συντελείται με τις προσαυξήσεις που υφίστανται κατά την ημερομηνία συνάντησης των ανταπαιτήσεων.

β) όταν το επιστρεπτέο ποσό είναι κάτω των πέντε (5) Ευρώ, εκτός και αν από ειδική διάταξη ορίζεται διαφορετικά.

4) Σε ποιες περιπτώσεις απαιτείται αποδεικτικό φορολογικής ενημερότητας;

Το αποδεικτικό φορολογικής ενημερότητας απαιτείται στις εξής περιπτώσεις:

α) Για την είσπραξη χρημάτων ή την εξόφληση τίτλων πληρωμής, για ποσά ύψους άνω των 1.500 ΕΥΡΩ.

β) Για τη σύναψη και ανανέωση συμβάσεων δανείων, πιστώσεων και χρηματοδοτήσεων γενικά με τις αναγνωρισμένες στην Ελλάδα Τράπεζες και λοιπά πιστωτικά ιδρύματα, εφόσον χορηγούνται με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου, εκτός από εκείνες που χορηγούνται για αποκατάσταση ζημιών που προέρχονται από έκτακτα γεγονότα.

γ) Για τη μεταβίβαση ακινήτων από τον μεταβιβάζοντα, για την μεταβίβαση λόγω γονικής παροχής ή δωρεάς από τον παρέχοντα τη γονική παροχή ή τη δωρεά.

δ) Για τη σύσταση εμπραγμάτων δικαιωμάτων επί ακινήτων από τον παρέχοντα το εμπράγματο δικαίωμα. Δεν απαιτείται για τη σύσταση υποθήκης υπέρ του Δημοσίου.

ε) Για την καταβολή των συμβατικώς εκχωρημένων χρηματικών απαιτήσεων, τόσο από τον εκχωρητή ή τον ενεχυράσαντα, όσο και από τον εκδοχέα ή ενεχυρούχο δανειστή.

στ) για τη συμμετοχή σε διαγωνισμούς για την ανάληψη εκτέλεσης δημοσίων έργων ή προμηθειών του Δημοσίου, Ν.Π.Δ.Δ., Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης ή επιχειρήσεων αυτών και Επιχειρήσεων ή Οργανισμών του Ευρύτερου Δημοσίου Τομέα, καθώς και στις περιπτώσεις που προβλέπεται από διατάξεις νόμων ή Προεδρικών Διαταγμάτων άλλων Υπηρεσιών.

5) Ποιοι απαλλάσσονται ή εξαιρούνται από την υποχρέωση προσκόμισης αποδεικτικού φορολογικής ενημερότητας για τις παραπάνω αναφερόμενες περιπτώσεις;

α) οι δικαιούχοι αμοιβών από παροχή εξαρτημένης εργασίας συντάξεων, διατροφής, εξόδων παράστασης δημοσίων λειτουργιών, εξόδων νοσηλείας και κηδείας, εφόσον η πληρωμή γίνεται απευθείας στο δικαιούχο μισθωτό ή συνταξιούχο ή στην οικογένειά του ή σε πρόσωπο νόμιμα εξουσιοδοτημένο.

β) Το Ελληνικό Δημόσιο, το Δημόσιο άλλων Κρατών, οι Διεθνείς Οργανισμοί, οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης, τα Ν.Π.Δ.Δ., τα ιδρύματα που συνιστώνται με το ν. 2039/39, οι αναγνωρισμένες στην Ελλάδα Τράπεζες, η Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού, ο Οργανισμός Τηλεπικοινωνιών Ελλάδας, ο Οργανισμός Σιδηροδρόμων Ελλάδος και ο Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς.

γ) οι αγρότες για την είσπραξη αποζημιώσεων, λόγω καταστροφής της εσοδείας τους και οι παραγωγοί φυτικών ή ζωικών προϊόντων για την είσπραξη επιδοτήσεων ή επιχορηγήσεων επί της παραγωγής που καταβάλλονται από τον Οργανισμό Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε.), δυνάμει καθεστώτων στήριξης και οι οποίες βαρύνουν τον Ειδικό Λογαριασμό Εγγυήσεων Γεωργικών Προϊόντων (Ε.Λ.Ε.Γ.Ε.Π.).

δ) ο σύνδικος της πτώχευσης φυσικού ή νομικού προσώπου για πράξεις ή συναλλαγές, που αφορούν στην πτωχευτική περιουσία, ο εκκαθαριστής επιχείρησης για τις πράξεις της εκκαθάρισης, ο κηδεμόνας σχολάζουσας κληρονομιάς όταν ενεργεί αποδεδειγμένα για πράξεις εκκαθάρισης της σχολάζουσας κληρονομιάς, καθώς και ο εκκαθαριστής κληρονομιάς για πράξεις ή συναλλαγές που αφορούν στην κληρονομιά.

ε) οι ομογενείς που μετοικούν στην Ελλάδα για την είσπραξη κάθε είδους επιδομάτων περίθαλψης και στέγασης αυτών.

στ) οι αλλοδαπές επιχειρήσεις, φυσικά ή νομικά πρόσωπα, που δεν έχουν μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα, κατά τις διατάξεις περί φορολογίας εισοδήματος.

ζ) οι μόνιμοι κάτοικοι εξωτερικού, είτε αλλοδαποί, είτε ομογενείς, που έχουν γεννηθεί στο εξωτερικό και διατηρούν την ελληνική υπηκοότητα, εφόσον δεν αποκτούν εισόδημα στην Ελλάδα.

η) Οι δικαιούχοι των κατά τις κείμενες διατάξεις ακατάσχετων χρηματικών απαιτήσεων, όπως αυτές προσδιορίζονται από την υπηρεσία που διενεργεί την εκκαθάριση.

θ) οι δικαιούχοι ασφαλιστικών αποζημιώσεων και αποζημιώσεων από αδικοπραξία, που επιδικάζονται με δικαστική απόφαση.

ι) οι δικαιούχοι αμοιβών με πάγια αντιμισθία

ια) οι δικαιούχοι στεγαστικών δανείων για την παροχή υποθήκης προς εξασφάλιση των δανείων αυτών.

ιβ) οι συμβαλλόμενοι κατά την κατάρτιση των πράξεων πληρώσεως, ή ματαιώσεως αιρέσεων ή προθεσμιών.

ιγ) οι δικαιούχοι έκτακτων επιχορηγήσεων και δανείων από τον ΕΟΜΜΕΧ, που πλήττονται από έκτακτα καταστροφικά φαινόμενα.

ιδ) οι δικαιούχοι τυχόν αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών, κατά την εξόφληση λογαριασμών παροχής ηλεκτρικού ρεύματος (εγκ. 18898/19-12-03).

ιε) εξαιρούνται από την προσκόμιση αποδεικτικού ενημερότητας τα δάνεια που χορηγούνται με την εγγύηση της ΤΕΜΠΜΕ Α.Ε. και με αποκλειστικό σκοπό την κάλυψη και εξόφληση φορολογικών και ασφαλιστικών υποχρεώσεων, σύμφωνα με το σχετικό πρόγραμμα ειδικού σκοπού της ΤΕΜΠΜΕ Α.Ε.

ιστ) Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΟΧΗΜΑΤΩΝ Α.Β.Ε. κατά τη σύναψη και ανανέωση συμβάσεων δανείων, πιστώσεων και χρηματοδοτήσεων γενικά με τις αναγνωρισμένες στην Ελλάδα Τράπεζες και λοιπά πιστωτικά ιδρύματα, εφόσον χορηγούνται με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου.

6) Από πού, πως και πότε μπορεί να χορηγηθεί το Αποδεικτικό Φορολογικής Ενημερότητας;

Το Αποδεικτικό Φορολογικής Ενημερότητας μπορεί να χορηγηθεί από οποιαδήποτε Δ.Ο.Υ., καθώς και από τη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων, με τη διαδικασία παροχής τηλεομοιοτυπίας, με την οποία βεβαιώνεται η φορολογική ενημερότητα συναλλασσομένου με πιστοποιημένους φορείς, Υπηρεσίες και πρόσωπα και από τα κέντρα εξυπηρέτησης πολιτών (Κ. Ε. Π.).

Για τη χορήγησή του λαμβάνονται υπόψη:

- οι ληξιπρόθεσμες οφειλές που προέρχονται από ατομικά χρέη αλλά και αυτές για τις οποίες ο ενδιαφερόμενος έχει υποχρέωση καταβολής.
- Η υποβολή της τελευταίας δήλωσης Φόρου Εισοδήματος
- Η υποβολή της τελευταίας εκκαθαριστικής δήλωσης Απόδοσης Φ.Π.Α.
- η διαπίστωση υποβολής όλων των περιοδικών δηλώσεων (Φ.Π.Α.) που έπονται της τελευταίας εκκαθαριστικής και που η προθεσμία υποβολής τους έχει λήξει ένα μήνα πριν την ημερομηνία αίτησης έκδοσης του αποδεικτικού ενημερότητας

Το αποδεικτικό ενημερότητας υπογράφεται μόνο από τον υπάλληλο που το εξέδωσε, στον οποίο έχει εκχωρηθεί η υπογραφή του Προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. για το θέμα αυτό. Εξαιρούνται τα αποδεικτικά ενημερότητας μηνιαίας ισχύος.

7) Μέχρι πότε ισχύει το αποδεικτικό φορολογικής ενημερότητας;

1. Η ισχύς του αποδεικτικού ενημερότητας ορίζεται σε τέσσερις (4) μήνες, ανεξαρτήτως της αιτίας για τη ν οποία ζητείται αυτό.

2. Ο χρόνος ισχύος του αποδεικτικού ορίζεται σε ένα (1) μήνα, όταν υφίστανται βεβαιωμένες οφειλές, ανεξάρτητα από το αν είναι ληξιπρόθεσμες, τελούν υπό αναστολή, έχουν υπαχθεί σε νομοθετική ρύθμιση ή σε διευκόλυνση τμηματικής καταβολής κατά τις κείμενες διατάξεις .

8) Εάν η έκθεση κατάσχεσης σημαίνει και πλειστηριασμός

Όχι. Μετά την επιβολή της κατάσχεσης κινητού ή ακινήτου, ο Προϊστάμενος της Δ.Ο.Υ. εκδίδει πρόγραμμα πλειστηριασμού, στο οποίο ορίζεται η ημερομηνία διενέργειάς του, εντός συγκεκριμένης συντόμου προθεσμίας.

Εν τω μεταξύ ο οφειλέτης του Δημοσίου μπορεί, μετά από αίτησή του να υπαχθεί σε διευκόλυνση τμηματικής καταβολής των χρεών επιτυγχάνοντας και την αναστολή εκτέλεσης του σχετικού προγράμματος.

Η κυριότητα πλειστηριασθέντος ακινήτου μεταβιβάζεται στον υπερθεματιστή μετά τη μεταγραφή της περίληψης της έκθεσης κατακύρωσης στο οικείο υποθηκοφυλακείο ή κτηματολογικό γραφείο όπου υφίσταται. Μέχρι τότε η κυριότητα του ακινήτου παραμένει στον έως τότε κύριο του ακινήτου.

9) Ποια μέτρα εκτέλεσης λαμβάνονται για το μη ρυθμισμένο ληξιπρόθεσμο χρέος;

Για την είσπραξη ληξιπρόθεσμων χρεών προς το Δημόσιο που δεν έχουν υπαχθεί σε ρύθμιση τμηματικής καταβολής ή σε νομοθετική ρύθμιση μπορεί να ληφθούν, κατά την κρίση του Προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ., τα μέτρα που προβλέπονται στο άρθρο 9 του Ν.Δ. 356/74 (ΚΕΔΕ) και είναι:

α) Κατάσχεση κινητών, είτε στα χέρια του οφειλέτη, είτε κινητών και απαιτήσεων γενικώς κυριότητας του οφειλέτη που βρίσκονται στα χέρια τρίτου.

β) Κατάσχεση ακινήτων,

Εκτός των ανωτέρω είναι δυνατή, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία η λήψη σε βάρος του οφειλέτη του Δημοσίου διοικητικών ασφαλιστικών και δικαστικών μέτρων, όπως η ποινική δίωξη σε εκτέλεση σχετικής δικαστικής απόφασης.

10) Μετά την επιβολή από το Δημόσιο ή από οποιονδήποτε τρίτο κατάσχεσης σε ακίνητο, μπορεί να επιβληθεί άλλη κατάσχεση για οφειλές προς το Δημόσιο στο ίδιο ακίνητο ;
Ναι.

11) Είναι δυνατή η άρση κατάσχεσης και η εξάλειψη υποθήκης επί ακινήτου για χρέη προς το Δημόσιο;

Ναι, μετά την εξόφληση ή τη διαγραφή του χρέους για το οποίο επιβλήθηκε το μέτρο ή μετά την έκδοση απόφασης από το αρμόδιο όργανο με συγκεκριμένους, κατά περίπτωση, όρους αποδέσμευσης.

12) Ποια δικαιολογητικά απαιτούνται για επιστροφή χρημάτων, καθώς και για την εξόφληση τίτλων πληρωμής ;

Τα δικαιολογητικά ορίζονται στην ΑΥΟ 1109228/8434/Δ0016/08.12.2006 ΠΟΛ 1140 (ΦΕΚ 1862/Β/22.12.2006) «Δικαιολογητικά εξόφλησης τίτλων πληρωμής ή επιστροφής-εξόφληση με εντολή μεταφοράς-ρυθμίσεις θεμάτων εξόφλησης τίτλων πληρωμής ή επιστροφής».

13) Πότε παραγράφεται το δικαίωμα επιστροφής αξίωσης κατά του δημοσίου;

α) Η κατά του Δημοσίου απαίτηση προς επιστροφή αχρεωστήτως ή παρά το νόμο καταβληθέντος σε αυτό χρηματικού ποσού παραγράφεται μετά τρία έτη από της καταβολής .

β) Χρηματική απαίτηση για την οποία έχει εκδοθεί τίτλος πληρωμής υπόκειται σε παραγραφή πέντε έτη από την έκδοση αυτού.

14) Οι Δ.Ο.Υ. μπορούν να εισπράξουν οφειλές Νομικών Προσώπων και τρίτων;

Ναι, με την προϋπόθεση ότι υπάρχει υπουργική απόφαση, η οποία προβλέπει την είσπραξη των οφειλών τρίτων.

15) Λαμβάνονται υπόψη για χορήγηση ΑΦΕ οφειλές προς τρίτους;

Ναι, λαμβάνονται υπόψη οι οφειλές προς Δήμους, Κοινότητες και Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις. Δεν λαμβάνονται όμως οι οφειλές προς τους λοιπούς τρίτους και τα Νομικά Πρόσωπα.

16) Ρυθμίζονται οφειλές υπέρ τρίτων βεβαιωμένες στις Δ.Ο.Υ. ;

Είναι δυνατή η ρύθμιση από τα αρμόδια όργανα οφειλών προς τρίτους, βεβαιωμένων στις Δ.Ο.Υ. και ισχύει ό,τι και για τα χρέη προς το Δημόσιο.

17) Μπορούν οι Δ.Ο.Υ. να εισπράξουν οφειλές προς άλλα κράτη;

Ναι και συγκεκριμένα τις οφειλές από:

α) ΦΠΑ, Εισόδημα, Φόρους Περιουσίας, προς τα κράτη μέλη της Ε.Ε., σύμφωνα με την 76/308 οδηγία της ΕΟΚ, όπως τροποποιήθηκε.

β) όσες προβλέπονται από διακρατικές συμβάσεις, κυρίως φόρο εισοδήματος και φόρο κεφαλαίου.

18) Μπορούν να ληφθούν τα προβλεπόμενα από τον ΚΕΔΕ μέτρα για την είσπραξη οφειλών υπέρ τρίτων και Νομικών προσώπων βεβαιωμένων στις Δ.Ο.Υ.;

Ναι, μπορούν να ληφθούν τα προβλεπόμενα από τον ΚΕΔΕ μέτρα για είσπραξη των οφειλών υπέρ τρίτων και Νομικών Προσώπων, εκτός από κατάσχεση σε μισθούς και συντάξεις.

19) Μπορούν να ρυθμιστούν χρέη πτωχών οφειλετών προς το Δημόσιο;

Ναι, με τους παρακάτω τρόπους:

α) μέσω της επιτροπής του άρθρου 9 ν.2386/96, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 62 Α του Κ.Ε.Δ.Ε. που προστέθηκε με το άρθρο 19 ν.3522/06 εφόσον το συνολικό βασικό χρέος δεν υπερβαίνει το ποσό των 600.000 ευρώ (σχετ. εγκύκλιός μας

1065481/5617/0016/13.11.03-ΠΟΛ 1118 σε συνδυασμό με την εγκύκλιο 1114305/8860/0016/28.12.06 – ΠΟΛ 1148).

β) μέσω του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους σύμφωνα με τις ίδιες ως άνω διατάξεις όταν το σύνολο της βασικής οφειλής είναι μεγαλύτερο των 600.000 ευρώ και

γ) μέσω της γνωμοδοτικής επιτροπής παροχής διευκολύνσεων του άρθρου 15 ν.2648/98 κατά τις διατάξεις του εδαφ. β' της παρ.2 του άρθρου 14 ν.2648/98, όπως ισχύει μετά τη ρύθμιση ληξιπρόθεσμων χρεών του άρθρου 14 του νόμου 3888/2010.

Η αίτηση και τα απαραίτητα δικαιολογητικά υποβάλλονται στις αρμόδιες Δ.Ο.Υ. ή Τελωνεία.

20) Μπορεί ένας οφειλέτης που έχει υπαχθεί σε διαδικασία συνδιαλλαγής με δικαστική απόφαση κατά τα άρθρα 99 επ. του Πτωχευτικού Κώδικα (Ν.3588/2007) να συνδιαλλαγή με το Δημόσιο;

Ναι, με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, μετά από γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ.6 εδ. α του ν. 3808/2009 (ΦΕΚ 227 Α'/10-12-2009). Οι αιτήσεις για συνδιαλλαγή με το Δημόσιο και τα απαραίτητα δικαιολογητικά υποβάλλονται στις Δ.Ο.Υ. ή στα Τελωνεία, όπου είναι βεβαιωμένα τα χρέη.

21) Υπάρχει κάποια ιδιαίτερη πρόβλεψη για ρύθμιση χρεών προς το Δημόσιο στην ειδική περίπτωση που ο οφειλέτης έχει πετύχει, χωρίς τη συμμετοχή του Δημοσίου, τη σύναψη συμφωνίας συνδιαλλαγής με πιστωτές του και η συμφωνία αυτή επικυρώθηκε από το αρμόδιο Δικαστήριο;

Ναι, μέσω της επιτροπής του άρθρου 9 του νόμου 2386/1996 (ΦΕΚ 43^{Α'}), η οποία είναι αρμόδια να γνωμοδοτεί στον Υπουργό Οικονομικών, ανεξαρτήτως ύψους οφειλής. Στην περίπτωση αυτή, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του άρθρου 62^Α του Κ.Ε.Δ.Ε. (Ν.Δ. 356/1974 ΦΕΚ 90 Α', όπως ισχύει). Η αίτηση ρύθμισης και τα απαραίτητα δικαιολογητικά υποβάλλονται στις Δ.Ο.Υ. ή στα Τελωνεία, όπου είναι βεβαιωμένα τα χρέη.

22) Ποιο είναι το ελάχιστο ποσό οφειλής προς το Δημόσιο, για το οποίο μπορεί να ασκηθεί ποινική δίωξη οφειλέτη;

Ποινική δίωξη μπορεί να ασκηθεί εφόσον το συνολικό ληξιπρόθεσμο χρέος προς το Δημόσιο από κάθε αιτία συμπεριλαμβανομένων των κάθε είδους τόκων η προσαυξήσεων υπερβαίνει το ποσό των 10.000 Ευρώ.

23) Ποιο είναι το ελάχιστο ποσό οφειλής προς το Δημόσιο, νομικά πρόσωπα και τρίτους για το οποίο δεν λαμβάνονται αναγκαστικά μέτρα κατά των οφειλετών;

Δεν λαμβάνονται αναγκαστικά μέτρα είσπραξης κατά οφειλετών που έχουν ληξιπρόθεσμες οφειλές βεβαιωμένες στις δημόσιες οικονομικές υπηρεσίες υπέρ του Δημοσίου, νομικών προσώπων και τρίτων ύψους τριακοσίων (300) ευρώ, πλην του μέτρου της κατάσχεσης απαιτήσεων των οφειλετών στα χέρια τρίτων.

Η πιο πάνω ρύθμιση δεν ισχύει για πρόστιμα του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας καθώς και για οφειλές υπέρ Ο.Τ.Α.

Αναγκαστικά μέτρα είσπραξης που έχουν επιβληθεί μέχρι και 31.12.2006 για ληξιπρόθεσμες οφειλές κατά το χρόνο της επιβολής τους μικρότερες του ποσού των

τριακοσίων (300) ευρώ, αίρονται μετά από αίτηση του οφειλέτη και εφόσον εξοφληθούν τα έξοδα διοικητικής εκτέλεσης.

24) Ποιο είναι το ελάχιστο ποσό για το οποίο δεν επιτρέπεται η επιβολή κατάσχεσης επί μισθών, συντάξεων ή ασφαλιστικών βοηθημάτων οφειλετών του Δημοσίου;

Δεν επιτρέπεται η επιβολή κατάσχεσης επί μισθών, συντάξεων ή ασφαλιστικών βοηθημάτων που καταβάλλονται περιοδικώς σε βάρος οφειλετών του Δημοσίου, εφόσον το ποσό αυτών αφαιρουμένων των υποχρεωτικών εισφορών, είναι μέχρι των χιλίων (1.000) ευρώ, μηνιαίως.

Αν ο μισθός, η σύνταξη ή το βοήθημα υπερβαίνει το ποσό των χιλίων (1.000) ευρώ, λαμβανομένης υπόψη και της περίπτωσης που ο οφειλέτης του Δημοσίου λαμβάνει τα ανωτέρω από δύο ή περισσότερους φορείς, λαμβάνεται υπόψη το συνολικό ποσό αυτών και επιτρέπεται η κατάσχεση του 25% αυτών, όμως το εναπομένον ποσό από το σύνολό τους να μην είναι κατώτερο των χιλίων (1.000) ευρώ.

Κατασχέσεις που έχουν επιβληθεί μέχρι 6.11..2008 σε βάρος οφειλετών και εμπίπτουν στο κατά τα ανωτέρω ακατάσχετο ποσό, αίρονται ή περιορίζονται κατά περίπτωση μετά από αίτηση του οφειλέτη, στην οποία επισυνάπτονται τα απαραίτητα στοιχεία, από τα οποία προκύπτει το συνολικό ύψος των αποδοχών ή συντάξεων.

Τελευταία ενημέρωση: 1/12/2010

Τηλ. Επικοινωνίας για παροχή διευκρινίσεων σε θέματα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων:

210-3635480, 210-3636872, 210-3613274, 210-3612060, 210-3605159, 210-3635044

● **ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΕΛΩΝ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΩΝ ΦΟΡΟΛΟΓΙΩΝ**

A. ΤΕΛΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ ΕΤΟΥΣ 2011

1) Πως υπολογίζονται τα ετήσια τέλη κυκλοφορίας των αυτοκινήτων οχημάτων ιδιωτικής χρήσης;

Επιβατικά αυτοκίνητα οχήματα και δίκυκλες και τρίκυκλες μοτοσικλέτες:

α) Τα ετήσια τέλη κυκλοφορίας έτους 2011 και επομένων ετών για τα επιβατικά αυτοκίνητα που έχουν ταξινομηθεί για πρώτη φορά στην Ελλάδα **έως την 31/10/2010** και τις δίκυκλες και τρίκυκλες μοτοσικλέτες ανεξαρτήτως της ημερομηνίας πρώτης ταξινόμησής τους στην Ελλάδα υπολογίζονται αποκλειστικά με βάση τον κυλινδρισμό του κινητήρα , ως εξής:

Κατηγορία	Κινητήρας σε κυβικά εκατοστά	Ετήσια τέλη κυκλοφορίας (σε ευρώ)
Α΄	Έως 300	20
Β΄	301 - 785	50
Γ΄	786 - 1.071	110

Δ'	1.072 - 1.357	120
Ε'	1,358 - 1.548	220
ΣΤ'	1.549 - 1.738	240
Ζ'	1.739 - 1.928	270
Η'	1.929 - 2.357	600
Θ'	2.358 3.000	800
Ι'	3.001 4.000	1.000
Κ'	4.001 και άνω	1.200

β) Για τα επιβατικά αυτοκίνητα που ταξινομούνται για πρώτη φορά στην Ελλάδα **από την 1/11/2010 και μετά**, τα τέλη κυκλοφορίας έτους 2011 και επομένων υπολογίζονται αποκλειστικά με βάση τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα (γραμμάρια CO₂ ανά χιλιόμετρο), ως εξής:

ΚΛΙΜΑΚΙΟ ΕΚΠΟΜΠΩΝ ΔΙΟΞΕΙΔΙΟΥ ΤΟΥ ΑΝΘΡΑΚΑ (γρμ. CO₂ ανά χιλιόμετρο)	ΕΤΗΣΙΑ ΤΕΛΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ ΑΝΑ ΓΡΑΜΜΑΡΙΟ ΕΚΠΟΜΠΩΝ CO₂ (σε ευρώ)
0 - 100	0
101 - 120	0,80
121 - 140	1,00
141 - 160	1,50
161 - 180	2,00
181 - 200	2,25
201 - 250	2,50
Άνω των 251	3,00

Όπως προαναφέρθηκε, τα ετήσια τέλη κυκλοφορίας έτους 2010 και επομένων ετών που επιβάλλονται στα επιβατικά ιδιωτικής χρήσης αυτοκίνητα που ταξινομούνται για πρώτη φορά στην Ελλάδα από την 1/11/2010 και μετά, υπολογίζονται αποκλειστικά με κλίμακα εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα (γραμμάρια CO₂ ανά χιλιόμετρο). Η σύνδεση αυτή ισχύει για όλα τα προαναφερόμενα αυτοκίνητα, άσχετα από την τεχνολογία που αυτά ενσωματώνουν (βενζινοκίνητα, υβριδικά, πετρελαιοκίνητα κ.λ.π.).

. Για παράδειγμα ένα αυτοκίνητο με εκπομπές 160 γρμ CO₂ ανά χιλιόμετρο καταβάλει τέλη κυκλοφορίας ίσα με $160 \times 1,5 = 240$ ευρώ. Ομοίως ένα αυτοκίνητο με εκπομπές 190 γρμ CO₂ ανά

χιλιόμετρο καταβάλει τέλη κυκλοφορίας ίσα με $190 \times 2,25 = 427,5$ ευρώ ενώ ένα αυτοκίνητο με εκπομπές 89 γρμ CO₂ ανά χιλιόμετρο απαλλάσσεται από τα τέλη κυκλοφορίας, διότι οι εκπομπές του είναι κάτω από 100 γρμ CO₂ ανά χιλιόμετρο, όπως ορίζεται από την κλίμακα του νόμου, και παραλαμβάνει σήμα με την καταβολή τριών (3) ευρώ.

Για τον προσδιορισμό των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα για μεταχειρισμένα επιβατικά οχήματα ιδιωτικής χρήσης και την διευκρίνιση επιμέρους θεμάτων, έχουν δοθεί οδηγίες με τις αριθμ. ΠΟΛ 1168, 1170 και 1171/2010 Εγκυκλίου.

Σημειώνεται ότι, ειδικά για τις ιδιωτικής χρήσης δίκυκλες και τρίκυκλες μοτοσικλέτες, τα τέλη κυκλοφορίας συνεχίζουν να υπολογίζονται με βάση τον κυλινδρισμό τους και με την κλίμακα που ισχύει για τα επιβατικά αυτοκίνητα που θα ταξινομηθούν έως την 31/10/2010. Τούτο διότι δεν υφίσταται οδηγία της Ε.Ε. για τη μέτρηση εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα στα δίκυκλα και τρίκυκλα οχήματα..

- Για τα Ε.Ι.Χ. ρυμουλκούμενα, ημιρυμουλκούμενα (τροχόσπιτα): 125 ευρώ.
- **Για τα αυτοκινούμενα τροχόσπιτα**, τα τέλη κυκλοφορίας υπολογίζονται όπως ισχύουν για τα αυτοκίνητα οχήματα ιδιωτικής χρήσης.

Ειδικά, για τα τύπου **JEEP φορτηγά Ι.Χ. αυτοκίνητα** διευκρινίζονται τα εξής:

Για τον υπολογισμό των ετήσιων τελών κυκλοφορίας των αυτοκινήτων οχημάτων της κατηγορίας αυτής, τα οχήματα αυτά εμπίπτουν στην έννοια των διατάξεων της περίπτωσης Α της παραγράφου 1 του άρθρου 17 του ν. 3888/2010, ως αυτοκίνητα οχήματα ιδιωτικής χρήσης .

Εφόσον, ο κάτοχος αυτοκινήτου της κατηγορίας αυτής αμφισβητεί την υποχρέωσή του για την καταβολή τελών κυκλοφορίας, ως επιβατικού αυτοκινήτου οχήματος και υποστηρίζει ότι, το αυτοκίνητο αυτό δεν είναι τύπου Jeep ή τούτο είναι φορτηγό (επαγγελματικό), , η αρμόδια Δ.Ο.Υ. θα αποφαινεται για το θέμα, εκδίδοντας και τη σχετική βεβαίωση, όπου απαιτείται και σε περίπτωση προσφυγής θα αποφαινόνται τα διοικητικά δικαστήρια (ΣΧΕΤ:1015436/147/Τ.& Ε.Φ./ΠΟΛ.1048/7.2.1997).

2) Πως υπολογίζονται τα ετήσια τέλη κυκλοφορίας των φορτηγών αυτοκινήτων και μοτοσικλετών ιδιωτικής χρήσης και λοιπών αυτοκινήτων της κατηγορίας αυτής.

α) Φορτηγά αυτοκίνητα και μοτοσικλέτες:

Για τον υπολογισμό των τελών κυκλοφορίας λαμβάνεται υπόψη το μικτό βάρος σε χιλιόγραμμα, ως εξής:

Κατηγορία	Μικτό βάρος σε χιλιόγραμμα			Τέλη κυκλοφορίας (σε ευρώ)
Α'	έως 1.500			70 ευρώ
Β'	1.501	-	3.500	95 ευρώ
Γ'	3.501	-	10.000	270 ευρώ
Δ'	10.001	-	20.000	540 ευρώ

Ε΄	20.001	-	30.000	850 ευρώ
ΣΤ΄	30.001	-	40.000	1.200 ευρώ
Ζ΄	40.001	και άνω		1.350 ευρώ

β) Ρυμουλκά (τράκτορ) : 270 ευρώ.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ:

Στις περιπτώσεις Φ.Ι.Χ. αυτοκινήτων για τα οποία εκδίδεται άδεια κυκλοφορίας ενιαίας κυκλοφοριακής μονάδας (άδεια ρυμουλκού με επικαθήμενο), τα τέλη κυκλοφορίας υπολογίζονται **μόνο με βάση το μικτό βάρος της ενιαίας αυτής κυκλοφοριακής μονάδας** (για το οποίο έχει ληφθεί υπόψη και το βάρος του ρυμουλκού), **χωρίς την προσθήκη των 270 Ευρώ (ΣΧΕΤ: 1075062/988/Τ.&Ε.Φ./19-9-2003 έγγραφο μας).**

γ) Λεωφορεία

Για τον υπολογισμό των τελών κυκλοφορίας λαμβάνονται υπόψη οι θέσεις των καθημένων, ως εξής:

Κατηγορία	Θέσεις καθημένων	Τέλη κυκλοφορίας (σε ευρώ)
Α΄	έως 33	190 ευρώ
Β΄	34 - 50	370 ευρώ
Γ΄	51 και άνω	465 ευρώ

δ) Αυτοκίνητα που δεν ανήκουν στις πιο πάνω κατηγορίες : 485 ευρώ

3) Πως υπολογίζονται τα ετήσια τέλη κυκλοφορίας των αυτοκινήτων οχημάτων δημόσιας χρήσης;

α) Επιβατικά (με ή χωρίς μετρητή) που έχουν ταξινομηθεί για πρώτη φορά στην Ελλάδα έως την 31/10/2010 : 260 ευρώ.

β) Επιβατικά (με ή χωρίς μετρητή) ταξινομούμενα για πρώτη φορά στην Ελλάδα από την 1/11/2010 και μετά, αποκλειστικά με βάση τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα (γραμμάρια CO₂ ανά χιλιόμετρο). Λαμβάνονται υπόψη οι εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα, όπως αυτές αναγράφονται στην άδεια του οχήματος, ως εξής:

ΚΛΙΜΑΚΙΟ ΕΚΠΟΜΠΩΝ ΔΙΟΞΕΙΔΙΟΥ ΤΟΥ ΑΝΘΡΑΚΑ (γρμ. CO ₂ ανά χιλιόμετρο)	ΕΤΗΣΙΑ ΤΕΛΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ ΑΝΑ ΓΡΑΜΜΑΡΙΟ ΕΚΠΟΜΠΩΝ CO ₂ (σε ευρώ)
0 - 100	0
101 - 150	2,00
Άνω των 151	2,50

Όπως προαναφέρθηκε, τα ετήσια τέλη κυκλοφορίας (2010, 2011 και επομένων) που επιβάλλονται στα επαγγελματικά (δημόσιας χρήσης) αυτοκίνητα που ταξινομούνται για πρώτη φορά στην Ελλάδα από την 1/11/2010 και μετά, υπολογίζονται αποκλειστικά με ιδιαίτερη κλίμακα εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα (γρμ. CO₂ ανά χιλιόμετρο).

Για παράδειγμα ένα ΤΑΞΙ με εκπομπές 140 γρμ CO₂ ανά χιλιόμετρο καταβάλει τέλη κυκλοφορίας ίσα με $140 \times 2 = 280$ ευρώ. Ομοίως ένα ΤΑΞΙ με εκπομπές 160 γρμ CO₂ ανά χιλιόμετρο καταβάλει τέλη κυκλοφορίας ίσα με $160 \times 2,5 = 400$ ευρώ ενώ ένα ΤΑΞΙ με εκπομπές 89 γρμ CO₂ ανά χιλιόμετρο απαλλάσσεται από τα τέλη κυκλοφορίας, διότι οι εκπομπές του είναι κάτω από 100 γρμ CO₂ ανά χιλιόμετρο, όπως ορίζεται από την κλίμακα του νόμου, και παραλαμβάνει σήμα με την καταβολή τριών (3) ευρώ.

γ) Φορτηγά αυτοκίνητα και μοτοσικλέτες:

Κατηγορία	Μικτό βάρος σε χιλιόγραμμα			Τέλη κυκλοφορίας (σε ευρώ)
Α΄	έως 3.500			115 ευρώ
Β΄	3.501	-	10.000	175 ευρώ
Γ΄	10.001	-	19.000	310 ευρώ
Δ΄	19.001	-	26.000	450 ευρώ
Ε΄	26.001	-	33.000	590 ευρώ
ΣΤ΄	33.001	-	40.000	840 ευρώ
Ζ΄	40.001	και άνω		1.320 ευρώ

δ) Ρυμουλκά (τράκτορ) : 270 ευρώ.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ:

Ρυμουλκούμενα ή ημιρυμουλκούμενα οχήματα κάθε κατηγορίας, που ανήκουν σε μεμονωμένους αυτοκινητιστές ή σε μεταφορικές επιχειρήσεις, τα οποία έχουν χαρακτηριστεί ως ανεξάρτητες κυκλοφοριακές μονάδες με αντίστοιχη άδεια κυκλοφορίας, απαλλάσσονται των

τελών κυκλοφορίας. Καταβάλλονται τέλη κυκλοφορίας για το όχημα, για το οποίο προβλέπονται τα υψηλότερα ποσά τελών κυκλοφορίας και επομένως η απαλλαγή ισχύει για τα **πέραν του ενός ρυμουλκούμενου ή ημιρυμουλκούμενου οχήματος**. Επισημαίνεται ότι σε αυτές τις περιπτώσεις χορηγείται μόνο ένα σήμα το οποίο επικολλάται στον τράκτορα.

ε) Λεωφορεία

ΑΣΤΙΚΑ	Θέσεις καθημένων και ορθίων	Τέλη κυκλοφορίας
A'	έως 50	190 ευρώ
B'	51 και άνω	350 ευρώ

ΥΠΕΡΑΣΤΙΚΑ	Θέσεις καθημένων και ορθίων	Τέλη κυκλοφορίας
A'	έως 50	195 ευρώ
B'	51 και άνω	270 ευρώ

ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ	Θέσεις καθημένων	Τέλη κυκλοφορίας
	έως 40	390 ευρώ
	41 και άνω	540 ευρώ

στ) Αυτοκίνητα που δεν ανήκουν στις πιο πάνω κατηγορίες : 270 ευρώ

ζ) Για τα αλλοδαπά φορτηγά αυτοκίνητα, για κάθε ταξίδι, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά από τις ειδικές συμβάσεις της χώρας μας με άλλα κράτη: 25 ευρώ.

η) Για τη χορήγηση προσωρινής άδειας κυκλοφορίας αυτοκινήτων οχημάτων: 3 ευρώ ανά ημέρα.

θ) Για τη δοκιμαστική κυκλοφορία των αυτοκινήτων οχημάτων:

- Για μοτοσικλέτες: 25 ευρώ.
- Για λοιπά οχήματα: 125 ευρώ.

ι) Για τα μοτοποδήλατα (με κυλινδρισμό κινητήρα μικρότερο των 51 κυβ. εκατ.), για τα οποία η άδεια κυκλοφορίας εκδίδεται από την Αστυνομική Αρχή, τα ετήσια τέλη κυκλοφορίας ανέρχονται σε 10 ευρώ.

4) Πως υπολογίζονται τα ετήσια τέλη κυκλοφορίας για υβριδικά, υδρογόνου και ηλεκτροκίνητα αυτοκίνητα;

Με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 17 του ν. 3888/2010 προβλέπονται τα ακόλουθα:

- α) Τα υβριδικά και υδρογόνου επιβατικά αυτοκίνητα ιδιωτικής και δημόσιας χρήσης (ΤΑΞΙ), καθώς και οι δίκυκλες και τρίκυκλες μοτοσικλές ιδιωτικής και δημόσιας χρήσης της κατηγορίας αυτής, κυλινδρισμού κινητήρα έως 1.929 κ.εκ. που έχουν ταξινομηθεί στην Ελλάδα για πρώτη φορά έως την 31/10/2010, **απαλλάσσονται των τελών κυκλοφορίας.**
- β) Τα επιβατικά ηλεκτροκίνητα αυτοκίνητα, καθώς και οι επιβατικές ηλεκτροκίνητες δίκυκλες και τρίκυκλες μοτοσικλές ιδιωτικής και δημόσιας χρήσης, που έχουν ταξινομηθεί στην Ελλάδα για πρώτη φορά έως την 31/10/2010, **απαλλάσσονται των τελών κυκλοφορίας.**
- γ) Στα υβριδικά και υδρογόνου επιβατικά αυτοκίνητα ιδιωτικής και δημόσιας χρήσης, καθώς και στις δίκυκλες και τρίκυκλες μοτοσικλές ιδιωτικής και δημόσιας χρήσης της κατηγορίας αυτής, κυλινδρισμού κινητήρα άνω των 1.929 κ.εκ. που έχουν ταξινομηθεί στην Ελλάδα για πρώτη φορά έως την 31/10/2010, τα τέλη κυκλοφορίας που επιβάλλονται **αναλογούν στο ήμισυ των τελών των αντίστοιχων συμβατικών οχημάτων.**

Όπως προαναφέρθηκε, απαλλάσσονται από τα τέλη κυκλοφορίας τα αυτοκίνητα οχήματα που ορίζονται στις πιο πάνω α) και β) περιπτώσεις, εφόσον αυτά έχουν ταξινομηθεί για πρώτη φορά στην Ελλάδα έως την **31/10/2010.**

Για τα οχήματα αυτά η απαλλαγή αυτή είναι διαρκής και αφορά στα τέλη κυκλοφορίας έτους 2011 και επομένων ετών.

Συνεπώς, προκειμένου για τα ετήσια τέλη κυκλοφορίας έτους 2010 και επομένων ετών των αυτοκινήτων οχημάτων που εμπίπτουν στις προαναφερόμενες περιπτώσεις α) και β) και τα οποία ταξινομούνται για πρώτη φορά στην Ελλάδα από την **1/11/2010 έως την 31/12/2010**, αυτά προσδιορίζονται αποκλειστικά με βάση τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα, ανάλογα αν αυτά είναι ιδιωτικής ή δημόσιας χρήσης οχήματα, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 17 του ν. 3888/2010.

Περαιτέρω, ειδικά, προκειμένου για τα αυτοκίνητα οχήματα που εμπίπτουν στην πιο πάνω περίπτωση γ), εφόσον αυτά έχουν ταξινομηθεί για πρώτη φορά στην Ελλάδα έως την 31/10/2010, τα επιβαλλόμενα τέλη κυκλοφορίας έτους 2011 και επομένων ετών, αναλογούν στο ήμισυ των τελών των αντίστοιχων συμβατικών οχημάτων.

Συνεπώς, προκειμένου για τα ετήσια τέλη κυκλοφορίας έτους 2010 και επομένων ετών των αντίστοιχων αυτοκινήτων οχημάτων που εμπίπτουν στην περίπτωση αυτή, και τα οποία ταξινομούνται για πρώτη φορά στην Ελλάδα από την 1/11/2010 έως την 31/12/2010, αυτά προσδιορίζονται αποκλειστικά με βάση τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα, ανάλογα αν αυτά είναι ιδιωτικής ή δημόσιας χρήσης οχήματα, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 17 του ν. 3888/2010.

5) Ποιες υποχρεώσεις προκύπτουν για τα οχήματα που απαλλάσσονται των τελών κυκλοφορίας;

- α) Οχήματα για τα οποία δεν καταβάλλονται τέλη κυκλοφορίας, όπου έχει χορηγηθεί απαλλαγή, υποχρεούνται στην **προμήθεια ειδικού σήματος έναντι ποσού 3 ευρώ** που αποτελεί το κόστος παραγωγής και διάθεσης αυτού (επισυνάπτεται σχετικός πίνακας).
- β) Για όσα οχήματα προκύπτει από τις πινακίδες κυκλοφορίας τους, ότι ανήκουν σε πρόσωπα που απαλλάσσονται από τα τέλη κυκλοφορίας, (π.χ. Κρατικές Υπηρεσίες, Διπλωματικού Σώματος κ.λ.π.), **δεν υπάρχει υποχρέωση προμήθειας ειδικού σήματος.**

- γ) Για τα αυτοκίνητα οχήματα Κρατικών Υπηρεσιών, Διπλωματικού Σώματος και Ξένων Αποστολών, που απαλλάσσονται από τα τέλη κυκλοφορίας και έχουν συμβατικές πινακίδες αριθμού κυκλοφορίας, **χορηγούνται δωρεάν σήματα.**

- ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΕΙΣ

- α) Τα τέλη κυκλοφορίας για όλα τα οχήματα εκτός από τα επιβατικά, τις δίκυκλες-τρίκυκλες μοτοσυκλέτες ιδιωτικής χρήσης, τα φορτηγά τύπου Jeep και τα τροχόσπιτα καθώς και τα τέλη για τη δοκιμαστική κυκλοφορία των αυτοκινήτων οχημάτων και τα τέλη κυκλοφορίας των δίτροχων-τρίτροχων μοτοποδηλάτων, **περιορίζονται κατά 50%**, κατά την έννοια των διατάξεων της περίπτωσης β της παραγρ.2 του άρθρου 20 του ν.2948/2001 (ΦΕΚ Α' 242), εφόσον τα οχήματα δεν κυκλοφόρησαν για ολόκληρο ημερολογιακό εξάμηνο: i) λόγω διαγραφής τους κατά το πρώτο ημερολογιακό εξάμηνο, ii) λόγω θέσης σε κυκλοφορία τους κατά το δεύτερο ημερολογιακό εξάμηνο, iii) λόγω θέσης σε ακινησία για ολόκληρο ημερολογιακό εξάμηνο. (ΣΧΕΤ:1112289/1513/ Τ.&Ε.Φ./ΠΟΛ.1277/4-12-2001).
- β) Για όσα **επιβατικά αυτοκίνητα** στην άδεια κυκλοφορίας δεν αναγράφεται ο κυλινδρισμός κινητήρα (κυβικά εκατοστά), αλλά μόνο φορολογήσιμοι ίπποι, θα λαμβάνεται υπόψη η εξής αντιστοιχία, η οποία προκύπτει από τον τύπο «κυβικά x 0,007 = φορολογήσιμοι ίπποι», μετά από την ανάλογη στρογγυλοποίηση (άρθρο 4, ν.722/1977, ΦΕΚ Α' 299). Ο συντελεστής αυτός για τα μοτοποδήλατα ισούται με 0,013.

6) Ποιος ο χρόνος διάθεσης των ειδικών σημάτων;

Τα ειδικά σήματα τελών κυκλοφορίας έτους 2011 όλων των αυτοκινήτων οχημάτων και μοτοσυκλετών θα διατεθούν **μέχρι την 31.12.2010.**

7) Ποιες κυρώσεις επιβάλλονται στην περίπτωση εκπρόθεσμης προμήθειας του ειδικού σήματος τελών κυκλοφορίας;

Οι κάτοχοι των οχημάτων όλων των ανωτέρω κατηγοριών πρέπει να προμηθευτούν το ειδικό σήμα μέχρι την 31.12.2010.

Από την 1.1.2011 και μετά τα οχήματα αυτά δεν μπορούν να κυκλοφορούν χωρίς το ειδικό σήμα του έτους 2011.

Υπενθυμίζεται ότι, εφόσον κάποιο όχημα δεν κυκλοφορήσει καθόλου μέσα στο 2011, λόγω θέσης του σε ακινησία (εκούσια ή αναγκαστική), κατά τα οριζόμενα στις διατάξεις των παραγρ.1 έως και 6 του άρθρου 22 του ν.2367/1953, πριν από την έναρξη του 2011, ο_διοκτήτης του δεν υποχρεούται να καταβάλει τέλη κυκλοφορίας και να εφοδιασθεί με ειδικό σήμα.

Σε αντίθετη περίπτωση, εάν δηλαδή κυκλοφορήσει έστω και για ελάχιστο χρόνο χωρίς το ειδικό σήμα, οι πινακίδες και η άδεια κυκλοφορίας του οχήματος αφαιρούνται με πράξη της Αστυνομικής Αρχής, από την οποία επιστρέφονται μόνο εάν ο ενδιαφερόμενος προσκομίσει το σήμα και το αποδεικτικό πληρωμής του κατά περίπτωση προστίμου.

Σε περίπτωση εκπρόθεσμης (μετά δηλαδή την 31.12.2010) προμήθειας του ειδικού σήματος (έτους 2011), καθώς και στην περίπτωση καταβολής μειωμένων τελών κυκλοφορίας επιβάλλεται αυτοτελές πρόστιμο ως εξής:

✓ Για τα Ι.Χ. επιβατικά και μοτοσυκλέτες, καθώς και τα τύπου Jeep:

α) Για οχήματα στα οποία αναλογούν τέλη κυκλοφορίας κατώτερα των 30 ευρώ, το πρόστιμο ανέρχεται σε **30 ευρώ** (παράγραφος 2 άρθρου 28 και παράγραφος 6 άρθρου 31 ν. 2873/2000 (ΦΕΚ 285 Α')).

β) Για οχήματα στα οποία αναλογούν τέλη κυκλοφορίας ανώτερα των 30 ευρώ, το πρόστιμο ανέρχεται **στο ύψος των τελών κυκλοφορίας**, που υπολογίζονται με βάση τον κυλινδρισμό του κινητήρα του οχήματος ή τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα (CO₂), σύμφωνα με τις προαναφερόμενες διατάξεις του νόμου.

γ) Στην περίπτωση που **το όχημα απαλλάσσεται** από τα τέλη κυκλοφορίας, το πρόστιμο για την εκπρόθεσμη προμήθεια του ειδικού σήματος είναι **ίσο με το ένα δεύτερο (1/2) των τελών κυκλοφορίας** που υπολογίζονται με βάση στον κυλινδρισμό του κινητήρα ή τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα (CO₂) του οχήματος, πλην της περίπτωσης που τα αναλογούντα τέλη είναι κατώτερα των 30 ευρώ, οπότε, όπως προαναφέρθηκε, το πρόστιμο ανέρχεται σε **30 ευρώ**, σύμφωνα με τις προαναφερόμενες διατάξεις.

Σε περίπτωση συνιδιοκτησίας, για τα τέλη κυκλοφορίας και το τυχόν πρόστιμο ευθύνονται εις ολόκληρο όλοι οι συνιδιοκτήτες.

8) Ποιες απαλλαγές παρέχονται από την καταβολή των τελών κυκλοφορίας;

Απαλλαγές τελών κυκλοφορίας λόγω αναπηρίας.

1. Οχήματα με κυλινδρισμό κινητήρα μέχρι 1.650 κ.εκ. , που ανήκουν:

α) στους ανάπηρους πολέμου αξιωματικούς και οπλίτες.

β) στους ανάπηρους αξιωματικούς και οπλίτες των τριών κλάδων των Ενόπλων δυνάμεων, στους αξιωματικούς και άνδρες των Σωμάτων ασφαλείας, στους αξιωματικούς και άνδρες του Πυροσβεστικού και Λιμενικού σώματος, στους άνδρες της Αγροφυλακής καθώς και στους υπαλλήλους της Τελωνειακής Υπηρεσίας τους εντεταλμένους στη δίωξη του λαθρεμπορίου.

γ) στους πολίτες που κατέστησαν ανάπηροι κατά το από 21/4/67 έως 23/7/74 χρονικό διάστημα, συνεπεία της δράσεώς τους κατά του δικτατορικού καθεστώτος.

Σημείωση

Κατ' εξαίρεση, τα επιβατικά αυτοκίνητα για τις ανωτέρω περιπτώσεις παραπληγικών ανάπηρων και των ανάπηρων με αναπηρία 100%, **δύνανται να έχουν κυλινδρισμό κινητήρα ανώτερο των 1.650 κυβικών εκατοστών.**

δ) στους ανάπηρους αγωνιστές της Εθνικής Αντίστασης.

ε) στους ανάπηρους αγωνιστές του Δημοκρατικού Στρατού.

2. Στους ανάπηρους έλληνες πολίτες άνω των 4 ετών και έως 70 ετών, οι οποίοι:

α) έχουν πλήρη παράλυση των κάτω ή άνω άκρων ή αμφοτερόπλευρο ακρωτηριασμό αυτών ή

β) εμφανίζουν σοβαρή κινητική αναπηρία:

βα) του ενός ή και των δύο κάτω άκρων με ποσοστό αναπηρίας συνολικά όχι μικρότερο του 67%.

ββ) του ενός ή και των δύο κάτω άκρων με συμμετοχή κινητικής αναπηρίας του ενός ή και των δύο άνω άκρων με ποσοστό αναπηρίας συνολικά όχι μικρότερο του 67%, από το οποίο το 40% τουλάχιστον από το ένα κάτω άκρο.

γ) έχουν ολική και από τους δύο οφθαλμούς τύφλωση με ποσοστό αναπηρίας 100%.

δ) είναι νοητικά καθυστερημένοι με δείκτη νοημοσύνης κάτω του 40% ή

ε) πάσχουν από αυτισμό, εφόσον αυτός συνοδεύεται από επιληπτικές κρίσεις ή πνευματική καθυστέρηση ή οργανικό ψυχροσύνδρομο, οι οποίοι εξαιτίας των παθήσεων αυτών έχουν καταστεί ανάπηροι με συνολικό ποσοστό αναπηρίας από 67% και άνω, είναι ανίκανοι για εργασία και έχουν ανάγκη βοήθειας

στ) πάσχουν από μεσογειακή αναιμία

ζ) πάσχουν από δρεπανοκυτταρική ή μικροδρεπανοκυτταρική αναιμία

η) πάσχουν από συγγενή αιμορραγική διάθεση (αιμορροφιλία).

θ) πάσχουν από νεφρική ανεπάρκεια τελικού σταδίου ή

ι) έχουν υποβληθεί σε μεταμόσχευση νεφρού,

3. Οχήματα με κυλινδρισμό κινητήρα μέχρι και 2650 κ.εκ. και 3650 κ.εκ. που ανήκουν:

Σε ανάπηρους πολίτες ηλικίας άνω των 4 ετών, οι οποίοι έχουν πλήρη παράλυση των κάτω άκρων ή αμφοτερόπλευρο ακρωτηριασμό αυτών, με ποσοστό αναπηρίας 80% και άνω κατ'εξαιρεση απαλλάσσονται των τελών κυκλοφορίας για αυτοκίνητο μέχρι 2650 κ.εκ. και για ποσοστό αναπηρίας 100% μέχρι 3650 κ.εκ.

Σημειώσεις:

1. Οι ως άνω απαλλαγές των αναπήρων χορηγούνται εφόσον :

- Ο ανάπηρος είναι ηλικίας από 4 μέχρι και 70 ετών κατά την πρώτη χορήγηση της απαλλαγής .
- Η κυριότητα του οχήματος ανήκει 100% στον ανάπηρο, όπως αυτή προκύπτει από την άδεια κυκλοφορίας του οχήματος.
- Η πάθηση από την οποία πάσχει ο ανάπηρος να εμπίπτει στις προαναφερόμενες διατάξεις και να προκύπτει από σχετική βεβαίωση της Πρωτοβάθμιας ή Δευτεροβάθμιας Νομαρχιακής επιτροπής.
- Ο ανάπηρος δεν έχει στην κατοχή του άλλο όχημα στο οποίο να έχει χορηγηθεί απαλλαγή από τέλη κυκλοφορίας (όπως αυτό προκύπτει από σχετική υπεύθυνη δήλωση).

Η απαλλαγή των τελών κυκλοφορίας χορηγείται μόνο με την έκδοση σχετικής απόφασης του Προϊσταμένου της αρμόδιας Δ.Ο.Υ. και αφορά στα επόμενα έτη από την έκδοσή της, με εξαίρεση τα νέα οχήματα τα οποία θα λαμβάνουν απαλλαγή και για το πρώτο έτος ταξινόμησης.

2. Στους ανήλικους ανάπηρους των παραπάνω κατηγοριών που δικαιούνται ατέλειας, το δικαίωμα αυτό παραχωρείται, για ένα (1) μόνο αυτοκίνητο, σε εκείνον που ασκεί τη γονική μέριμνα ή για οποιονδήποτε λόγο έχει την επιτροπεία σε έναν ή περισσότερους ανήλικους ανάπηρους.

- Για αυτοκίνητο που ανήκε σε θανόντα ανάπηρο, στον οποίο είχε χορηγηθεί απαλλαγή από τα τέλη κυκλοφορίας λόγω της αναπηρίας του, οι κληρονόμοι, στους οποίους περιέρχεται αυτό οφείλουν τέλη κυκλοφορίας από το επόμενο του θανάτου του κληρονομούμενου ημερολογιακό έτος.

9) Ποια πρόσωπα - φορείς διαθέτουν τα ειδικά σήματα τελών κυκλοφορίας;

α) Για τα Ι.Χ. αυτοκίνητα:

- Οι Τράπεζες, το Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο Ελλάδος, τα Ελληνικά Ταχυδρομεία (ΕΛ.ΤΑ.) και το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων όπου ανατίθεται κατ' έτος η διάθεση, με σχετική υπουργική απόφαση, με βάση τους όρους της απόφασης αυτής.

- Οι Δ.Ο.Υ. για ορισμένες περιπτώσεις που παρουσιάζουν προβλήματα και για όλες τις περιπτώσεις της εκπρόθεσμης προμήθειας καθώς και για τα αυτοκίνητα που τίθενται για πρώτη φορά σε κυκλοφορία.

β) Για τα Δ.Χ. αυτοκίνητα: Σε κάθε περίπτωση οι Δ.Ο.Υ.

10) Πως χορηγείται προσωρινή άδεια κυκλοφορίας;

Αρμόδια υπηρεσία για την χορήγηση της προσωρινής άδειας και την έκδοση πινακίδας «Μ» είναι η Δ.Ο.Υ. (από 1-3-2004, σύμφωνα με την υπ' αριθ. 1109354/1188/Τ&Ε.Φ./ΠΟΛ 1132/3-12-2003).

Η προσωρινή άδεια χορηγείται σε εξαιρετικές περιπτώσεις, που αναφέρονται κατωτέρω και μόνο για δύο (2) ημέρες το μήνα, με την καταβολή 3,00 ευρώ την ημέρα:

α) Για τα ανάρθρα αυτοκίνητα μόνο για τη μεταφορά τους από τον τόπο αγοράς ή τελωνισμού στον τόπο ταξινόμησης, ή για έλεγχο από το Κ.Τ.Ε.Ο. ή σε ειδικά συνεργεία για μετατροπή, προσθήκη αμαξωμάτων ή άλλων τεχνικών στοιχείων.

β) Για τα ανάρθρα αυτοκίνητα που βρίσκονται σε ακινησία μόνο για δοκιμή, επισκευή ή πώληση αυτών.

11) Ποια δικαιολογητικά απαιτούνται για τη θέση σε ακινησία των αυτοκινήτων οχημάτων.

α) Εκούσια ακινησία

Για τα επιβατικά ιδιωτικής χρήσης αυτοκίνητα και μοτοσικλέτες, κατατίθενται στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. φορολογίας:

- Δήλωση ακινησίας.
- Τα στοιχεία κυκλοφορίας (άδεια και πινακίδες κυκλοφορίας).
- Δήλωση του Ν. 1599/1986 ότι η ακινητοποίηση του οχήματος γίνεται σε κλειστό ιδιωτικό χώρο καθώς και τα στοιχεία του ιδιοκτήτη αυτού.

Για τα Επαγγελματικά αυτοκίνητα Ιδιωτικής χρήσης (Φ.Ι.Χ.) οι ακινησίες αυτών γίνονται στις αρμόδιες Νομαρχιακές Υπηρεσίες του Υπουργείου Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων. Σε

περίπτωση που τα στοιχεία κυκλοφορίας θα υποβληθούν στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. , θα πρέπει αυτά να διαβιβασθούν στις ανωτέρω Υπηρεσίες.

α) Αναγκαστική ακινησία

Απαιτούμενα Δικαιολογητικά κατά περίπτωση:

α) Ανωτέρα βία: (Καταστροφή, πυρκαγιά κ.λ.π.).

Αποδεικτικό καταστροφής.

β) Κλοπή:

Βεβαίωση Αστυνομίας ότι έχει καταγγεληθεί η κλοπή και ότι σχηματίστηκε δικογραφία και απεστάλη στον Εισαγγελέα.

γ) Υπεξαίρεση, Κατάσχεση κ.λ.π.

Καταδικαστική απόφαση δικαστηρίου.

δ) Κυκλοφορία στο εξωτερικό.

Βεβαίωση των αρχών του κράτους κυκλοφορίας του αυτοκινήτου, με επίσημη μετάφραση από τις Ελληνικές Προξενικές Αρχές.

12) Ποιες ενέργειες απαιτούνται για την άρση της ακινησίας επιβατικών ιδιωτικής χρήσης αυτοκινήτων και μοτοσικλετών;

- Ο κάτοχος του οχήματος υποβάλλει αίτηση στην αρμόδια Δ.Ο.Υ.

- Καταβάλλει τα τέλη κυκλοφορίας, με την προμήθεια του ειδικού σήματος, καθόσον δεν αίρεται η ακινησία εάν ο κάτοχος του οχήματος δεν προμηθευτεί προηγουμένως το ειδικό σήμα τελών κυκλοφορίας του έτους κατά το οποίο γίνεται η άρση.

Στην περίπτωση που η ακινησία έχει λάβει χώρα πριν από την έναρξη του έτους, κατά το οποίο πραγματοποιείται η άρση, και το όχημα παρέμεινε σε ακινησία για όλο το έτος, το ειδικό σήμα χορηγείται χωρίς πρόστιμο.

13) Πως πραγματοποιείται η οριστική διαγραφή των οχημάτων;

Η οριστική διαγραφή των οχημάτων, στις περιοχές της χώρας όπου έχει αρχίσει η εφαρμογή του Π.Δ.116/2004, γίνεται με την παράδοση αυτών στις αδειοδοτημένες από την Ε.Δ.Ο.Ε.(ΤΗΛ 2106899039 ή www.edoe.gr) εγκαταστάσεις ανακύκλωσης οχημάτων, προκειμένου να εκδοθούν τα πιστοποιητικά καταστροφής και να ολοκληρωθεί η διαγραφή τους.

Στις λοιπές περιοχές της χώρας, αρμόδιες για την οριστική διαγραφή των οχημάτων είναι οι Νομαρχιακές Υπηρεσίες του Υπουργείου Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων.

Β. ΤΕΛΟΣ ΑΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΕΛΟΣ ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ

1. Έκδοση άδειας κυκλοφορίας (άρθρο 26 ν. 2873/2000, Υπ. Οικ. 1113309/1303/Τ.&Ε.Φ./ΠΟΛ. 1300/13-12-2000).

- Για την έκδοση της άδειας κυκλοφορίας αυτοκινήτου οχήματος και μοτοσικλέτας, επιβάλλεται τέλος άδειας οχήματος, ως εξής:

Α. Ιδιωτικής χρήσης.

α) Μοτοσικλότες

9 ΕΥΡΩ

β) Λοιπά οχήματα 75 »

Β. Δημόσιας χρήσης.

α) Μοτοσικλότες 30 ΕΥΡΩ

β) Λοιπά οχήματα 100 »

Επίσης το ανωτέρω τέλος επιβάλλεται και για την περίπτωση **αντικατάστασης ή ανανέωσης** της άδειας κυκλοφορίας οχήματος.

2. Μεταβίβαση αυτοκινήτων, μοτοσικλετών και μοτοποδηλάτων (άρθρο 27 ν. 2873/2000, Υπ. Οικ. 1113309/1303/Τ.&Ε.Φ./ΠΟΛ.1300/13-12-2000 και άρθρο 57 (παρ. 2) ν. 3283/2004).

2.1.Από επαχθή αιτία.

Για μεταβίβαση αυτοκινήτων και μοτοσικλετών από επαχθή αιτία (**πώληση**) επιβάλλεται **τέλος μεταβίβασης** οχήματος, σύμφωνα με τις πιο κάτω διακρίσεις:

α) Επιβατικά Ι.Χ. αυτοκίνητα και μοτοσικλότες:

<u>Κατηγορία</u>	<u>Κινητήρας σε κυβ. εκατ.</u>	<u>Τέλος μεταβίβασης</u>
A	έως - 400	30 ΕΥΡΩ
B	401 - 800	45 »
Γ	801 - 1300	60 »
Δ	1301 - 1600	90 »
E	1601 - 1900	120 »
ΣΤ	1901 - 2500	145 »
Z	2501 και άνω	205 »

β) Φορτηγά Ι.Χ. αυτοκίνητα:

<u>Κατηγορία</u>	<u>Μικτό βάρος σε χιλιόγραμμα</u>	<u>Τέλος μεταβίβασης</u>
A	έως 3.500	30 ΕΥΡΩ
B	3.501 - 10.000	45 »
Γ	10.001 - 20.000	75 »
Δ	20.001 - 30.000	120 »
E	30.001 - 40.000	145 »
ΣΤ	40.001 και άνω	175 »

γ) Λεωφορεία Ι.Χ. αυτοκίνητα:

<u>Κατηγορία</u>	<u>Θέσεις καθήμενων</u>	<u>Τέλος μεταβίβασης</u>
A	έως 33	75 ΕΥΡΩ
B	34 - 50	105 »

Γ 51 και άνω 135 »
δ) Επιβατικά Δ.Χ. αυτοκίνητα (με ή χωρίς μετρητή) μαζί με την άδεια κυκλοφορίας 190 ΕΥΡΩ.

ε) Φορτηγά Δ.Χ. αυτοκίνητα μαζί με την άδεια κυκλοφορίας:

<u>Κατηγορία</u>	<u>Μικτό βάρος σε χιλιόγραμμα</u>	<u>Τέλος μεταβίβασης</u>
A	μέχρι 3.500	75 ΕΥΡΩ
B	3.501 - 10.000	160 »
Γ	10.001 - 20.000	235 »
Δ	20.001 - 30.000	350 »
E	30.001 - 40.000	455 »
ΣΤ	40.001 και άνω	560 »

στ) Λεωφορεία Δ.Χ. αυτοκίνητα μαζί με την άδεια κυκλοφορίας:

<u>Κατηγορία</u>	<u>Θέσεις καθημένων και ορθίων</u>	<u>Τέλος μεταβίβασης</u>
A	έως 50	350 ΕΥΡΩ
B	51 και άνω	530 »

- Το πιο πάνω τέλος **δεν προσαυξάνεται** με εισφορά ΟΓΑ, γιατί δεν είναι τέλος χαρτοσήμου.

- Όταν μεταβιβάζεται ποσοστό αυτοκινήτου το τέλος **επιμερίζεται αναλόγως**.

- Στο ανωτέρω τέλος **δεν υπόκεινται** οι μεταβιβάσεις που εμπίπτουν στο καθεστώς του φόρου προστιθέμενης αξίας. Στις μεταβιβάσεις αυτές **δεν επιβάλλεται** ούτε ο πόρος υπέρ του Ταμείου Νομικών.

- **Το τέλος αυτό καταβάλλεται πριν τη μεταβίβαση.**

ζ) Για τη μεταβίβαση από επαχθή αιτία μοτοποδηλάτου με κυλινδρισμό κινητήρα μέχρι 50 κ.ε. επιβάλλεται τέλος 15 ΕΥΡΩ, χωρίς προσαύξηση με εισφορά ΟΓΑ, ανεξάρτητα από την αξία του μοτοποδηλάτου. Επίσης **δεν επιβάλλεται τέλος χαρτοσήμου.**

- Στο πιο πάνω τέλος **δεν υπόκεινται** οι μεταβιβάσεις που εμπίπτουν στο καθεστώς του Φ.Π.Α.

- Το πιο πάνω τέλος **επιμερίζεται αναλόγως** όταν μεταβιβάζεται ποσοστό.

- **Το τέλος καταβάλλεται πριν τη μεταβίβαση.**

2.2. Από χαριστική αιτία.

Για τη μεταβίβαση από χαριστική αιτία (δωρεά - γονική παροχή) δημόσιας χρήσης αυτοκινήτου επιβάλλεται εισφορά υπέρ ΤΣΑ 3% στη συνολική αξία.

Η εισφορά αυτή δεν επιβάλλεται στη μεταβίβαση **από χαριστική αιτία** άλλων αυτοκινήτων οχημάτων, μοτοσικλετών ή μοτοποδηλάτων.

2.3. Αρμόδια Υπηρεσία για την ολοκλήρωση της μεταβίβασης.

Από 1.4.2004, το τέλος αδειάς οχήματος και το τέλος μεταβίβασης αυτοκινήτου οχήματος εισπράττονται υπέρ της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης (άρθρο 27, Ν. 3220/2004).

Γ. ΘΕΜΑΤΑ ΤΕΛΩΝ ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΥ

1. Βεβαιώσεις, πιστοποιητικά, αντίγραφα κ.τ.λ.

Οι βεβαιώσεις, τα πιστοποιητικά καθώς και τα αντίγραφα και αποσπάσματα εγγράφων, τόσο αυτά που εκδίδονται από την υπηρεσία όσο και αυτά που προσκομίζονται σ' αυτή δεν υπόκεινται σε τέλος χαρτοσήμου. Επίσης δεν υπόκειται σε τέλος χαρτοσήμου η κύρωση του γνησίου της υπογραφής.

2. Μισθώματα ακινήτων.

Τα μισθώματα των ακινήτων υπόκεινται σε τέλος χαρτοσήμου, που μαζί με την εισφορά υπέρ ΟΓΑ ανέρχεται σε ποσοστό 3,6%. Το τέλος αυτό οφείλεται σε κάθε περίπτωση ακόμα κι αν ο ιδιοκτήτης είναι κάτοικος εξωτερικού. Το θέμα του βάρους του ανωτέρου τέλους είναι θέμα συμφωνίας μεταξύ των συμβαλλομένων (ιδιοκτήτη και ενοικιαστή). Εάν δεν υπάρχει συμφωνία το τέλος βαρύνει τον ιδιοκτήτη και ενοικιαστή εξ ημισείας. Όταν ο ένας απαλλάσσεται από τα τέλη χαρτοσήμου, αυτά βαρύνουν εξ ολοκλήρου τον αντισυμβαλλόμενο.

Τα τέλη χαρτοσήμου συμβεβαιώνονται και συνεισπράττονται μαζί με το φόρο εισοδήματος, που αναλογεί στο εισόδημα από οικοδομές, σύμφωνα με την ακολουθούμενη για το φόρο αυτό διαδικασία.

Εξαιρετικά, από 1-1-2007 έως 31-12-2007, στα μισθώματα των κατοικιών γενικά και σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ 4 του άρθρου 3 του ν.3522/2006 το τέλος χαρτοσήμου από 3,6% (με την εισφορά υπέρ ΟΓΑ) μειώνεται στο 1,8% (με την εισφορά υπέρ ΟΓΑ) και από 1/1/2008 αυτό καταργείται. Στα μισθώματα των επαγγελματικών χώρων, γραφείων, γηπέδων, αποθηκών κ.λ.π. το τέλος χαρτοσήμου δεν αλλάζει, παραμένει δηλ στο 3,6% (με την εισφορά υπέρ ΟΓΑ).

3. Εργολαβικές συμβάσεις.

Με τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν.3427/2005 που ισχύει από 1/1/2006 (ΦΕΚ Α 312/27-12-2005), τα εργολαβικά προσύμφωνα ανέγερσης οικοδομής με το σύστημα της αντιπαροχής ποσοστών οικοπέδου που η άδεια οικοδομής εκδίδεται μετά την 1/1/2006, ανήκουν στο πεδίο του Φ.Π.Α.

Με τις διατάξεις του άρθρου 26 του ν.3522/2006(ΦΕΚ Α276/22-12-2006) διευκρινίζεται ότι για τα παραπάνω εργολαβικά, όταν αυτά καταρτίζονται μετά την 1/1/2006 αλλά η άδεια οικοδομής έχει εκδοθεί πριν την ημερομηνία αυτή, δηλαδή μέχρι 31-12-2005, εξακολουθούν να υπάγονται στα τέλη χαρτοσήμου .

4. Κατάργηση τελών χαρτοσήμου.

Α. Καταργήθηκαν από 1-1-2002 τα τέλη χαρτοσήμου που επιβάλλονταν στις κατωτέρω περιπτώσεις:

α) στις εξοφλήσεις κάθε είδους αποδοχών από μίσθωση εργασίας για απασχόληση με οποιαδήποτε μορφή και οπωσδήποτε αμειβόμενη, περιλαμβανομένων και των εκτός έδρας αποζημιώσεων ή εξόδων κίνησης,

β) στις εξοφλήσεις κάθε είδους αμοιβών για απασχόληση με οποιαδήποτε νομική σχέση που δημιουργεί δεσμούς εξάρτησης ως προς τους όρους απασχόλησης ή την αμοιβή και συνεπάγεται την ευθύνη του εργοδότη, περιλαμβανομένων και των εκτός έδρας αποζημιώσεων ή εξόδων κίνησης,

γ) στις εξοφλήσεις κάθε είδους συντάξεων και ασφαλιστικών παροχών ή βοηθημάτων που καταβάλλονται στους δικαιούχους από τον οικείο φορέα ή ασφαλιστικό οργανισμό,

δ) στις εξοφλήσεις αποζημιώσεων από εργατικό ατύχημα ή λόγω λύσης της σχέσης εργασίας,

ε) στις συναλλαγματικές και στα γραμμάτια σε διαταγή και στους τόκους που απορρέουν από αυτές,

στ) στις βεβαιώσεις που χορηγούνται από τις Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες (Δ.Ο.Υ.) για την υποβολή δήλωσης έναρξης εργασιών ή μεταβολής εργασιών.

Β. Καταργήθηκε η αξία της υπεύθυνης δήλωσης που προβλέπεται από τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 (ΦΕΚ 75 Α'). Η δήλωση αυτή συντάσσεται πλέον σε απλό χαρτί στο οποίο αναγράφονται τα στοιχεία που προβλέπονται από την απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης ΔΙΑΔΠ/Α1/18368/25-9-2002 (ΦΕΚ 1276Β/1-10-2002). Τα έντυπα της υπεύθυνης δήλωσης και της αίτησης - υπεύθυνης δήλωσης διατίθενται στους ενδιαφερόμενους από τις δημόσιες αρχές, για θέματα αρμοδιότητάς τους (παρ. 1 και 2). Επίσης τα ανωτέρω έντυπα μπορεί να διατίθενται στους ενδιαφερόμενους και μέσω διαδικτύου (παρ. 9).

Γ. Κατάργηση τέλους χαρτοσήμου ασφαλιστικών πράξεων.

- Με τις διατάξεις του άρθρου 20 του ν. 3091/2002 (ΦΕΚ 330 Α') καταργήθηκε από 1-1-2003 το τέλος χαρτοσήμου που επιβαλλόταν στις αποδείξεις πληρωμής αποζημιώσεων που καταβάλλονται από ασφαλιστικές εταιρείες για ασφαλίσεις κάθε φύσης, καθώς και στους συμβιβασμούς που αφορούν στις αποζημιώσεις αυτές.

- Με τις διατάξεις της παρ. 10 του άρθρου 71 του ν. 3746/2009 (ΦΕΚ 27 Α'), καταργήθηκε από 1-1-2009, το τέλος χαρτοσήμου που επιβαλλόταν στις αποδείξεις πληρωμής ασφαλίσεων για κλάδους ασφαλίσεων ζωής και κατά ζημιών, στις αποδείξεις πληρωμής εξαγορών ασφαλιστηρίων ζωής και στους τυχόν απορρέοντες από ασφαλιστικές αποζημιώσεις τόκους.

Δ. Κατάργηση τέλους χαρτοσήμου επί ορισμένων συμβάσεων δανείου.

α) Με τις διατάξεις της παρ. 14 του άρθρου 20 του Ν. 3227/2004 (ΦΕΚ Α 31/9-2-2004) καταργήθηκε από 6 Φεβρουαρίου 2004 το τέλος χαρτοσήμου που επιβαλλόταν για τις συμβάσεις δανείων που χορηγεί ο Ο.Ε.Κ. στους δικαιούχους του και στους τόκους που απορρέουν από αυτά.

β) Με τις διατάξεις της παρ.1 του άρθρου 18 του ν.3470/2006(ΦΕΚ Α132/28-6-2006) καταργείται το τέλος χαρτοσήμου στα δάνεια που χορηγούνται από το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων στους τόκους και στα παρεπόμενα σύμφωνα αυτών. Η κατάργηση ισχύει από 28-6-2006 , ημερομηνία δημοσίευσης του νόμου.

Ε. Κατάργηση τέλους χαρτοσήμου επί των καθαρών κερδών των Ο.Ε., Ε.Ε. και Ε.Π.Ε.

Με τις διατάξεις του άρθρου 22 του Ν. 3296/2004 (ΦΕΚ Α253/14-12-2004) καταργείται από 1/1/2005 το τέλος χαρτοσήμου 1% που επιβαλλόταν στα καθαρά κέρδη των ομόρρυθμων, ετερόρρυθμων και περιορισμένης ευθύνης εταιρειών, των κερδοσκοπικών συνεταιρισμών, των κοινοπραξιών, των αστικών εταιριών και κοινωνιών αστικού δικαίου που ασκούν επιχείρηση και αφορούν διαχειριστική περίοδο που αρχίζει από 1-1-2005 και μετά.

Τελευταία ενημέρωση:23/12/2010

Τηλ. Επικοινωνίας για παροχή διευκρινίσεων σε θέματα Τελών και Ειδικών Φορολογιών:210-3642570

• ΘΕΜΑΤΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ

1. Ποια είναι η αρμόδια Δ.Ο.Υ. για την κατάθεση διάφορων εγγράφων, όπως ιδιωτικών συμφωνητικών μίσθωσης ακινήτων ή για την υποβολή δικαιολογητικών ηλεκτροδότησης από τον ιδιοκτήτη;

Για τις συγκεκριμένες ως άνω περιπτώσεις αρμόδια είναι οποιαδήποτε Δ.Ο.Υ. στην πρώτη περίπτωση και η αρμόδια Δ.Ο.Υ. του υπόχρεου ιδιοκτήτη στη δεύτερη περίπτωση.

2. Ποια είναι η διαδικασία έγκρισης ηλεκτροδότησης οικοδομών από τις Δ.Ο.Υ.; Είναι νόμιμη η διαδικασία καταλογισμού ΦΠΑ σε ιδιώτη που κτίζει οικοδομή και δεν καλύπτεται το κόστος οικοδομής με παραστατικά;

Οι φορολογικές διατάξεις περί ηλεκτροδότησης θεσπίστηκαν για την αντιμετώπιση της φοροδιαφυγής στον κατασκευαστικό τομέα.

Για τις οικοδομές που ζητείται ηλεκτροδότηση, με εξαίρεση εκείνες που κατασκευάζονται από επιχειρήσεις ανέγερσης και πώλησης οικοδομών και οι οποίες υπόκεινται σε ΦΠΑ, υποβάλλεται σχετική δήλωση (αίτηση) του υπόχρεου στην αρμόδια για τη φορολογία εισοδήματός του Δ.Ο.Υ. με όλα τα κατά περίπτωση προβλεπόμενα στοιχεία, έντυπα και πίνακες και θεωρείται άμεσα η υπεύθυνη δήλωση του ηλεκτρολόγου εγκαταστάτη ή χορηγείται η προβλεπόμενη από το άρθρο 35 του ν.2238/1994 βεβαίωση, κατά περίπτωση, εφόσον βεβαίως διαπιστώνεται η πληρότητα του φακέλου και πληρούνται όλες οι σχετικές προϋποθέσεις (σχετ. παρ. 3 του άρθρου 12 του ν. 3052/2002). Ο σχετικός έλεγχος ως προς την κάλυψη του κόστους ανέγερσης και τα οικεία παραστατικά και λοιπά δικαιολογητικά διενεργείται σε μεταγενέστερο χρόνο σύμφωνα με συγκεκριμένα κριτήρια επιλογής υποθέσεων προς έλεγχο, τα οποία έχουν καθοριστεί με τις Υπουργικές Αποφάσεις 1112981/2097/Α0012/25-11-05 και 1082475/1754/ΔΕ-Α'/ΠΟΛ.1115/30.7.08 (επιφάνεια του ακινήτου, έτος χορήγησης της βεβαίωσης ηλεκτροδότησης ή θεώρησης της υπεύθυνης δήλωσης του ηλεκτρολόγου εγκαταστάτη, ΑΦΜ του υπόχρεου κλπ).

Σε περιπτώσεις ηλεκτροδότησης αυθαίρετων οικοδομών απαιτείται υποχρεωτικά η προσκόμιση των δικαιολογητικών νομιμοποίησης της οικοδομής ή έγκρισης της ηλεκτροδότησής της, τα οποία εκδίδονται από τις αρμόδιες προς τούτο υπηρεσίες ή αρχές.

Ειδικότερα ανά κατηγορία οικοδομών ισχύουν τα εξής:

α. Για οικοδομές για τις οποίες οι οικείες άδειες πολεοδομίας εκδόθηκαν μέχρι 31/12/94, καθώς και για οικοδομές για τις οποίες δεν έχουν εκδοθεί για οποιοδήποτε λόγο άδειες πολεοδομίας, ανεξάρτητα από το χρόνο ανέγερσής τους.

Για τις παραπάνω οικοδομές πρέπει να αποδοθεί από τον υπόχρεο με έκτακτη δήλωση η τυχόν διαφορά ΦΠΑ λόγω μη κάλυψης του κόστους ανέγερσης με αντίστοιχα δικαιολογητικά δαπανών, εντός δύο μηνών από την έγκριση της ηλεκτροδότησης. Υποχρέωση κάλυψης με αντίστοιχα δικαιολογητικά υπάρχει για οικοδομικές εργασίες που έγιναν από 23/3/90 και μετά.

Σε περίπτωση που από τον έλεγχο διαπιστωθεί ότι το κόστος ανέγερσης της οικοδομής δεν καλύπτεται με αντίστοιχα δικαιολογητικά και εφόσον για την ακάλυπτη διαφορά δεν έχει αποδοθεί το ποσό ΦΠΑ που αναλογεί σύμφωνα με τα παραπάνω, τότε το ποσό αυτό καταλογίζεται με σχετική πράξη σε βάρος του υποχρέου και επιβάλλονται οι νόμιμες προσαυξήσεις (οι οποίες υπολογίζονται από τη λήξη των δύο μηνών από την ημερομηνία έγκρισης της ηλεκτροδότησης), καθώς και οι λοιπές προβλεπόμενες κυρώσεις.

Ο τρόπος προσδιορισμού του κόστους ανέγερσης της οικοδομής που πρέπει να καλύπτεται από αντίστοιχα δικαιολογητικά δαπανών καθώς και όλες οι σχετικές λεπτομέρειες προβλέπονται από τις οικείες διατάξεις (άρθρο 8 παρ. 2 ν.1882/90 και 53 ν.2065/92) και τις σχετικές εγκυκλίου.

Για εργασίες που αποδεδειγμένα έγιναν πριν από 23/3/90 δεν αναζητούνται δικαιολογητικά δαπανών.

β. Για οικοδομές για τις οποίες οι άδειες πολεοδομίας εκδόθηκαν από 1/1/95 και μετά.

Για τις παραπάνω οικοδομές υποβάλλεται στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. από τον υπόχρεο, μαζί με τη δήλωση (αίτηση) ηλεκτροδότησης, ο τελικός πίνακας ανάλυσης του κόστους κατασκευής στις επί μέρους εργασίες της οικοδομής, με συνημμένη τη δήλωση εργασιών που έγιναν στην οικοδομή και επιπλέον θεωρημένα αντίγραφα του εντύπου υπολογισμού του ελάχιστου κόστους κατασκευής της οικοδομής και του αρχικού πίνακα ανάλυσης κόστους κατασκευής που έχουν κατατεθεί στην Πολεοδομία, καθώς και η οικοδομική άδεια με την έγκριση της αρμόδιας πολεοδομίας για ηλεκτροδότηση.

Η αρμόδια Δ.Ο.Υ., εφόσον κατά τον έλεγχο διαπιστώσει έλλειψη στοιχείων ανέγερσης, καταλογίζει στον υπόχρεο πρόστιμο ισόποσο με το ΦΠΑ που αναλογεί στη διαφορά του μη ισοσκελισμένου πίνακα και επ' αυτού 50% επιπλέον πρόστιμο.

Ο τρόπος προσδιορισμού του ελάχιστου κόστους κατασκευής της οικοδομής και οι σχετικές διαδικασίες προβλέπονται από τις διατάξεις της 1137140/2439/ΠΟΛ 1277/5.12.1994 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών και ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε, όπως ισχύει.

3. Ποια είναι η προθεσμία άσκησης προσφυγής;

Η προσφυγή μπορεί να ασκηθεί εντός προθεσμίας εξήντα (60) ημερών από την επίδοση των καταλογιστικών πράξεων, εκτός αν ο νομιμοποιούμενος για την άσκησή της διαμένει στην αλλοδαπή, οπότε η προθεσμία άσκησης της προσφυγής είναι ενενήντα (90) ημέρες. Ειδικά στις

περιπτώσεις που υποβάλλεται ιδιαίτερη αίτηση διοικητικής επίλυσης της διαφοράς και ματαιώνεται η επίλυση ή επιτυγχάνεται μερική μόνο επίλυση αυτής, η προθεσμία για την άσκηση της προσφυγής αναστέλλεται με την υποβολή της αίτησης για διοικητική επίλυση της διαφοράς, μη υπολογιζόμενης της ημέρας υποβολής αυτής και συνεχίζει από την επόμενη εργάσιμη για τις δημόσιες υπηρεσίες ημέρα της ημέρας υπογραφής της πράξης ματαίωσης ή μερικής επίλυσης της διαφοράς (άρθρο 70, ν.2238/94).

4. Είναι δυνατή η άσκηση περισσότερων προσφυγών κατά της ίδιας πράξης για διαφορετικούς λόγους;

Όχι, για κάθε καταλογιστική πράξη μπορεί να ασκηθεί μία μόνο προσφυγή από τον ίδιο προσφεύγοντα, στην οποία αναφέρονται όλοι οι λόγοι. Η προσφυγή όμως μπορεί να αφορά ορισμένα σημεία της καταλογιστικής πράξης και όχι το σύνολο της. Αυτό για παράδειγμα μπορεί να συμβεί στην περίπτωση μερικού συμβιβασμού, οπότε αντικείμενο της προσφυγής είναι το μέρος για το οποίο δεν επήλθε συμβιβασμός.

5. Είναι απαιτητό άμεσα το βεβαιωθέν ποσό λόγω προσφυγής ;

Επί μη επίτευξης διοικητικού συμβιβασμού και άσκησης εμπρόθεσμης προσφυγής, τόσο στη φορολογία εισοδήματος και στις λοιπές φορολογίες ή αντικείμενα που παραπέμπουν στις διατάξεις της φορολογίας αυτής (π.χ. πρόστιμα ΚΒΣ) όσο και στο ΦΠΑ, βεβαιώνεται άμεσα ποσοστό 25% του ποσού της καταλογιστικής πράξης, το οποίο και είναι εφάπαξ καταβλητέο μέχρι το τέλος του επόμενου από τη βεβαίωση μήνα.

Ειδικά επί προσωρινού ελέγχου παρακρατούμενων φόρων και ΦΠΑ είναι εφάπαξ καταβλητέο ολόκληρο το ποσό της καταλογιστικής πράξης μέχρι το τέλος του επόμενου από τη βεβαίωση μήνα, ανεξάρτητα από την άσκηση ή μη προσφυγής.

Σε περίπτωση μη εμπρόθεσμης καταβολής σύμφωνα με τα ανωτέρω επιβάλλονται οι προβλεπόμενες από τον ΚΕΔΕ ταμειακές προσαυξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής ανά μήνα καθυστέρησης.

6. Είναι δυνατόν με το ίδιο δικόγραφο της προσφυγής ο προσφεύγων να στραφεί και κατά άλλων πράξεων και κατά ποίων ;

Για κάθε καταλογιστική πράξη μη συναφή με άλλη (μη άμεσα συναρτώμενη) πρέπει να ασκείται ιδιαίτερη προσφυγή.

7. Ποια η προθεσμία συμβιβασμού για τα πρόστιμα του Κ.Β.Σ. και σε πόσες δόσεις καταβάλλονται;

Α. Η συζήτηση για τη διοικητική επίλυση της διαφοράς γίνεται σε ημερομηνία που ορίζεται από τον προϊστάμενο της υπηρεσίας που εξέδωσε την πράξη. Το σχετικό όμως αίτημα για την επίλυση της διαφοράς υποβάλλεται από το φορολογούμενο εντός συγκεκριμένης προθεσμίας και ειδικότερα εντός της προθεσμίας που ορίζεται για την άσκηση προσφυγής.

Δικαστικός συμβιβασμός επίσης μπορεί να ενεργείται ενώπιον οποιουδήποτε δικαστηρίου και σε κάθε στάση της δίκης, μέχρι πέντε (5) ημέρες πριν από τη συζήτηση της υπόθεσης.

Β. Για να συντελεστεί διοικητικός ή δικαστικός συμβιβασμός, πρέπει σε κάθε περίπτωση να καταβληθεί άμεσα το 1/5 του βάσει συμβιβασμού ποσού ή το αργότερο εντός των δύο (2) επόμενων εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία συμβιβασμού. Ειδικά για ορισμένα πρόστιμα προβλέπεται

η υποχρέωση καταβολής μεγαλύτερου ποσοστού ή και ολόκληρου του βάσει συμβιβασμού ποσού υπό προϋποθέσεις και με μεγαλύτερη μείωση αυτών σε σχέση με την προβλεπόμενη για τις λοιπές περιπτώσεις. Το υπόλοιπο ποσό καταβάλλεται σε έξι ίσες μηνιαίες δόσεις, με τον περιορισμό ότι κάθε δόση δε μπορεί να είναι μικρότερη των 300 ευρώ, εκτός της τελευταίας. Σε περίπτωση εφάπαξ καταβολής του υπόλοιπου αυτού ποσού παρέχεται έκπτωση 5%.

Γ. Επί συμβιβασμού στο πλαίσιο ειδικού τρόπου περαίωσης υποθέσεων ισχύει το εκάστοτε ισχύον ειδικό καθεστώς. Ειδικά επί υποθέσεων που ελέγχονται με την Υπουργική Απόφαση 1021681/1120/ΔΕ-Α'/ΠΟΛ.1037/05 προβλέπεται, υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις, η καταβολή σε 18 ή 24 ίσες μηνιαίες δόσεις του βάσει συμβιβασμού ποσού που απομένει μετά την καταβολή του προβλεπόμενου για την επίτευξη του συμβιβασμού ποσού, με τον περιορισμό ότι κάθε δόση δεν μπορεί να είναι μικρότερη των 300 ευρώ, εκτός της τελευταίας.

(Για το θέμα αυτό, βλέπε και ενότητα «ΘΕΜΑΤΑ ΚΩΔΙΚΑ ΒΙΒΛΙΩΝ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ» του Εγχειριδίου).

Τελευταία ενημέρωση:30/11/2010

Τηλ. Επικοινωνίας για παροχή διευκρινίσεων σε θέματα Ελέγχου:210-3375206

● ΜΗΤΡΩΟΥ

1. Ποια δικαιολογητικά απαιτούνται για τη χορήγηση ΑΦΜ σε διάφορες κατηγορίες επαγγελματιών;

- Η χορήγηση ΑΦΜ είναι ενιαία για όλα τα φυσικά πρόσωπα, δε γίνεται διάκριση αυτών ανάλογα με το επάγγελμά τους. Απαραίτητο στοιχείο αποτελεί το δελτίο ταυτότητας (αστυνομική, πολεμικού ναυτικού, πολεμικής αεροπορίας κ.λ.π.)
- Η χορήγηση ΑΦΜ στα μη φυσικά πρόσωπα διενεργείται με τις διαδικασίες της έναρξης εργασιών. Τα δικαιολογητικά που απαιτούνται αναφέρονται παρακάτω.

2. Ποια δικαιολογητικά απαιτούνται για τη χορήγηση ΑΦΜ σε αλλοδαπούς;

- Το διαβατήριό τους και στην περίπτωση που τα στοιχεία τους δεν έχουν γραφεί με λατινικούς χαρακτήρες κατατίθεται φωτοτυπία του διαβατηρίου επίσημα μεταφρασμένη.
- Εφόσον οι αλλοδαποί είναι κάτοικοι Ελλάδος προσκομίζεται και η άδεια παραμονής τους.

3. Ποια δικαιολογητικά απαιτούνται για τη λήψη ΑΦΜ από φυσικά πρόσωπα μη επιτηδευματίες;

Το δελτίο ταυτότητάς τους. Αν η δήλωση για την απόδοση ΑΦΜ κατατίθεται από νόμιμα εξουσιοδοτημένο πρόσωπο, υποβάλλεται η σχετική εξουσιοδότηση και επικυρωμένο φωτοαντίγραφο του δελτίου ταυτότητας.

4. Εάν όλοι πρέπει να έχουν ΑΦΜ;

Υποχρεούνται να έχουν ΑΦΜ, όλοι όσοι συναλλάσσονται με τις Δ.Ο.Υ.

5. Ποιες οι συνέπειες της ύπαρξης διπλού ΑΦΜ;

Επιβάλλονται τα πρόστιμα των διατάξεων του άρθρου 4 του ν. 2523/97 όπως έχει τροποποιηθεί με τις διατάξεις της παρ. 3β του άρθρου 21 του ν. 2948/2001 σύμφωνα με τις οποίες, όποιος

κατέχει και χρησιμοποιεί περισσότερους από ένα ΑΦΜ υπόκειται σε πρόστιμο που ορίζεται σε τέσσερις χιλιάδες τετρακόσια (4.400) ευρώ.

6. Εάν ο ΑΦΜ μετά τη διακοπή εργασιών μιας επιχείρησης συνεχίζει να υφίσταται ή όχι;

Μετά τη διακοπή εργασιών ατομικής επιχείρησης ο ΑΦΜ του φυσικού προσώπου εξακολουθεί να υφίσταται για τις προσωπικές του συναλλαγές ενώ στην περίπτωση διακοπής εργασιών νομικού προσώπου ο ΑΦΜ παύει να υφίσταται.

7. Ποια δικαιολογητικά απαιτούνται για έναρξη επαγγέλματος;

A) Ατομική Επιχείρηση

- Αστυνομική ταυτότητα.
 - Τίτλος κυριότητας ή μισθωτήριο συμβόλαιο ή υπεύθυνη δήλωση ν. 1599/86 περί δωρεάν παραχώρησης χώρου για κάθε επαγγελματική εγκατάσταση.
 - Βεβαίωση εγγραφής ή απαλλαγής από αρμόδιο Ασφαλιστικό Φορέα .
 - Βεβαίωση ελέγχου της επωνυμίας και του διακριτικού τίτλου των φυσικών προσώπων από το οικείο Επιμελητήριο, όπου απαιτείται από σχετικές διατάξεις.
 - Εξουσιοδότηση του υπόχρεου με θεωρημένο το γνήσιο της υπογραφής του σε περίπτωση που οι δηλώσεις υποβάλλονται από τρίτο πρόσωπο.
 - Άδεια εγκατάστασης ή λειτουργίας από τις αρμόδιες Υπηρεσίες του Υπ. Ανάπτυξης, όπου απαιτείται (αρθρ. 3, 4, 5, 27 ν.3325/2005).
 - Προέγκριση ίδρυσης για καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος από Δήμους και Κοινότητες όπου απαιτείται (αρθρ. 80, 81 ν.3463/2006).
- Τα αλλοδαπά φυσικά πρόσωπα υπήκοοι χωρών εκτός Ε.Ε. εκτός των παραπάνω δικαιολογητικών, υποβάλλουν στη Δ.Ο.Υ. και άδεια διαμονής για ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα.

B) Προσωπικές Εταιρείες (Ο.Ε. – Ε.Ε.)

- Καταστατικό δημοσιευμένο στο οικείο Πρωτοδικείο.
 - Τίτλος κυριότητας ή μισθωτήριο συμβόλαιο ή υπεύθυνη δήλωση ν. 1599/86 περί δωρεάν παραχώρησης χώρου για κάθε επαγγελματική εγκατάσταση.
 - Βεβαίωση εγγραφής ή απαλλαγής των μελών από αρμόδιο Ασφαλιστικό Φορέα.
 - Εξουσιοδότηση του υπόχρεου με θεωρημένο το γνήσιο της υπογραφής του σε περίπτωση που οι δηλώσεις και τα δικαιολογητικά υποβάλλονται από τρίτο πρόσωπο.
 - ΑΦΜ των μελών της Ο.Ε. και Ε.Ε. (φυσικών και νομικών προσώπων).
 - Άδεια εγκατάστασης ή λειτουργίας από τις αρμόδιες Υπηρεσίες του Υπ. Ανάπτυξης, όπου απαιτείται (αρθρ. 3, 4, 5, 27 ν.3325/2005).
 - Προέγκριση ίδρυσης για καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος από Δήμους και Κοινότητες όπου απαιτείται (αρθρ. 80, 81 ν.3463/2006).
- Τα αλλοδαπά φυσικά πρόσωπα υπήκοοι χωρών εκτός Ε.Ε. για την συμμετοχή τους στις προσωπικές εταιρείες, εκτός των παραπάνω δικαιολογητικών, υποβάλλουν στη Δ.Ο.Υ. και άδεια διαμονής για ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα.

Γ) Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης (ΕΠΕ)

- Καταστατικό δημοσιευμένο στο οικείο Πρωτοδικείο.
- Το Φύλλο Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ) ή το ΤΑΠΕΤ εάν δεν έχει τυπωθεί το ΦΕΚ και υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/86 υπογεγραμμένη από τον εκπρόσωπο της εταιρείας ότι θα προσκομισθεί το ΦΕΚ μετά την κυκλοφορία του.
- Τίτλος κυριότητας ή μισθωτήριο συμβόλαιο ή υπεύθυνη δήλωση ν. 1599/86 περί δωρεάν παραχώρησης χώρου για κάθε επαγγελματική εγκατάσταση.
- Βεβαίωση εγγραφής ή απαλλαγής των μελών από αρμόδιο Ασφαλιστικό Φορέα .
- Εξουσιοδότηση του διαχειριστή, με θεωρημένο το γνήσιο της υπογραφής του σε περίπτωση που οι δηλώσεις υποβάλλονται από τρίτο πρόσωπο.
- Άδεια εγκατάστασης ή λειτουργίας από τις αρμόδιες Υπηρεσίες του Υπ. Ανάπτυξης, όπου απαιτείται (αρθρ. 3, 4, 5, 27 ν.3325/2005).

- Προέγκριση ίδρυσης για καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος από Δήμους και Κοινότητες όπου απαιτείται (αρθρ. 80, 81 ν.3463/2006).
- Τα αλλοδαπά φυσικά πρόσωπα που είναι υπήκοοι χωρών εκτός Ε.Ε. και ορίζονται ως διαχειριστές στην ΕΠΕ υποβάλλουν στη Δ.Ο.Υ. άδεια διαμονής για ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα.

Δ) Ανώνυμη Εταιρεία

- Καταστατικό.
- Το Φύλλο Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ) ή το ΤΑΠΕΤ εάν δεν έχει τυπωθεί το ΦΕΚ και υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/86 υπογεγραμμένη από τον εκπρόσωπο της εταιρείας ότι θα προσκομισθεί το ΦΕΚ μετά την κυκλοφορία του.
- Ανακοίνωση εγκριτικής απόφασης οικείας Νομαρχίας.
- Τίτλος κυριότητας ή μισθωτήριο συμβόλαιο ή υπεύθυνη δήλωση ν. 1599/86 περί δωρεάν παραχώρηση χώρου για κάθε επαγγελματική εγκατάσταση.
- Βεβαίωση εγγραφής ή απαλλαγής των μελών του ΔΣ από αρμόδιο Ασφαλιστικό Φορέα .
- Εξουσιοδότηση του εκπροσώπου, με θεωρημένο το γνήσιο της υπογραφής του σε περίπτωση που οι δηλώσεις υποβάλλονται από τρίτο πρόσωπο.
- Άδεια εγκατάστασης ή λειτουργίας από τις αρμόδιες Υπηρεσίες του Υπ. Ανάπτυξης, όπου απαιτείται (αρθρ.3,4,5,27 ν.3325/2005).
- Προέγκριση ίδρυσης για καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος από Δήμους και Κοινότητες όπου απαιτείται (αρθρ.80,81 ν.3463/2006).

8. Πότε είναι εκπρόθεσμη η έναρξη ή η διακοπή δραστηριότητας και ποιες οι συνέπειες;
Κάθε Φυσικό ή Νομικό Πρόσωπο ή Ένωση Προσώπων όπως αυτά αναφέρονται στο άρθρο 3 του Κώδικα Φ.Π.Α. (ν. 2859/2000) όπως ισχύει, υποχρεούται να υποβάλλει στον προϊστάμενο της αρμόδιας Δ.Ο.Υ. δήλωση έναρξης εργασιών σύμφωνα με το άρθρο 36 του Κώδικα Φ.Π.Α. πριν από την πραγματοποίηση οποιασδήποτε συναλλαγής στα πλαίσια της επαγγελματικής του δραστηριότητας.

Ειδικά τα Νομικά Πρόσωπα και οι Ενώσεις Προσώπων υποβάλλουν τη δήλωση έναρξης εργασιών εντός τριάντα (30) ημερών από την ημερομηνία δημοσίευσης του καταστατικού ή την ημερομηνία σύστασης στις περιπτώσεις που δεν απαιτείται δημοσίευση.

Η δήλωση διακοπής εργασιών υποβάλλεται στη Δ.Ο.Υ. για μεν τα Φυσικά Πρόσωπα εντός 10 ημερών από την οριστική παύση των εργασιών τους για δε τα Νομικά Πρόσωπα και τις Ενώσεις Προσώπων εντός 30 ημερών από τη νόμιμη λύση τους.

Η πέραν των ανωτέρω προθεσμιών υποβολή δήλωσης έναρξης ή διακοπής εργασιών, θεωρείται εκπρόθεσμη και επιβάλλονται πρόστιμα από εκατόν δέκα επτά (117) έως χίλια εκατόν εβδομήντα (1.170) Ευρώ όπως ορίζονται με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 2523/97 όπως ισχύει.

9. Ποια δικαιολογητικά απαιτούνται για τη διακοπή εργασιών λόγω θανάτου φυσικού προσώπου;

- Ληξιαρχική πράξη θανάτου.
- Πιστοποιητικό εγγύτερων συγγενών.
- Βεβαίωση περί μη δημοσίευσης διαθήκης ή αποδεικτικό δημοσίευσης εφόσον υπάρχει διαθήκη και αντίγραφο αυτής.

10. Πότε αποκτά νομική προσωπικότητα η Ε.Π.Ε. (μετά την υποβολή του καταστατικού στο Πρωτοδικείο ή μετά τη δημοσίευση στο ΦΕΚ) ;

Με τη δημοσίευση στο ΦΕΚ.

Τελευταία ενημέρωση:24/11/2010
Τηλ. Επικοινωνίας για παροχή διευκρινίσεων σε θέματα Μητρώου:210-3375883